

ความต้องการจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี

ทศพล ศิลลา

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ปีการศึกษา 2564

ความต้องการจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี

ทศพล ศิลลา

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ปีการศึกษา 2564

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี อนุมัติการค้นคว้าอิสระ ความต้องการจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดลพบุรี เสนอโดยนายทศพล ศิลลา เป็นส่วนหนึ่งการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

.....คณบดีคณะครุศาสตร์

(อาจารย์ ดร.ภัสสร เลาสวัสดิกุล)

วันที่ 24 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2565

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ

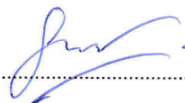
.....ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทีปพิพัฒน์ สันตะวัน)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสริมทรัพย์ วรปัญญา)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.นวล จุลสุคนธ์)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.สรรัชชัย ชูชีพ)

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ	ความต้องการจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดลพบุรี
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสริมทรัพย์ วรปัญญา อาจารย์ ดร.ภูวดล จุลสุคนธ์
ชื่อนักศึกษา	ทศพล ศิลลา
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา	2564

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาสภาพจริงที่เป็นอยู่และสภาพที่ควรจะเป็นของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดลพบุรี 2. จัดลำดับความต้องการจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี 3. เปรียบเทียบสภาพจริงที่เป็นอยู่ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรีจำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา ประเภทของสถานศึกษาและประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหาร และครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี ในปีการศึกษา 2564 จำนวน 279 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม โดยใช้สถานศึกษาเป็นการแบ่งกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่น 0.979 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาร์้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดัชนีเรียงลำดับความต้องการจำเป็น การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพจริงที่เป็นอยู่อยู่ในระดับมากทุกด้าน ส่วนสภาพที่ควรจะเป็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน ยกเว้นด้านฝ่ายวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด
2. ลำดับความต้องการจำเป็นอันดับ 1 ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ อันดับ 2 ฝ่ายวิชาการ อันดับ 3 ฝ่ายบริหารทรัพยากร และอันดับ 4 ฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา
3. ผลการเปรียบเทียบสภาพจริงที่เป็นอยู่ในภาพรวมแตกต่างกันเมื่อจำแนกตาม เพศ ประเภทสถานศึกษา ประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา และไม่แตกต่างกันเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา

ประกาศคุณูปการ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี โดยการศึกษาความต้องการจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี ซึ่งได้รับความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสริมทรัพย์ วรปัญญา อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก อาจารย์ ดร.ภูวดล จุลสุคนธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ได้ให้คำปรึกษา แนะนำในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ตลอดจนให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือในการค้นคว้าอิสระจนสำเร็จสมบูรณ์อย่างดี

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารการศึกษา ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า อาจารย์ ดร.ภัสสกร เลาสวัสดิกุล อาจารย์ ดร.สรรชัย ชูชีพ รองศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.ชูชาติ พยอม และอาจารย์ ดร.เนติ เฉลยวาเรศ ที่ได้กรุณาตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและคุณภาพของเครื่องมือ ตลอดจนให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างสูงต่องานวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ประธานกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระทุกท่าน ที่ให้คำแนะนำในการปรับปรุงการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบพระคุณผู้บริหารและครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดลพบุรีทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเจ้าของงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง หนังสือ ตำราที่ผู้ค้นคว้าอิสระได้ใช้อ้างอิงทุกท่าน

ขอขอบคุณผู้บริหาร เพื่อนครูวิทยาลัยเทคโนโลยีอาชีวศึกษาหนองม่วง จังหวัดลพบุรีที่มีส่วนช่วยเหลือและให้กำลังใจตลอดจน คณะครูโรงเรียนเมืองศรีเทพในฐานะครูผู้ช่วยคนใหม่

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการศึกษาค้นคว้าอิสระด้วยตนเองฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้แก่ผู้มีพระคุณทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจ จนการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ และขอมอบให้แก่ผู้สนใจการศึกษาทั้งหมด เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการศึกษาต่อไป

ทศพล ศิลลา

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐานการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
ประโยชน์ของการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
การบริหารการอาชีวศึกษา.....	9
ประวัติและความเป็นมาของการอาชีวศึกษา.....	9
ประวัติการอาชีวศึกษาของประเทศไทย.....	10
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับอาชีวศึกษา.....	19
การบริหารงานสถานศึกษาอาชีวศึกษา.....	22
แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็น.....	42
ความหมายของความต้องการจำเป็น.....	42
ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น.....	44
ความสำคัญของการประเมินความต้องการจำเป็น.....	45
ขั้นตอนของการประเมินความต้องการจำเป็น.....	47
การจัดลำดับความต้องการจำเป็น.....	50
แนวคิดและทฤษฎีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา.....	52
ความหมายของข้อมูล สารสนเทศ เทคโนโลยีสารสนเทศ.....	52
ความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศ.....	59
การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา.....	62
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	65
งานวิจัยภายในประเทศ.....	65
งานวิจัยต่างประเทศ.....	69

	หน้า
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	71
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	71
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	72
การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ.....	73
การหาคุณภาพเครื่องมือ.....	74
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	74
การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายข้อมูล.....	74
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	75
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	80
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	80
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	80
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	81
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	102
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	102
สมมติฐานการวิจัย.....	102
วิธีดำเนินการวิจัย.....	103
สรุปผล.....	104
อภิปรายผล.....	108
ข้อเสนอแนะ.....	112
บรรณานุกรม.....	114
ภาคผนวก.....	124
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	125
ภาคผนวก ข ผลการวิเคราะห์คุณภาพของแบบสอบถามในการวิจัย ค่าความเชื่อมั่นของ แบบสอบถามในการวิจัย.....	133
ภาคผนวก ค รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	140

	หน้า
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	142
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้ (Try Out) เครื่องมือในการวิจัย.....	148
ภาคผนวก ฉ หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในการวิจัย.....	151
ประวัติผู้ทำการค้นคว้าอิสระ.....	154

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานศึกษา.....	72
ตาราง 2 จำนวนและร้อยละ จำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	81
ตาราง 3 จำนวนและร้อยละ จำแนกตามสถานภาพของผู้บริหารสถานศึกษา.....	82
ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพจริงที่เป็นอยู่และสภาพที่ควรจะเป็นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี ด้านฝ่ายบริหารทรัพยากร.....	83
ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพจริงที่เป็นอยู่และสภาพที่ควรจะเป็นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี ด้านฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ.....	86
ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพจริงที่เป็นอยู่และสภาพที่ควรจะเป็นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี ด้านฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา.....	90
ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพจริงที่เป็นอยู่และสภาพที่ควรจะเป็นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี ด้านฝ่ายวิชาการ.....	94
ตาราง 8 ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในภาพรวมของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของเพื่อการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี.....	97
ตาราง 9 ผลการเปรียบเทียบสภาพจริงที่เป็นอยู่ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี โดยจำแนกตามเพศของผู้บริหารสถานศึกษา.....	97
ตาราง 10 ผลการเปรียบเทียบสภาพจริงที่เป็นอยู่ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี โดยจำแนกตามระดับการศึกษาผู้บริหารสถานศึกษา.....	98
ตาราง 11 ผลการเปรียบเทียบสภาพจริงที่เป็นอยู่ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี โดยจำแนกตามประเภทของสถานศึกษา.....	98

	หน้า
ตาราง 12 ผลการเปรียบเทียบสภาพจริงที่เป็นอยู่ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี โดยจำแนกตามประสบการณ์ทำงานของผู้บริหารสถานศึกษา.....	99
ตาราง 13 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่สภาพจริงที่เป็นอยู่ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาด้านฝ่ายบริหารทรัพยากร.....	100
ตาราง 14 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่สภาพจริงที่เป็นอยู่ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาด้านฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ.....	100
ตาราง 15 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่สภาพจริงที่เป็นอยู่ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาด้านฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา.....	101
ตาราง 16 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่สภาพจริงที่เป็นอยู่ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาด้านฝ่ายวิชาการ.....	101

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ประเทศไทยได้ประกาศใช้กรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศฉบับแรกเมื่อปี พ.ศ. 2539 (IT2000) โดยกำหนดภารกิจที่สำคัญ 3 ประการคือ 1) การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศแห่งชาติ ที่เสมอภาค 2) การลงทุนในด้านการศึกษาที่ดีของพลเมืองและบุคลากรด้านสารสนเทศ 3) การปรับปรุง บทบาทภาครัฐ เพื่อบริการที่ดีขึ้นและสร้างรากฐานอุตสาหกรรมสารสนเทศที่แข็งแกร่งจากการประเมินผล นโยบาย IT2000 พบว่า การใช้บริการโทรคมนาคม โดยเฉพาะในชนบทชะงักงันขึ้นมาก คนไทยมีความรู้และ ทักษะทางคอมพิวเตอร์ดีขึ้น และหน่วยงานของรัฐเริ่มให้บริการประชาชนด้วยคอมพิวเตอร์เพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม การประเมินผลไม่สามารถหาข้อยุติว่าผลลัพธ์ที่กล่าวข้างต้นนั้นเป็นผลจากการใช้นโยบาย IT2000 โดยตรง หรือเป็นผลที่เกิดจากแผนงานที่ทำต่อเนื่องของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และที่สำคัญ ภาคเอกชนที่ร่วมให้ความเห็นในการประเมินได้แสดงความกังวลถึงระดับความสามารถทางเทคโนโลยี ของประเทศไทย ณ ขณะนั้นว่านอกจากไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควรแล้วยังอาจล่าช้าลงมากขึ้นเมื่อเทียบกับ เทคโนโลยีใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นและก้าวหน้าไปอย่างมากในช่วงระยะเวลาเดียวกัน เนื่องจากขาดการผลักดัน นโยบายไปสู่การปฏิบัติอย่างจริงจัง ต่อจากกรอบนโยบาย IT2000 ได้มีการจัดทำกรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศ ระยะ พ.ศ. 2544-2553 ของประเทศไทย หรือ IT2010 ขึ้นเพื่อเป็นเข็มทิศชี้้นำการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของประเทศไทยในช่วงแรกทศวรรษแรกของศตวรรษที่ 21 โดย IT2010 ยังคงเจตนารมณ์ของ IT2000 อย่างครบถ้วนภายใต้การดำเนินยุทธศาสตร์ 5e's ที่เน้นการพัฒนาและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสาขายุทธศาสตร์หลัก 5 ด้าน ได้แก่ e-Government, e-Industry, e-Commerce, e-Education และ e-Society เพื่อ ยกระดับเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตของประชาชนไทยและนำพาประเทศไทยเข้าสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ (กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2554)

กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิต และผู้ใช้เทคโนโลยี เพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ความสามารถ และทักษะในการผลิต รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพและประสิทธิภาพ รัฐต้องส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนา การผลิตและการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รวมทั้งการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้ เกิดการใช้ที่คุ้มค่าและเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้ของคนไทย อีกทั้งยังได้ระบุว่า การจัดการ

อาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ ต้องเป็นการจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพ ที่สอดคล้องกับ แผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติสำนักงานคณะกรรมการการ อาชีวศึกษา จึงได้ให้ความสำคัญต่อยุทธศาสตร์เทคโนโลยีสารสนเทศของกระทรวงศึกษาธิการ โดย กำหนดยุทธศาสตร์ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มาใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการ การอาชีวศึกษา โดยเฉพาะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการผลิตและพัฒนาบุคลากรให้มีความเป็น เลิศในการ ประกอบอาชีพ มีคุณภาพมาตรฐานสากล สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม ความต้องการของตลาดแรงงานและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เพื่อให้มีระบบ สารสนเทศที่ได้มาตรฐานในการวางแผน บริหาร กำกับ ประเมินผลและเชื่อมโยงกับหน่วยงานต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542, 2551, หน้า 2)

วิสัยทัศน์ประเทศไทยได้กำหนดในแผนยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง” สอดคล้องกับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในสังคมปัจจุบันต่อการพัฒนาประเทศใน หลายมิติและการพัฒนาแรงงานวิชาชีพจึงเป็นส่วนสำคัญยิ่งที่ช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจของ ประเทศไทย โดยบทบาทสำคัญในการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาซึ่งเป็นแรงงานวิชาชีพที่มี คุณภาพ จึงเป็นบทบาทสำคัญของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จึงได้นำแนวทางของการ พัฒนาประเทศและนโยบายของรัฐบาลมาเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อยกระดับ คุณภาพของการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา ทั้งในระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับ เทคโนโลยี สามารถตอบสนองความตรงความต้องการของตลาดแรงงานเพื่อช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจ และการพัฒนาประเทศในการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพกำลังคนอาชีวศึกษาโดยสถานศึกษาใน สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้รับความร่วมมือจากทั้งสถานประกอบการ องค์กรเอกชนและ ภาครัฐร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพและการผลิตกำลังคนอาชีวศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา, 2562)

ระบบบริหารจัดการอาชีวศึกษาได้ถูกคิดค้นและพัฒนาเพื่อช่วยในการบริหารจัดการงาน ต่างๆ ของอาชีวศึกษา อันได้แก่ การจัดการเรียนการสอน การกำกับ ติดตาม ดูแลผู้เรียน การประสาน ความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนในการดูแลผู้เรียนอย่างใกล้ชิด การอำนวยความสะดวกให้กับ ครู ที่ปรึกษาในการติดตามผลการเรียนและพฤติกรรมของผู้เรียน เพื่อแก้ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้อย่าง ทันทีทันที่ และผู้เรียนยังสามารถติดตามพัฒนาการด้านผลการเรียนของตนเองได้อย่างสะดวกและ รวดเร็วตลอดเวลา อีกทั้งระบบบริหารจัดการอาชีวศึกษายังช่วยในการส่งข้อมูล ติดต่อสื่อสารภายใน หน่วยงานหรือองค์กร ซึ่งเป็นการประหยัดเวลาและทรัพยากรที่นำมาใช้จัดทำเอกสารต่าง ๆ ได้อีก รวมถึงสามารถผลิตสารสนเทศอันมีประโยชน์ต่อการตัดสินใจใน การดำเนินงานของผู้บริหารระดับ ต่างๆ เพื่อปรับกลยุทธ์ในการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการ

อาชีวศึกษา, 2555, หน้า 48) ในปัจจุบันระบบบริหารจัดการอาชีวศึกษาได้ถูกนำมาใช้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเพื่อใช้ในการบริหารจัดการงานต่างๆ ของสถานศึกษา ทุกแห่งโดยผู้ใช้งานส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอนในสถานศึกษา การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อใช้งานนี้ องค์กรต้องศึกษาลักษณะขององค์กร หน้าที่ ความรับผิดชอบขั้นตอนการดำเนินงาน ศึกษาความเป็นไปได้และขั้นตอนอื่นๆ ตามกระบวนการ วิเคราะห์ออกแบบและพัฒนาระบบสารสนเทศ ดังนั้นในการออกแบบและพัฒนาระบบสารสนเทศ ในสถานศึกษา จึงควรศึกษาทำความเข้าใจกับขั้นตอนและกระบวนการในการพัฒนาระบบเพื่อ นำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาระบบสารสนเทศในสถานศึกษา (ชนิดา เรื่องศิริวัฒนกุล, 2554, หน้า 2)

การพัฒนาระบบการบริหารจัดการแนวใหม่เพื่อยกระดับคุณภาพผู้บริหารสถานศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงสู่สังคมเศรษฐกิจฐานนวัตกรรมและมาตรฐานสากลสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ยุทธศาสตร์ที่ 6 : การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา ในยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี การบริหารจัดการด้วยระบบเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพ เป็นรูปแบบการบริหารด้านเทคโนโลยี (Technology) ของทฤษฎีการบริหารการเปลี่ยนแปลง (Change Management) พัฒนาผู้บริหารใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถขับเคลื่อนระบบคลังปัญญาอาชีวศึกษา พัฒนาหลักสูตรด้วยสะเต็มศึกษา สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาประเทศไทย 4.0 ของรัฐบาล (สาโรจน์ ขจรจันทะ, 2560, หน้า 182) การบริหารสารสนเทศในสถานศึกษานั้น มีทั้งโรงเรียนขนาดเล็กขนาดกลางและขนาดใหญ่ ในการบริหารจัดการระบบสารสนเทศของโรงเรียนส่วนใหญ่คำนึงถึงประโยชน์ของสารสนเทศช่วยให้ผู้บริหารโรงเรียนสามารถพัฒนากระบวนการบริหารในด้านต่างๆ และการปฏิบัติงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ตรงตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนแม้ว่าบางครั้งจะประสบปัญหาเรื่องอุปกรณ์ทุนสนับสนุนในการดำเนินงานงบประมาณและบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และมีความเชี่ยวชาญในการจัดการบริหารระบบสารสนเทศโดยตรง (รัตพิรพัฒน์ ทะมานนท์, 2561, หน้า 78) แนวทางในการดำเนินงานในการบริหารจัดการอาชีวศึกษา ปัจจัยด้านผู้บริหารมีแนวทางการดำเนินงานของผู้บริหารในการบริหารจัดการผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการใช้ระบบการบริหารที่ทันสมัยสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและบริบทของสถาบัน พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้ในการบริหารจัดการ สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งเสริมให้บุคลากรมีความสามัคคีในการปฏิบัติงาน (ภาณุรุจ กลิ่นโพธิ์, 2558, หน้า 28)

การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการพัฒนาอย่างรวดเร็วจนทำให้มีผลต่อความเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมทั้งในด้านโอกาสและภัยคุกคาม จึงจำเป็นต้องเตรียมพร้อมให้ทันต่อการรองรับความเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในอนาคตจากผลการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) พบว่าด้านการบริหารจัดการและ

การบริหารงานทั่วไปสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษายังไม่เป็นแหล่งบริการทางวิชาการ และมีการใช้ฐานข้อมูลและระบบเทคโนโลยีในการบริหารและจัดการของสถานศึกษาถือว่ายังมีน้อย และสิ่งที่ต้องปรับปรุงคือการใช้ระบบบริหารแบบใหม่โดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication Technology : ICT) มาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการและพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งข้อเสนอแนะในประเด็นนี้ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจึงตระหนักและเร่งรัดแก้ไขปรับปรุงโดยเร่งด่วน เพื่อสนับสนุนนโยบายดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและกำลังคนอาชีวศึกษาจึงได้พัฒนาระบบบูรณาการเพื่อการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างองค์กร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการบูรณาการฐานข้อมูล (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2562, หน้า 134)

จากการศึกษาแนวคิด ความสำคัญของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่นำไปใช้ในการบริหารจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาดังที่กล่าวมาแล้วนั้น ผู้ศึกษามีความสนใจที่จะศึกษาการความต้องการจำเป็นในใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา ของผู้บริหารและครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

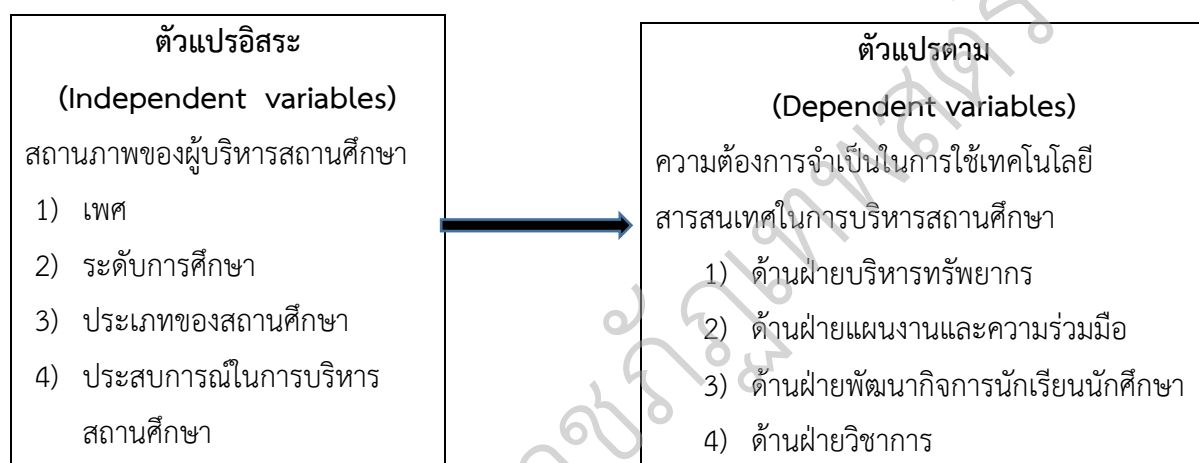
1. เพื่อศึกษาสภาพจริงที่เป็นอยู่และสภาพที่ควรจะเป็นของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี
2. เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี
3. เพื่อเปรียบเทียบสภาพจริงที่เป็นอยู่ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรีจำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา ประเภทของสถานศึกษาและประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา

สมมุติฐานการวิจัย

สภาพจริงที่เป็นอยู่ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แตกต่างกันเมื่อจำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา ประเภทของสถานศึกษาและประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้ศึกษามุ่งศึกษาความต้องการจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดลพบุรี ผู้ศึกษาใช้กรอบแนวคิดตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ.2552 (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2552 , หน้า 90)

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดลพบุรี ปีการศึกษา 2564 จำนวน 14 แห่ง จำนวน 921 คน ประกอบไปด้วยผู้บริหารสถานศึกษา 57 คน และครู 864 คน (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี, 2564)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดลพบุรี ปีการศึกษา 2564 เนื่องจากจำนวนประชากรมีจำนวนที่แน่นอน สูตรที่ใช้ในการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างจึงใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมรับให้มีค่าความคลาดเคลื่อน .05 ในการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาทั้งหมด 279 คน ประกอบไปด้วยผู้บริหารสถานศึกษาและครู เนื่องจากผู้บริหารมีจำนวนน้อยเมื่อเทียบสัดส่วนกับจำนวนครูและต้องแบ่งจำนวนผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try out) ในการเก็บข้อมูลกลุ่ม

ตัวอย่างของผู้บริหารสถานศึกษาโดยกำหนดจำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 18 ของขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และครู จำนวน 229 คน คิดเป็นร้อยละ 82 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด โดยจำแนกตามสถานศึกษาและใช้สัดส่วนของประชากรแต่ละสถานศึกษาเป็นตัวแบ่งกลุ่มตัวอย่างในแต่ละสถานศึกษา

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) เป็นข้อมูลพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี

2.1.1 เพศ

- 1) ชาย
- 2) หญิง

2.1.2 ระดับการศึกษา

- 1) ปริญญาโท
- 2) สูงกว่าปริญญาโท

2.1.3 ประเภทของสถานศึกษา

- 1) สถานศึกษาภาครัฐ
- 2) สถานศึกษาภาคเอกชน

2.1.4 ประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา

- 1) น้อยกว่า 5 ปี
- 2) 5- 10 ปี
- 3) มากกว่า 10 ปี

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ความต้องการจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา ทั้ง 4 ด้าน (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2552, หน้า 90) ดังนี้

- 1) ด้านฝ่ายบริหารทรัพยากร
- 2) ด้านฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ
- 3) ด้านฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา
- 4) ด้านฝ่ายวิชาการ

ประโยชน์ของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อ สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรีได้รับทราบถึงข้อมูลสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษาและนำผลที่ได้มาเป็นแนวทางในการพัฒนาและวางแผนบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี ให้มีประสิทธิภาพเป็นประโยชน์ต่อการทำงานร่วมกันต่อไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง กระบวนการต่างๆ และระบบงานที่ช่วยให้ได้สารสนเทศหรือข่าวสารที่ต้องการ โดยรวมถึงการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องใช้สำนักงานเพื่อปฏิบัติงานต่างๆ ในสถานศึกษา

2. การบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา หมายถึง หน้าที่ของสถานศึกษาที่ต้องจัดการศึกษาฝึกอบรมและส่งเสริมการประกอบอาชีพของนักเรียนนักศึกษาให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษาและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ตามนโยบายของรัฐบาลและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ โดยแบ่งการบริหารออกเป็นดังนี้

1.1 ฝ่ายบริหารทรัพยากร หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับงานบริหารงานทั่วไป งานบุคลากร งานการเงิน งานการบัญชี งานพัสดุ งานอาคารสถานที่ งานทะเบียนและงานประชาสัมพันธ์

1.2 ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับงานวางแผนและงบประมาณ งานศูนย์ข้อมูลสารสนเทศ งานความร่วมมือ งานวิจัย พัฒนานวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์ งานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและงานส่งเสริมผลิตผลการค้าและประกอบธุรกิจ

1.3 ฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับงานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา งานครูที่ปรึกษา งานปกครอง งานแนะแนวอาชีพและการจัดหางาน และงานโครงการพิเศษและการบริการชุมชน

1.4 ฝ่ายวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับงานบริหารงานแผนกวิชา งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน งานวัดผลและประเมินผล งานวิทยบริการและห้องสมุด งานอาชีวศึกษาทวิภาคีและงานสื่อการเรียนการสอน

3. ประเภทสถานศึกษา หมายถึง สถาบันการศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดลพบุรี ภาครัฐบาลและภาคเอกชน

4. **ผู้บริหารสถานศึกษา** หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือรักษาการในตำแหน่งที่รับผิดชอบบริหารสถานศึกษาของสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี

5. **ครู** หมายถึง บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการสอนในสถานศึกษาของสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี

6. **ความต้องการจำเป็น** หมายถึง กระบวนการกำหนดความแตกต่างระหว่างสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษากับสภาพที่ควรจะเป็นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาความต้องการจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี เพื่อให้การวิจัยเป็นไปตามขั้นตอนผู้วิจัยจึงกำหนดขอบเขตการศึกษา แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับหัวข้อเรื่อง ดังต่อไปนี้

1. การบริหารการอาชีวศึกษา
  - 1.1 ประวัติและความเป็นมาของการอาชีวศึกษา
  - 1.2 ประวัติการอาชีวศึกษาของประเทศไทย
  - 1.3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับอาชีวศึกษา
  - 1.4 การบริหารงานสถานศึกษาอาชีวศึกษา
2. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็น
  - 2.1 ความหมายของความต้องการจำเป็น
  - 2.2 ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น
  - 2.3 ความสำคัญของการประเมินความต้องการจำเป็น
  - 2.4 ขั้นตอนของการประเมินความต้องการจำเป็น
  - 2.5 การจัดลำดับความต้องการจำเป็น
3. แนวคิดและทฤษฎีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา
  - 3.1 ความหมายของข้อมูล สารสนเทศ เทคโนโลยีสารสนเทศ
  - 3.2 ความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศ
  - 3.3 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 4.1 งานวิจัยภายในประเทศ
  - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

การบริหารการอาชีวศึกษา

1. ประวัติและความเป็นมาของการอาชีวศึกษา

ความหมายการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาในแต่ละประเทศจะเรียกแตกต่างกัน โดยในประเทศสหรัฐอเมริกา เรียกว่า การอาชีวะและเทคนิคศึกษา (Vocational and Technical Education) ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี จะเรียกว่า การอาชีวศึกษาและการฝึกอบรม

(Vocational Education and Training) ประเทศออสเตรเลียเรียกว่าเทคนิคและการศึกษาต่อเนื่อง (Technical and Further Education: TAFE) ในประเทศญี่ปุ่นเรียกว่าการศึกษาเฉพาะทางและเทคโนโลยีการศึกษา (Special Training and Technology Education) ประเทศสิงคโปร์ เรียกว่าเทคนิคศึกษา (Technical Education) และ ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนเรียกว่าการอาชีวศึกษา (Vocational Education) ซึ่งตรงกับ ประเทศไทย และตรงกับศัพท์บัญญัติการศึกษาของกรมวิชาการ (2544) กระทรวงศึกษาธิการ ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะใช้คำว่า การอาชีวศึกษา (Vocational Education)

พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 มาตรา 4 ได้ให้ความหมายของ "การอาชีวศึกษา" โดยหมายถึง กระบวนการศึกษา เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ (ปวช.) ระดับเทคนิค (ปวส.) และระดับเทคโนโลยี (ป.ตรี สายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ) ซึ่งสอดคล้องกับความหมายของ UNESCO หมายถึงการศึกษาที่ออกแบบเพื่อผลิตกำลังแรงงาน ทางด้านวิชาความรู้ ทักษะ ความสามารถทางวิชาชีพความรู้ ความเข้าใจเพื่อสนองตอบความต้องการของผู้ประกอบการในทุกระดับธุรกิจและกำหนดความหมายของ "การฝึกอบรมวิชาชีพ" หมายถึง การเพิ่มพูนความรู้ และการฝึกทักษะอาชีพระยะสั้นหรือระยะยาว ทั้งในและนอกสถานศึกษาอาชีวศึกษา หรือ สถาบันการอาชีวศึกษา ซึ่งจัดขึ้นเป็นโครงการหรือกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ภายใต้หลักสูตรที่คณะกรรมการอาชีวศึกษาเป็นผู้กำหนด

2. ประวัติการอาชีวศึกษาของประเทศไทย

ประวัติการอาชีวศึกษาของประเทศไทยมีมาตั้งแต่สมัยโบราณ จะเห็นได้จากอาชีพต่างๆ เช่น ช่างทอง ช่างทองสัมฤทธิ์ ช่างทำอาวุธ ช่างทอผ้า และช่างอื่นๆ ที่มีการสั่งสอนและถ่ายทอดกันมาเป็นรุ่นๆ จนถึงปัจจุบัน เพียงแต่ในสมัยโบราณไม่มีโรงเรียน หรือสถานที่ฝึกหัดฝึกสอนกันอย่าง เป็นกิจจะลักษณะวิวัฒนาการของการอาชีวศึกษาแบ่งได้ออกเป็นตามระยะดังต่อไปนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2562)

วิวัฒนาการระยะแรก

แนวคิดการจัดการศึกษาอาชีพได้มีมาตั้งแต่ยุคสมัยที่ประเทศไทยเริ่มมีอาชีพหัตถกรรมมากขึ้นนอกเหนือไปจากอาชีพกสิกรรม การอาชีวศึกษาเริ่มอย่างเป็นระบบเมื่อได้รับการบรรจุในโครงการศึกษา พ.ศ. 2241 เป็นการศึกษาพิเศษซึ่งหมายถึงกรเรียนวิชาเฉพาะ เพื่อให้เกิดความชำนาญ โดยในปี พ.ศ. 2452 การจัดการศึกษา ได้แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ โรงเรียนสามัญศึกษาสอนวิชาสามัญ และโรงเรียนวิสามัญศึกษา สอนวิชาเพื่อออกไปประกอบอาชีพ เช่น แพทย์ วิศวกร ภาษาอังกฤษ พาณิชยการครู เป็นต้น ในปี พ.ศ. 2453 ได้จัดตั้งโรงเรียนอาชีวศึกษาแห่งแรก คือ โรงเรียนพาณิชยการที่วัดมหาพฤฒาราม และวัดราชบูรณะ ปี พ.ศ. 2456 จัดตั้งโรงเรียนเพาะช่าง และปี พ.ศ. 2460 จัดตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูประถมกสิกรรม แผนการศึกษาแห่งชาติ ได้มีผลต่อการกำหนด

การศึกษาอาชีพให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2475 ได้กำหนดว่าวิสามัญศึกษา ได้แก่ การศึกษาวิชาชีพซึ่งจัดให้เหมาะสมกับภูมิประเทศ เช่น กสิกรรม หัตถกรรม และพาณิชยกรรม เพื่อเป็นพื้นฐานความรู้สำหรับประกอบการเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมต่าง ๆ และในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2479 ได้ปรากฏคำว่า "อาชีวศึกษา" เป็นครั้งแรกในระบบการศึกษาของประเทศไทย โดยแบ่งออกเป็น 3 ชั้น คือ อาชีวศึกษาขั้นต้น กลาง และสูง รับนักเรียนจากโรงเรียนสามัญศึกษาของทุกระดับประโยค

ปี พ.ศ. 2481 พระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการในสังกัดกระทรวงธรรมการ กระทรวงศึกษาธิการในปัจจุบัน ให้จัดตั้งกรมใหม่ขึ้น 2 กรม คือ

1. กรมสามัญศึกษา มีหน้าที่จัดการศึกษาสายสามัญ
2. กรมวิชาการ มีหน้าที่จัดการศึกษาสายอาชีพ

โดยแบ่งออกเป็น 4 กอง : สำนักงานเลขาธิการกรม กองตำรา กองสอบไล่และกองอาชีวศึกษาซึ่งกองอาชีวศึกษามีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดโรงเรียนอาชีวศึกษา

ปี พ.ศ. 2484 ได้มีพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พุทธศักราช 2484 ซึ่งตราขึ้นเมื่อวันที่ 18 สิงหาคม พ.ศ. 2484 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 19 สิงหาคม พ.ศ. 2484 กระทรวงธรรมการได้เปลี่ยนชื่อเป็น กระทรวงศึกษาธิการ และตั้งกรมอาชีวศึกษาขึ้นแทนกรมวิชาการ ส่วนกองวิชาการเป็นกอง ๆ หนึ่งในกรมอาชีวศึกษา ดังนั้น กรมอาชีวศึกษา จึงได้ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติ เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม พ.ศ. 2484

การแบ่งส่วนราชการออกเป็น 3 กอง คือ 1) สำนักงานเลขาธิการกรม 2) กองโรงเรียน ทำหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินการโรงเรียนอาชีวศึกษา 3) กองวิชาการ ทำหน้าที่เกี่ยวกับหลักสูตรแบบเรียน ทะเบียนการสอบไล่ และการออกประกาศนียบัตร ช่วงระหว่างมหาสงครามเอเชียบูรพา การอาชีวศึกษาได้รับผลกระทบจากภัยสงคราม ก่อให้เกิดการขาดแคลนอุปกรณ์การสอน นักเรียนต้องหลบภัย จำนวนครูและนักเรียนน้อยลง จนกระทั่งภาวะสงครามสงบลงรัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้น โดยในแผนการศึกษาแห่งชาติ

ปี พ.ศ. 2494 การอาชีวศึกษาได้ถูกแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลายและมัธยมศึกษาชั้นสูง โดยในแต่ละระดับกำหนดเวลา เรียนไม่เกิน 3 ปี

ปี พ.ศ. 2495 ได้มีพระราชกฤษฎีกาการจัดวางระเบียบราชการในกรมอาชีวศึกษา แบ่งส่วนราชการออกเป็น 7 กอง คือ

1. สำนักงานเลขาธิการกรม
2. กองโรงเรียนการช่าง
3. กองโรงเรียนพาณิชยและอุตสาหกรรม
4. กองโรงเรียนเกษตรกรรม

5. กองวิทยาลัยเทคนิค
6. กองส่งเสริมอาชีพ
7. กองออกแบบและก่อสร้าง

นอกจากนี้ ในปี พ.ศ. 2495 ได้ริเริ่มจัดตั้งวิทยาลัยเทคนิคหลัก 4 แห่ง ทั่วประเทศ คือ วิทยาลัยเทคนิคกรุงเทพ (พ.ศ. 2495) วิทยาลัยเทคนิคภาคใต้ - สงขลา (พ.ศ. 2497) วิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ - นครราชสีมา (พ.ศ. 2499) และวิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ - เชียงใหม่ (พ.ศ. 2500)

ปี พ.ศ. 2499 การอาชีวศึกษาได้ถูกพัฒนาขึ้นเป็นลำดับ โดยโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหลายแห่ง ได้รับอนุมัติให้เปิดสอนในระดับอาชีวศึกษาชั้นสูง และโรงเรียนอาชีวศึกษาชั้นสูงเฉพาะวิชาอีกหลายแห่ง ได้จัดตั้งขึ้นเพื่อรับนักเรียนที่จบมัธยมศึกษาปีที่ 6 สายสามัญเข้าศึกษาต่อ

ปี พ.ศ. 2501 กรมอาชีวศึกษาได้รับความช่วยเหลือจากองค์การ SEATO โดยมหาวิทยาลัยฮาวาย ในการปรับปรุงหลักสูตรตามโครงการฝึกช่างฝีมือ และฝึกอบรมครูวิชาช่างก่อสร้าง ช่างยนต์ ช่างไฟฟ้าช่างวิทยุและช่างเชื่อมโลหะ โดยมีโรงเรียนการช่าง 18 แห่ง เข้าร่วมโครงการในระยะแรก แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2503 จำนวนนักเรียนอาชีวศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ปีที่ 1-3 มีจำนวนลดลงแต่ในระดับ มัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4 จำนวนนักเรียนในประเภทช่างอุตสาหกรรมมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น จนกระทั่งต้องเปิดการเรียนการสอนใน 2 ผลัด

ปี พ.ศ. 2508 กรมอาชีวศึกษาได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ในการก่อตั้งวิทยาลัยเทคนิคขอนแก่น

ปี พ.ศ. 2509 ได้รับความช่วยเหลือจากองค์การยูนิเซฟในการปรับปรุงโรงเรียนการช่างสตรีจำนวน ๓๕ แห่ง ทั้งในด้านหลักสูตร การเรียนการสอน และครุภัณฑ์เฉพาะทาง

ปี พ.ศ. 2510 กรมอาชีวศึกษาได้มีหน่วยงานโครงการเงินกู้ธนาคารโลกเพื่อพัฒนาอาชีวศึกษามีหน้าที่ประสานงานระหว่างโรงเรียนในโครงการประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม รวม 25 แห่งกับกรมอาชีวศึกษาและกระทรวงศึกษาธิการ

ปี พ.ศ. 2512 ได้รับความช่วยเหลือจากประเทศออสเตรเลียในการจัดตั้งโรงเรียนเทคนิคสตีทฮีบจังหวัดชลบุรี สถานศึกษาหลายแห่งได้รับการพัฒนาและเปิดสอนจนถึงระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยในปี พ.ศ. 2512 ได้รับการยกฐานะจากโรงเรียนเป็นวิทยาลัย ซึ่งแห่งแรกคือวิทยาลัยพณิชยการพระนคร จนถึงปี พ.ศ. 2522 กรมอาชีวศึกษามีวิทยาลัยอยู่ในสังกัด จำนวน 91 แห่ง ในจำนวนสถานศึกษาทั้งสิ้น 159 แห่ง

ปี พ.ศ. 2513 รวมโรงเรียนการช่างสตรีและโรงเรียนการช่าง 4 จังหวัด คือ อ่างทอง ราชบุรี บุรีรัมย์และพัทลุง

ปี พ.ศ. 2514 ได้มีพระราชบัญญัติจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า โดยรวมวิทยาลัยเทคนิคธนบุรี วิทยาลัยเทคนิคพระนครเหนือ วิทยาลัยโทรคมนาคม และวิทยาลัยช่างก่อสร้างในสังกัดกรมอาชีวศึกษาไปรวมเป็นสถาบัน และเปิดสอนถึงระดับปริญญาตรี ตามประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 217 พ.ศ. 2515 ให้โอนโรงเรียนฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่ 36 แห่ง ของกรมอาชีวศึกษาไปกรมสามัญ

การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการ

ปี พ.ศ. 2515 ประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 172 ได้แบ่งส่วนราชการในสังกัดกรมอาชีวศึกษาออกเป็น 9 กอง คือ

1. สำนักงานเลขาธิการกรม
2. กองวิทยาลัย
3. กองโรงเรียน
4. กองแผนงาน
5. กองการเจ้าหน้าที่
6. กองคลัง
7. กองออกแบบและก่อสร้าง
8. กองบริการเครื่องจักรกล
9. หน่วยศึกษานิเทศก์

ปี พ.ศ. 2516-2520 มีโครงการเงินกู้ ADB เพื่อพัฒนาวิทยาลัยเทคนิค 4 แห่ง (กรุงเทพฯ สงขลา เชียงใหม่ และ นครราชสีมา) ปรับปรุงเครื่องมืออุปกรณ์ พัฒนาครูและอาคารสถานที่ใน 6 สาขาวิชาคือ อิเล็กทรอนิกส์ ไฟฟ้า ก่อสร้าง เครื่องกล เทคนิคโลหะและช่างยนต์

ปี พ.ศ. 2518 ได้มีพระราชบัญญัติจัดตั้งวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาขึ้นโดยแยกวิทยาลัย 28 แห่ง ออกจากกรมอาชีวศึกษาเปิดสอนถึงระดับปริญญาตรีและได้โอนศูนย์ฝึกต่อเรือหนองคายของสำนักงานพลังงานแห่งชาติมาอยู่ในสังกัดกรมอาชีวศึกษา โดยเปลี่ยนชื่อเป็นโรงเรียนอุตสาหกรรมต่อเรือหนองคาย

ปี พ.ศ. 2519 รวมโรงเรียนเทคนิค โรงเรียนอาชีวศึกษา โรงเรียนการช่างใน 65 วิทยาเขต และยกฐานะโรงเรียนเกษตรกรรม จำนวน 12 แห่ง เป็นวิทยาลัย

ปี พ.ศ. 2520 จัดตั้งโรงเรียนเกษตรกรรม 10 แห่ง

ปี พ.ศ. 2521-2527 มีโครงการเงินกู้ธนาคารโลก จัดตั้งศูนย์ฝึกวิชาชีพ 12 แห่ง ในแต่ละเขตการศึกษา

ปี พ.ศ. 2522-2523 การบริหารจัดการดำเนินการแยกวิทยาเขตต่างๆ ออกเป็นอิสระ

ปี พ.ศ. 2522 ได้มีการโอนวิทยาลัยเกษตรเจ้าคุณทหารไปสังกัดสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าประกาศใช้หลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) และจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมและพัฒนา

อาชีวศึกษาต่อมากระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ให้นักเรียนผู้จบมัธยมศึกษาตอนปลาย โปรแกรมวิชาสามัญเข้าเรียนวิชาชีพ เป็นเวลา 2 ปี

ปีพ.ศ. 2523 ได้มี "พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2523 กำหนดให้มี 10 หน่วยงาน ให้เกิดหน่วยงานใหม่จากเดิม คือ กองวิทยาลัยและกองโรงเรียนเป็นกองใหม่ คือ กองวิทยาลัยเกษตร กองวิทยาลัยเทคนิค และกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา

ปี พ.ศ. 2524 ได้ประกาศใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2524

ปี พ.ศ. 2527 ได้ประกาศใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2527 และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค พ.ศ. 2527 และได้รับโอนโรงเรียนท่าหลวงซิเมนต์ไทยอุบลรัตน์ จากบริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด และเปลี่ยนชื่อเป็นวิทยาลัยเทคนิคท่าหลวงซิเมนต์ไทยอุบลรัตน์ เปิดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

ปี พ.ศ. 2528 ได้มีการส่งเสริมแนวคิด "การอาชีวศึกษา ครบวงจร" และได้มีการจัดตั้ง "สำนักงานโครงการพิเศษ" เป็นหน่วยงานภายในมีหน้าที่ประสานงานกับสำนักงานโครงการพิเศษและรับผิดชอบงานที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงและงานพัฒนาชนบท

ปี พ.ศ. 2530 ได้มีการจัดตั้ง "วิทยาลัยการอาชีพ" ในพื้นที่จังหวัดมุกดาหารและแม่ฮ่องสอน โดยมีเป้าหมายที่จะจัดการศึกษาทุกประเภทวิชาชีพและทุกหลักสูตร ทั้งในและนอกระบบการศึกษา

ปี พ.ศ. 2531 ได้รับความช่วยเหลือจากสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันเพื่อพัฒนาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

ปี พ.ศ. 2532-2533 UNDP ให้ความช่วยเหลือจัดตั้งสถาบันพัฒนาครูอาชีวศึกษาปี พ.ศ. 2533 รัฐบาลเดนมาร์กได้ให้ความช่วยเหลือเงินกู้ยืมเพื่อพัฒนาอาชีวศึกษาเกษตรตลอดจนประเทศอื่นในแถบทวีปยุโรป เช่น สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ออสเตรีย อังกฤษและอิตาลีในการช่วยเหลือสถานศึกษาประเภทช่างอุตสาหกรรม นอกจากนี้หน่วยงานหรือองค์กรอื่นต่างประเทศที่ได้ให้ความช่วยเหลือ เช่น The United Nation Development Programme (UNDP) International Labour Organization (ILO), UNESCO เป็นต้น รวมถึงการได้รับความช่วยเหลือจากประเทศออสเตรเลีย ญี่ปุ่น แคนาดา องค์กร CIDA และการได้รับอาสาสมัครจากออสเตรเลีย สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ญี่ปุ่นและอังกฤษในการให้ความร่วมมือต่างๆ เพื่อการพัฒนาและแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ด้านอาชีวศึกษาและในปี พ.ศ. 2533 ได้ประกาศใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.)

ปี พ.ศ. 2533-2535 มีผู้สนใจเรียนอาชีวศึกษามาก จึงจัดตั้งสถานศึกษาเพิ่ม 20 แห่ง พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2535 ได้ถูกประกาศและกำหนดใช้แบ่งส่วนราชการออกเป็น 11 หน่วยงาน โดยเพิ่มสถาบันพัฒนาครูอาชีวศึกษาเป็นหน่วยงานอิสระระดับกอง

ปี พ.ศ. 2535-2539 ได้มีโครงการจัดตั้งวิทยาลัยเพิ่มขึ้นอีกจำนวน 93 แห่ง เฉพาะโครงการจัดตั้งวิทยาลัยการอาชีพ ระดับอำเภอ 60 แห่ง วิทยาลัยสารพัดช่าง 25 แห่ง และอีก 8 แห่ง มีวัตถุประสงค์เพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาวิชาชีพไปสู่ท้องถิ่น สนับสนุน การพัฒนาชนบท เพื่อผลิตกำลังคนด้านวิชาชีพในระดับช่างฝีมือ และช่างเทคนิคให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน และสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

ปี พ.ศ. 2536-2543 ได้รับความร่วมมือจากรัฐบาลญี่ปุ่น พัฒนาการผลิตกำลังคนสาขาวิชา เมคคาทรอนิกส์ ที่วิทยาลัยช่างกลปทุมวัน ปี พ.ศ. 2537 มีโครงการเงินกู้กองทุนความร่วมมือทางเศรษฐกิจโพ้นทะเลแห่งญี่ปุ่น (Oversea as Economic Cooperation Fund, JAPAN) โดยได้รับอนุมัติให้ดำเนินโครงการ เมื่อวันที่ 2 สิงหาคม 2537 เพื่อพัฒนาเครื่องมืออุปกรณ์และบุคลากร ในสถานศึกษา 20 แห่ง

ปี พ.ศ. 2538 กรมอาชีวศึกษาได้พัฒนาระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ ของกรมอาชีวศึกษาและการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทางไกล

ปี พ.ศ. 2537-2539 ได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลเบลเยียม พัฒนาการผลิตกำลังคนสาขาวิชาเทคนิค การผลิตและพัฒนาสื่อการสอน

ปี พ.ศ. 2540 การอาชีวศึกษาได้รับความสนใจอย่างมาก โดยรัฐบาลให้การสนับสนุนจัดตั้งวิทยาลัยการอาชีพ 70 แห่ง วิทยาลัยเทคนิค 19 แห่ง และวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยว 2 แห่ง ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 2) กำหนดให้สถาบันเทคโนโลยีปทุมวันเป็นส่วนราชการของกรมอาชีวศึกษา และกำหนดอำนาจหน้าที่ให้กรมอาชีวศึกษาจัดและส่งเสริมการศึกษาวิชาชีพ ในระดับปริญญาตรี อนุปริญญา ประกาศนียบัตรหลักสูตรระยะสั้นและหลักสูตรพิเศษ รวมถึงพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาในสถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน

ปี พ.ศ. 2541 ได้กำหนดให้สถาบันเทคโนโลยีปทุมวันมีอำนาจจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสถานศึกษาที่จัดหลักสูตรระดับปริญญาหรือเทียบเท่า ได้แก่ หลักสูตรประกาศนียบัตรครูวิชาชีพชั้นสูง (ปทส.) และปริญญาตรี ในการเปิดสอนเป็นไปตามเกณฑ์มหาวิทยาลัยกำหนด

ปี พ.ศ. 2542-2545 ได้รับโครงการเงินยืมจากรัฐบาลเดนมาร์กเพื่อพัฒนาอาชีวศึกษาเกษตรตามโครงการปรับปรุงรูปแบบ โครงสร้างสถานศึกษาเกษตร โดยมีวัตถุประสงค์ของโครงการ เพื่อเพิ่มความรู้ ทักษะปฏิบัติ และจัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์ เครื่องจักรกล และเทคโนโลยีที่ทันสมัย ให้แก่นักเรียน นักศึกษาในการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร รวมถึงการขยายผลให้แก่เกษตรกรท้องถิ่น ตลอดจนพัฒนาบุคลากร หลักสูตรการจัดอาชีวศึกษาเกษตร การพัฒนาอาชีวศึกษา ได้พัฒนาเป็นลำดับ โดยพิจารณาถึงระบบการประกันคุณภาพอาชีวศึกษา การพัฒนาหลักสูตรการ

เรียนการสอน การเทียบโอนหน่วยกิตสะสม การขยายโอกาสทางการศึกษาให้แก่ประชาชนและการพัฒนาบุคลากร ครู อาจารย์อาชีวศึกษา ตลอดจนการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน รวมถึงต่างประเทศ

ปี พ.ศ. 2546 ได้มีพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา วันที่ 6 กรกฎาคม 2546 แบ่งส่วนราชการในส่วนกลาง กระทรวงศึกษาธิการโดยให้มีหัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ สำนักงานรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวง สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ส่วนราชการดังกล่าวมีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นกรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

วันที่ 7 กรกฎาคม 2546 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีภารกิจเกี่ยวกับการจัดและส่งเสริมการอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมวิชาชีพ โดยคำนึงถึงคุณภาพและความเป็นเลิศทางวิชาชีพ และมีการแบ่งส่วนราชการสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาออกเป็น 7 สำนัก หน่วยงาน ได้แก่ สำนักอำนวยการ สำนักความร่วมมือ สำนักติดตามและประเมินผลการอาชีวศึกษา สำนักนโยบายและแผนการอาชีวศึกษา สำนักพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษา สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ สำนักวิจัยและพัฒนาการอาชีวศึกษา หน่วยตรวจสอบภายในและกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

ปี พ.ศ. 2547 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้เข้าสู่ระบบการประเมินผลองค์กร ตั้งแต่ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2547 โดยจัดทำคำรับรองการปฏิบัติราชการระดับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ระดับสำนัก และระดับวิทยาลัย นำผลการประเมินการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการไปเชื่อมโยงกับการจัดสรรเงินรางวัลประจำปีของหน่วยงานในแต่ละระดับ ในปีเดียวกันนี้คณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้จัดการศึกษาและพัฒนาอาชีพตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ผ่านทางวิทยุกระจายเสียง เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนในถิ่นทุรกันดาร ภายใต้ชื่อ "R - radio"

ปี พ.ศ. 2548 เริ่มโครงการสร้างสรรค์คนพันธุ์อา คัดเลือกนักเรียน นักศึกษาเป็นตัวแทนประชาสัมพันธ์กิจกรรมและภาพลักษณ์อาชีวศึกษา เมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม 2548 มีมติเห็นชอบเรื่องมาตรการโครงสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ โดยมีมาตรการ 7 กลุ่ม และมีมาตรการเชิงกิจกรรม (Fix it Center) เพื่อให้เกิดการลดรายจ่ายแก่ประชาชนทั้งในและนอกภาคเกษตร ด้วยกระบวนการยืดอายุการใช้งานของเครื่องจักร เครื่องยนต์ อุปกรณ์การประกอบอาชีพและเครื่องมือ อุปกรณ์ในครัวเรือน สร้างโอกาสในการประกอบอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้และเพิ่มพูนค่าผลผลิตแก่ประชาชนในท้องถิ่น โดยมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นผู้รับผิดชอบหลักร่วมกับหน่วยงาน

รับผิดชอบ 4 หน่วยงาน ประกอบด้วยสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์กรมมหาชน) กรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) โดยมีการจัดตั้งศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) จำนวน 2,000 ศูนย์ ทั่วประเทศ

ปี พ.ศ. 2550 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้จัดตั้งโรงเรียนเทคโนโลยีฐานวิทยาศาสตร์นำร่องเมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2550 ให้วิทยาลัยการอาชีพพานทอง จังหวัดชลบุรี เป็นสถานศึกษานำร่องแห่งแรกต่อมาได้รับการเปลี่ยนชื่อเป็น วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทคโนโลยีฐานวิทยาศาสตร์

ปี พ.ศ. 2551 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จัดตั้งสถานศึกษาแห่งใหม่ 10 แห่ง ตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 26 สิงหาคม 2551 เพื่อเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ทรงเจริญพระชนมพรรษา 80 พรรษ โดยให้ยกระดับศูนย์บริการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพที่มีศักยภาพและมีความพร้อม จำนวน 10 แห่ง ใน 10 จังหวัดทั่วประเทศ ขึ้นเป็นสถานศึกษาจัดตั้งใหม่ ดังนี้

1. วิทยาลัยประมงสมุทรสาคร ตั้งอยู่ที่ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร
2. วิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการ กฟผ. แม่เมาะ ตั้งอยู่ที่ 393 หมู่ที่ 11 ตำบลแม่เมาะ อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง
3. วิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการปง ตั้งอยู่ที่ 135 หมู่ที่ -ตำบลนาปรัง อำเภอปง จังหวัดพะเยา
4. วิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการพิบูลมังสาหาร ตั้งอยู่ที่ กิโลเมตรที่ 8 อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี
5. วิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการหนองสองห้อง ตั้งอยู่ที่ ตำบลหนองสองห้อง อำเภอหนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น
6. วิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการสิงหนคร (รัตน ประธานราษฎร์นิก) ตั้งอยู่ที่ ตำบลม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา
7. วิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการโนนดินแดง ตั้งอยู่เลขที่ 145 หมู่ที่ 13 ตำบลโนนดินแดง อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์
8. วิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการดอนตาล ตั้งอยู่ที่ บ้านตาลใหม่ ตำบลดอนตาล อำเภอดอนตาล จังหวัดมุกดาหาร
9. วิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการสารภี ตั้งอยู่ที่ 139/7 หมู่ที่ 5 ถนนเชียงใหม่ - ลำพูน ตำบลหนองผึ้ง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่
10. วิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการตากฟ้า ตั้งอยู่ที่อำเภอตากฟ้า จังหวัดนครสวรรค์

และในปี พ.ศ. 2551 นี้ได้มีประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 17 ธันวาคม พ.ศ. 2551 จัดตั้งวิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการวังไกลกังวล ตั้งอยู่ที่อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี เพิ่มเติมอีก
หนึ่งแห่ง

ปี พ.ศ. 2553 ขยายโครงการจัดตั้งโรงเรียนเทคโนโลยีฐานวิทยาศาสตร์ เพิ่มอีก 4 แห่ง

ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีลำพูน (สาขาวิชาเทคโนโลยีชีวภาพการเกษตรฐาน
วิทยาศาสตร์) วิทยาลัยเทคนิคพังงา (สาขาวิชาเทคโนโลยีการท่องเที่ยวฐานวิทยาศาสตร์) วิทยาลัย
อาชีวศึกษาสิงห์บุรี (สาขาวิชาคหกรรมฐานวิทยาศาสตร์ และวิทยาลัยเทคนิคสุรนารี (สาขาวิชาช่าง
อุตสาหกรรมฐานวิทยาศาสตร์)

ปี พ.ศ. 2555 กระทรวงศึกษาธิการ ประกาศจัดตั้ง "วิทยาลัยอาชีวศึกษาชุมพร" ให้เป็น
สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเพิ่มอีก 1 แห่ง โดยแยกจาก
วิทยาลัยเทคนิคชุมพรตั้งอยู่เลขที่ 146 ถนนพิศิษฐ์พยาบาล ตำบลท่าตะเภา อำเภอเมือง จังหวัด
ชุมพร เพื่อจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ ประเภทวิชาพาณิชยกรรม คหกรรม และ
อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริหารธุรกิจ

ปี พ.ศ. 2555 ประกาศจัดตั้งสถาบันการอาชีวศึกษา 19 สถาบัน : กระทรวงศึกษาธิการ
ประกาศกฎกระทรวง การรวมสถานศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อจัดตั้งสถาบันการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2555
ในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2555 มีผลให้สถานศึกษาจำนวน 161 แห่งในสังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา รวมกันจัดตั้งเป็นสถาบันการอาชีวศึกษา 19 สถาบัน

ปี พ.ศ. 2559 หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้มีประกาศที่ 8/2559 วันที่ 12
กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2559 เรื่อง การบริหารจัดการรวมสถานศึกษาอาชีวศึกษาภาครัฐและภาคเอกชน
เพื่อให้การปฏิรูปการศึกษาและการบริหารราชการในกระทรวงศึกษาธิการเกิดประสิทธิภาพและมี
ความเหมาะสมมากยิ่งขึ้นสอดคล้องกับนโยบายกระทรวงศึกษาธิการในการรวมการบริหารจัดการ
สถานศึกษาอาชีวศึกษาทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน และมีความคล่องตัวยิ่งขึ้น
เพื่อประโยชน์ในการปฏิรูปในด้านการศึกษา

ปี พ.ศ. 2561 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้ประกาศการยุบเลิกศูนย์
ประสานงานอาชีวศึกษาระหว่างประเทศ ไปไว้ในกำกับดูแลของสำนักความร่วมมือ เมื่อวันที่ 5
มกราคม 2561 และได้ยกระดับศูนย์ส่งเสริมการอาชีวศึกษาเอกชนขึ้น เป็นหน่วยงานภายในระดับ
สำนักสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยเปลี่ยนชื่อศูนย์ส่งเสริมการอาชีวศึกษาเอกชน
เป็นสำนักบริหารการอาชีวศึกษาเอกชนเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2561 นอกจากนั้นสำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้จัดตั้งสถานศึกษาแห่งใหม่ จำนวน 1 แห่ง คือวิทยาลัยเทคโนโลยีและ
การบริหารจัดการอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทราย ตั้งอยู่ที่ ตำบลท่าหลวง อำเภอท่าหลวง จังหวัด
ลพบุรี เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2561

3. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับอาชีวศึกษา

การผลิตกำลังคนด้านอาชีวศึกษาของประเทศไทยดำเนินการโดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งเป็นหน่วยงานหลัก 1 ใน 6 หน่วยงานภายใต้กระทรวงศึกษาธิการ คือ สำนักงานรัฐมนตรี สำนักงานปลัดกระทรวง สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยการอาชีวศึกษาในระบบโรงเรียนในปัจจุบันของกระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการในส่วนราชการเป็น 3 หน่วยงานคือสำนักงาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งทั้ง 3 หน่วยงานได้ดำเนินการดังนี้

สำนักงานปลัดกระทรวง ในกฎกระทรวงได้มีการแบ่งส่วนราชการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2546 ได้แบ่งส่วนราชการเป็นสำนักและศูนย์รวม 11 แห่ง โดยมีสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) เป็นหนึ่งในส่วนราชการด้วย และกำหนดอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการอาชีวศึกษาดังต่อไปนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2562)

1) เป็นหน่วยงานในการส่งเสริม และประสานงานการอาชีวศึกษาเอกชน และดำเนินการให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับการอาชีวศึกษาเอกชน

2) เสนอนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาการอาชีวศึกษาเอกชน กำหนดกฎระเบียบและเกณฑ์มาตรฐานกลางในการจัดการอาชีวศึกษาเอกชน รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุน ด้านวิชาการ การประกันคุณภาพ การวิจัยและพัฒนา เพื่อปรับปรุงคุณภาพการอาชีวศึกษาเอกชน

3) ดำเนินการเกี่ยวกับกองทุนทางการอาชีวศึกษาเอกชน การอุดหนุนการอาชีวศึกษาเอกชน การคุ้มครองการทำงาน สิทธิประโยชน์ของครู บุคลากรทางการศึกษา และ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการอาชีวศึกษาเอกชน

4) เป็นศูนย์ส่งเสริม สนับสนุนข้อมูลและทะเบียนกลางทางการอาชีวศึกษาเอกชนตลอดจนติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการอาชีวศึกษาเอกชน

5) ปฏิบัติงานร่วมกันหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมายดั่งนั้นจึงเท่ากับว่าสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนได้ทำหน้าที่ส่งเสริมและประสานงานให้กับสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ร่วมกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกแห่งด้วย

นอกจาก สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และบางส่วนในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดการการอาชีวศึกษา ร่วมกับสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ภายใต้สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการที่จัดการอาชีวศึกษาด้วย (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2562) ได้แก่ กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงแรงงาน และกระทรวงอื่นๆ ดังนี้ กระทรวงวัฒนธรรม มีส่วนราชการคือ กรมศิลปากร ซึ่ง

จัดการอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ในวิทยาลัยช่างศิลป์ 3 แห่งวิทยาลัย นาฏศิลป์ 12 แห่ง กระจายอยู่ทั่วประเทศ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา มีส่วนราชการคือ สถาบันการพลศึกษาที่ได้รับการจัดตั้งตามพระราชบัญญัติสถาบันการพลศึกษา พ.ศ.2548 โดยมีวิทยาเขต ต่างๆ 17 วิทยาเขตที่กระจายอยู่ทั่วประเทศ บางแห่งจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และระดับปริญญาตรี บางแห่งจัด เพียงระดับปริญญาตรีในสาขาที่เกี่ยวข้องเท่านั้น กระทรวงแรงงานมีส่วนราชการคือ กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ที่ทำหน้าที่ฝึกและพัฒนาฝีมือแรงงานให้แก่ประชาชนวัยทำงานเพื่อเตรียมเข้าทำงาน และพัฒนาฝีมือแรงงานให้มีระดับสูงขึ้น รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วม ในการพัฒนาฝีมือแรงงานโดยจัดเป็นหลักสูตรระยะสั้นหลากหลายสาขาอาชีพในสถาบันพัฒนา ฝีมือแรงงาน 12 สถาบันและศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดทั่วประเทศ 63 แห่ง หน่วยงานที่จัดการศึกษาเฉพาะทาง ปัจจุบันมี 9 หน่วยงานหลัก ใน 7 กระทรวงได้แก่ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงกลาโหม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กรุงเทพมหานคร และสภากาชาดไทย ในจำนวนนี้บางหน่วยงานได้จัดหลักสูตรอาชีวศึกษาเฉพาะทาง ตามความต้องการของหน่วยงาน เช่น การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค กระทรวงมหาดไทย ซึ่งดูแลโรงเรียนช่างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สถาบันการบินพลเรือนกระทรวงคมนาคมจัดการศึกษาทางช่างยนต์ การสื่อสารแห่งประเทศไทยจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนการไปรษณีย์และโทรคมนาคม การรถไฟแห่งประเทศไทยจัดการอาชีวศึกษาในโรงเรียนวิศวกรรมรถไฟ

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2562) ได้แบ่งส่วนราชการสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2551 กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีภารกิจเกี่ยวกับการจัดและส่งเสริมการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ โดยคำนึงถึงคุณภาพ และ ความเป็นเลิศทางวิชาชีพ โดยมีอำนาจหน้าที่หลัก ดังต่อไปนี้ (1) จัดทำข้อเสนอนโยบายแผนพัฒนามาตรฐานและหลักสูตรการอาชีวศึกษาทุกระดับ (2) เนินการและประสานงานเกี่ยวกับมาตรฐานอาชีวศึกษาและวิชาชีพ (3) กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการจัดงบประมาณและสนับสนุนทรัพยากร (4) พัฒนาบุคลากรของอาชีวศึกษา (5) ส่งเสริมประสานงานการจัดการอาชีวศึกษาของรัฐ และ เอกชนรวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์และรูปแบบความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นและสถานประกอบการ (6) ติดตามประเมินผล และรายงานผลการจัดการอาชีวศึกษาของรัฐและเอกชน (7) จัดระบบ ส่งเสริมและประสานงานเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ และการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ และการ สื่อสารมาใช้ในการอาชีวศึกษา และฝึกอบรมวิชาชีพ (8) ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการของ คณะกรรมการการอาชีวศึกษาและ ดำเนินการตามที่คณะกรรมการการอาชีวศึกษามอบหมาย (9) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่กฎหมาย

กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของสำนักคณะกรรมการการอาชีวศึกษาหรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2562) มีภารกิจจัดการอาชีวศึกษาภายใต้พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 ดังกล่าว โดยได้จัดบริการการศึกษาวิชาชีพแก่นักเรียนนักศึกษา โดยแบ่งกลุ่มสายวิชาชีพที่ได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนออกเป็น 10 ประเภทวิชาคือ (1) ประเภทวิชาอุตสาหกรรม (2) ประเภทวิชาพาณิชยกรรม (3) ประเภทวิชาศิลปกรรม (4) ประเภทวิชาคหกรรม (5) ประเภทวิชาเกษตรกรรม (6) ประเภทวิชาประมง (7) ประเภทวิชาอุตสาหกรรมสิ่งทอ (8) ประเภทวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (9) ประเภทวิชาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (10) ประเภทวิชาอุตสาหกรรมบันเทิงและดนตรี และในแต่ละประเภทวิชาจะแบ่งออกเป็นสาขาวิชาต่างๆ ออกไปอีกหลายสาขา ตามความต้องการเพื่อให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนตามความชอบ ความถนัด ความเหมาะสมของ และบุคคลให้เป็นการเรียนอย่างมีความสุขและสอดคล้อง. ยังได้จัดเตรียมหลักสูตรวิชาชีพแต่ละประเภท วิชาในหลักสูตรระดับต่างๆ ตั้งแต่หลักสูตรระดับฝึกอบรบระยะสั้น ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ไปจนถึงระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ รายละเอียดมีดังต่อไปนี้

พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 มาตรา 9 กำหนดให้การจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรบวิชาชีพ ให้จัดตามหลักสูตรที่คณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนดประกอบด้วย

(1) หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) คือหลักสูตรการศึกษาวิชาชีพระดับฝีมือ (Skill) รับ ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หรือมัธยมศึกษาปีที่ 3 เข้าศึกษาต่อเป็นเวลา 3 ปีเมื่อสำเร็จ การศึกษาจะได้รับวุฒิระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ

(2) หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) คือหลักสูตรการศึกษาวิชาชีพระดับเทคนิค (Technician) รับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปวช. เข้าศึกษาต่อเป็นเวลา 2 ปี ได้รับวุฒิระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

(3) หลักสูตรปริญญาตรี สายเทคโนโลยี หรือสายปฏิบัติการ คือ หลักสูตรการศึกษาวิชาชีพระดับเทคโนโลยี (Technology) รับผู้สำเร็จการศึกษา ระดับปวช.หรือเทียบเท่าเข้าศึกษาต่อเป็นเวลา 4 ปี และรับผู้สำเร็จการศึกษา ระดับ ปวส. หรือ ปวท. เข้าศึกษาต่อเป็นเวลา 2 ปี เมื่อสำเร็จการศึกษาจะได้รับวุฒิปริญญาตรีสาย เทคโนโลยี หรือสายปฏิบัติการ

(4) หลักสูตรอื่นๆ เป็นหลักสูตรที่จัดขึ้นพิเศษเฉพาะพื้นที่ เฉพาะ สาขา หรือวิธีการพิเศษ เพื่อตอบสนองต่อกลุ่มเป้าหมายทุกกลุ่มที่มีอยู่ในประเทศ ให้เป็นไปอย่างกว้างขวางทั่วถึงเอื้ออำนวย และง่ายต่อการเข้าถึงดังนี้ หลักสูตรฝึกอบรบวิชาชีพระยะสั้นเป็น หลักสูตรระยะสั้นที่จัดการบริการ วิชาชีพแก่นักเรียนนักศึกษาประชาชนเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพระดับกึ่ง ฝีมือจนถึงระดับฝีมือ (Semi-Skill) อาทิ หลักสูตรระยะสั้น 225 ชั่วโมง หลักสูตรระยะสั้น หลากหลายตั้งแต่ 6 ชั่วโมงขึ้นไป

หลักสูตรเสริมวิชาชีพมัธยม ประกอบด้วย หลักสูตร 9+1 หมายถึง หลักสูตรที่จัดฝึกอบรมวิชาชีพให้กับผู้สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้มีทักษะประกอบ อาชีพ อย่างน้อย 1 อาชีพ และ หลักสูตร 12+1 จัดฝึกอบรมวิชาชีพให้กับผู้สำเร็จชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 6 ได้มีทักษะประกอบอาชีพอย่างน้อย 1 อาชีพหลักสูตรภายใต้โครงการอาชีวศึกษา เพื่อ การพัฒนาชนบท (อศ.กช.) เป็นหลักสูตรพิเศษที่จัดขึ้นเพื่อเกษตรกรที่กำลังประกอบอาชีพ ด้านการเกษตร ได้ยกระดับการศึกษา พัฒนาศักยภาพส่วนตนให้สูงขึ้น โดยการเรียนรู้ไปพร้อมๆ กับทำอาชีพไปด้วย เป็นหลักสูตรพิเศษที่จัดบริการอย่างยืดหยุ่นและเอื้ออำนวยการเข้าถึงการศึกษาวินิจฉัยวิชาชีพเกษตรแก่ประชาชน เปิดสอนเฉพาะในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี หลักสูตร ประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) คือหลักสูตรการผลิตครูด้านวิชาชีพ ระดับเทียบเท่าปริญญาตรีรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ปวส.เข้าศึกษาต่อเป็นเวลา 2 ปี เมื่อสำเร็จการศึกษาจะได้รับ วุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูงสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

4. การบริหารงานสถานศึกษาอาชีวศึกษา

อาชีวศึกษาเป็นการจัดการศึกษาสายอาชีพ เพื่อเป็นพลังขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคม ทั้งยังเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ดังนั้นการบริหารวิชาการการอาชีวศึกษาจึงแตกต่างจากการบริหารวิชาการทั่วไป ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารงานของสถานศึกษาด้านอาชีวศึกษา พ.ศ.2552 งานบริหารของสถานศึกษาด้านอาชีวศึกษา มีการแบ่งงานออกเป็น 4 ด้าน (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2552) เหมือนงานบริหารการศึกษาทั่วไป แต่แตกต่างในรายละเอียด ซึ่งมีการแบ่งงานดังนี้ 1) ฝ่ายบริหารทรัพยากร 2) ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ 3) ฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา และ 4) ฝ่ายวิชาการ ซึ่งตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2552 ในหมวดที่ 1 ว่าด้วยหน้าที่และการบริหารงานของสถานศึกษาด้านอาชีวศึกษา ประกอบไปด้วย

1. ฝ่ายบริหารทรัพยากร แบ่งออกเป็นงานต่างๆ ดังนี้

1. งานบริหารงานทั่วไป
2. งานบุคลากร
3. งานการเงิน
4. งานการบัญชี
5. งานพัสดุ
6. งานอาคารสถานที่
7. งานทะเบียน
8. งานประชาสัมพันธ์

2. ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ แบ่งออกเป็นงานต่างๆ ดังนี้

1. งานวางแผนและงบประมาณ
2. งานศูนย์ข้อมูลสารสนเทศ
3. งานความร่วมมือ
4. งานวิจัย พัฒนา นวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์
5. งานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา
6. งานส่งเสริมผลิตผล การค้าและประกอบธุรกิจ
7. งานฟาร์มและโรงงาน (เฉพาะสถานศึกษาที่เปิดทำการสอน)

3. ฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา แบ่งออกเป็นงานต่างๆ ดังนี้

1. งานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา
2. งานครูที่ปรึกษา
3. งานปกครอง
4. งานแนะแนวอาชีพและการจัดหางาน
5. งานสวัสดิการนักเรียนนักศึกษา
6. งานโครงการพิเศษและการบริการชุมชน

4. ฝ่ายวิชาการ แบ่งออกเป็นงานต่างๆ ดังนี้

1. แผนกวิชา
2. งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน
3. งานวัดผลและประเมินผล
4. งานวิทยบริการและห้องสมุด
5. งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
6. งานสื่อการเรียนการสอน

หน้าที่ของงานและแผนกต่างๆ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2552)

1. ฝ่ายบริหารทรัพยากร มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

1. งานบริหารงานทั่วไปมีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

1.1 ปฏิบัติงานตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ

1.2 จัดทำร่าง หนังสือราชการ ประกาศ คำสั่ง ตรวจสอบความถูกต้องของ

เอกสาร จัดลำดับความสำคัญของเอกสาร ร่วมมือประสานงานให้ความสะดวกแก่บุคลากรและหน่วยงานในสถานศึกษาเกี่ยวกับงานเอกสารการพิมพ์ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เอกสารการพิมพ์ให้เป็นไปตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ

1.3 สรุปความเห็นเสนอผู้บังคับบัญชา และจัดส่งให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

1.4 เก็บรวบรวมและจัดระบบเอกสาร หลักฐานและระเบียบวิธีปฏิบัติต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกในการศึกษาและให้บริการแก่บุคลากร และนักเรียนนักศึกษาของสถานศึกษา

1.5 รวบรวมและเผยแพร่ข่าวสาร นโยบาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง คำชี้แจง ประกาศให้บุคลากร และนักเรียน นักศึกษาของสถานศึกษา

1.6 ให้บริการเกี่ยวกับการรับส่งไปรษณีย์ธนาณัติโทรสารของบุคลากรนักเรียน และนักศึกษา

1.7 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการ และรายงานการปฏิบัติงานตามลำดับขั้น

1.8 ดูแล บำรุงรักษา และรับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย

1.9 ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

2. งานบุคลากร มีหน้าที่และความรับผิดชอบดังต่อไปนี้

2.1 แนะนำ เผยแพร่ และดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคลากรของสถานศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ

2.2 จัดทำแผนอัตรากำลังบุคลากรในสถานศึกษา

2.3 จัดทำแผนและดำเนินการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา

2.4 ควบคุม จัดทำสถิติและรายงานเกี่ยวกับการลงเวลาปฏิบัติราชการ และการลาของบุคลากรในสถานศึกษา

2.5 ดำเนินการเกี่ยวกับการขอเครื่องราชอิสริยาภรณ์การจัดทำทะเบียนประวัติของบุคลากรในสถานศึกษา

2.6 ให้คำแนะนำอำนวยความสะดวกแก่บุคลากรในสถานศึกษาในด้านต่างๆ เช่น การขอมิบัติประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ การขอแก้ไขทะเบียนประวัติการขอเปลี่ยนตำแหน่ง การขอมิและขอเลื่อนวิทยฐานะ การออกหนังสือรับรอง การขอรับเงินบำเหน็จบำนาญเงินทดแทนและการจัดทำสมุดบันทึกผลงานและคุณงามความดีของบุคลากรในสถานศึกษา

2.7 ดำเนินการทางวินัยบุคลากรในสถานศึกษา

2.8 การจัดสวัสดิการภายในให้แก่บุคลากรในสถานศึกษา

2.9 ประสานงานและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

2.10 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการและรายงานการปฏิบัติงานตามลำดับขั้น

2.11 ดูแล บำรุงรักษา และรับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย

2.12 ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

3 งานการเงิน มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

3.1 จัดทำเอกสารและหลักฐานการจ่ายเงินงบประมาณ และเงินนอกงบประมาณ ดำเนินการด้านการเงิน การเบิกเงิน การเก็บรักษาเงิน การนำฝากเงิน การนำเงิน ส่งคลังการถอนเงิน และการโอนเงินของสถานศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง

3.2 รับและเบิกจ่ายเงินตรวจสอบ รายงานเงินคงเหลือประจำวันของสถานศึกษา ให้เป็นไปตามระเบียบ

3.3 ควบคุมการเบิกจ่ายเงินให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปี

3.4 เก็บรักษาเอกสารและหลักฐานต่าง ๆ ไว้เพื่อการตรวจสอบและดำเนินการทำลายเอกสารตามระเบียบ

3.5 ให้คำแนะนำ ชี้แจงและอำนวยความสะดวกแก่บุคลากรในสถานศึกษา เกี่ยวกับการเบิก-จ่าย ให้ถูกต้องตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง

3.6 ประสานงานและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

3.7 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการและรายงานการปฏิบัติงานตามลำดับขั้น

3.8 ดูแล บำรุงรักษาและรับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย

3.9 ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

4 งานการบัญชี มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

4.1 จัดทำเอกสารหลักฐาน บันทึกรายการบัญชีปรับปรุงบัญชีการปิดบัญชีของสถานศึกษาตามระบบบัญชีและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

4.2 จัดทำรายงานงบการเงิน และบัญชี เพื่อจัดส่งส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในกำหนด เวลาตามระเบียบ

4.3 ควบคุมการเบิกจ่ายเงินตามประเภทเงิน ให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปี

4.4 ให้คำปรึกษา ชี้แจงและอำนวยความสะดวกแก่บุคลากรในสถานศึกษา เกี่ยวกับงานในหน้าที่

4.5 เก็บรักษาเอกสารและหลักฐานต่าง ๆ ไว้เพื่อการตรวจสอบและดำเนินการทำลายเอกสารตามระเบียบ

- 4.6 ประสานงานและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอก
สถานศึกษา
- 4.7 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการและรายงานการปฏิบัติงาน
ตามลำดับขั้น
- 4.8 ดูแล บำรุงรักษา และรับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย
- 4.9 ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย
5. งานพัสดุ มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้
- 5.1 จัดวางระบบและปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดหา การซื้อ การจ้าง การควบคุม
การเก็บรักษา การเบิกจ่ายพัสดุและการจำหน่ายพัสดุให้เป็นไปตามระเบียบ
- 5.2 จัดทำทะเบียนที่ดินและสิ่งก่อสร้างทุกประเภทของสถานศึกษา
- 5.3 จัดวางระบบและควบคุมการใช้จ่ายยานพาหนะ การเบิกจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิง
การบำรุงรักษาและการพัสดุต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับยานพาหนะของสถานศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบ
- 5.4 ควบคุมการเบิกจ่ายเงินตามประเภทเงิน ให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการ
ประจำปี
- 5.5 ควบคุมดูแล ปรับปรุง ซ่อมแซม บำรุงรักษาครุภัณฑ์ให้อยู่ในสภาพเรียบร้อย
พร้อมใช้งาน
- 5.6 ให้คำแนะนำ ชี้แจง และอำนวยความสะดวกแก่บุคลากรในสถานศึกษา
เกี่ยวกับงานในหน้าที่
- 5.7 เก็บรักษาเอกสารและหลักฐานต่าง ๆ ไว้เพื่อการตรวจสอบและดำเนินการ
ทำลายเอกสารตามระเบียบ
- 5.8 ประสานงานและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอก
สถานศึกษา
- 5.9 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการและรายงานการปฏิบัติงาน
ตามลำดับขั้น
- 5.10 ดูแล บำรุงรักษา และรับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับ
มอบหมาย
- 5.11 ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย
6. งานอาคารสถานที่ มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้
- 6.1 ประสานงานและวางแผนในการใช้พื้นที่ของสถานศึกษา ให้เป็นไปตาม
แผนพัฒนาสถานศึกษา

6.2 กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการและดำเนินการเกี่ยวกับการจัดหาประโยชน์ที่ราชพัสดุการใช้และการขอใช้อาคารสถานที่ของสถานศึกษาให้เป็นไป ตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

6.3 ควบคุมดูแล ปรับปรุง ซ่อมแซม พัฒนาอาคารสถานที่ การอนุรักษ์พลังงาน การรักษาสภาพแวดล้อมและระบบสาธารณูปโภคของสถานศึกษา

6.4 จัดเวรยามดูแลอาคารสถานที่ของสถานศึกษาให้ปลอดภัยจากโจรภัย อัคคีภัย และภัยอื่น ๆ

6.5 ให้คำแนะนำ ชี้แจง และอำนวยความสะดวกแก่บุคลากรในสถานศึกษาเกี่ยวกับงานในหน้าที่

6.6 เก็บรักษาเอกสารและหลักฐานต่าง ๆ ไว้เพื่อการตรวจสอบและดำเนินการทำลายเอกสารตามระเบียบ

6.7 ประสานงานและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

6.8 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการและรายงานการปฏิบัติงานตามลำดับขั้น

6.9 ดูแล บำรุงรักษา และรับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย

6.10 ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

7. งานทะเบียน มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

7.1 จัดหาแบบพิมพ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในงานทะเบียน

7.2 ดำเนินการเกี่ยวกับการรับสมัครนักเรียน นักศึกษา และการตรวจหลักฐานต่าง ๆ

7.3 ดำเนินการให้มีการขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียน นักศึกษา และผู้เข้ารับการศึกษา

7.4 ดำเนินการให้มีการลงทะเบียนรายวิชา ลงทะเบียนภายหลังกำหนดการขอพักการเรียน การขอคืนสภาพการเป็นนักเรียนนักศึกษา และแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ

7.5 จัดทำบัตรประจำตัวนักเรียน นักศึกษา

7.6 ตรวจสอบรายชื่อ นักเรียน นักศึกษาที่ไม่มีสิทธิ์สอบ การสอบแก้ตัว การสอบทดแทน การฟื้นฟูสภาพการเป็นนักเรียน นักศึกษา เพื่อนำเสนอให้ผู้อำนวยการวิทยาลัยทราบและพิจารณา และ/หรือผู้ที่เกี่ยวข้องทราบตามควรแก่กรณี

7.7 ประสานกับงานวัดผลและประเมินผล จัดทำรายงานผลการเรียนเฉลี่ย (GPA) และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์(PR) เสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- 7.8 รับผลการประเมินผลการเรียนประจำภาค ซึ่งผู้อำนวยการวิทยาลัยอนุมัติแล้วบันทึกลงในระเบียบแสดงผลการเรียน
- 7.9 ให้บริการเกี่ยวกับการออกหลักฐานทางการเรียน เช่น การออกสำเนา ระเบียบแสดงผลการเรียน ใบรับรองผลการเรียน ประกาศนียบัตร และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- 7.10 รับและดำเนินการเกี่ยวกับคำร้องต่าง ๆ ของนักเรียน นักศึกษาที่เกี่ยวข้องกับงานทะเบียน เช่น การลาออก การพักการเรียน การโอน ย้าย การเรียนภาคฤดูร้อน การขอเปลี่ยนชื่อ ชื่อ-สกุล วันเดือนปีเกิด เป็นต้น
- 7.11 ส่งแบบสำรวจและรายงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานทะเบียน รวมทั้งรายงานการเรียนของผู้สำเร็จการศึกษาให้หน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องตามระเบียบ
- 7.12 จัดระบบการเก็บรักษาเอกสารและหลักฐานการลงทะเบียนและเอกสารอื่น ๆ ตามความจำเป็นที่เกี่ยวกับงานทะเบียนให้เป็นไปตามระเบียบ
- 7.13 เก็บรักษาเอกสารและหลักฐานต่าง ๆ ไว้เพื่อการตรวจสอบและดำเนินการทำลายเอกสารตามระเบียบ
- 7.14 ประสานงานและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา
- 7.15 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการและรายงานการปฏิบัติงานตามลำดับขั้น
- 7.16 ดูแล บำรุงรักษา และรับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย
- 7.17 ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย
8. งานประชาสัมพันธ์มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้
- 8.1 รวบรวมและเผยแพร่ข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษารวมทั้งข่าวสารอื่น ๆ ให้แก่บุคลากรในสถานศึกษาและบุคคลทั่วไป
- 8.2 รับผิดชอบศูนย์กลางการติดต่อสื่อสารต่าง ๆ ของสถานศึกษาทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เช่น ศูนย์ควบคุมเสียงตามสาย ศูนย์วิทยุสื่อสาร โทรศัพท์ภายในภายนอก สถานีวิทยุและการสื่อสารด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น
- 8.3 เป็นศูนย์ข้อมูลและบริการข่าวสารของราชการ ประสานงานกับชุมชนท้องถิ่นส่วนราชการสถานศึกษาอื่น ๆ สื่อมวลชน และประชาชน เพื่อการประชาสัมพันธ์
- 8.4 ดูแล บำรุงรักษา และรับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย
- 8.5 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการและรายงานการปฏิบัติงานตามลำดับขั้น

8.6 ดูแล บำรุงรักษา และรับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย

8.7 ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

2. ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

1. งานวางแผนและงบประมาณ มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

1.1 จัดทำแผนปฏิบัติการ แผนพัฒนาสถานศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีตามนโยบายและภารกิจของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติแผนการศึกษาแห่งชาตินโยบายรัฐบาล นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ และนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1.2 จัดทำข้อมูลแผนการรับนักเรียน นักศึกษา การยุบ ขยายและเพิ่มประเภทวิชาสาขาวิชาที่เปิดสอนในสถานศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานสังคมชุมชนและท้องถิ่น ตามความพร้อมและศักยภาพของสถานศึกษา

1.3 ตรวจสอบและควบคุมการใช้จ่ายเงินงบประมาณ เงินนอกงบประมาณ ให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดและดำเนินการเรื่องการปรับแผนการใช้จ่ายเงินของสถานศึกษา

1.4 รวบรวมแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณ เงินนอกงบประมาณ เป็นค่าวัสดุฝึกของแผนกวิชา สำรวจความต้องการวัสดุครุภัณฑ์ของแผนกวิชา และงานต่าง ๆ เพื่อเป็นข้อมูลในการประกอบการพิจารณาจัดซื้อจัดจ้าง

1.5 วิเคราะห์รายจ่ายของสถานศึกษาเพื่อปรับปรุงการใช้จ่ายให้มีประสิทธิภาพ

1.6 จัดทำรายงานสรุปผลการปฏิบัติงานตามตัวชี้วัดในแผนงานและโครงการการใช้จ่ายเงินงบประมาณ และเงินนอกงบประมาณเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องภายในระยะเวลาที่กำหนด

1.7 ประสานงานและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

1.8 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการและรายงานการปฏิบัติงานตามลำดับขั้น

1.9 ดูแล บำรุงรักษา และรับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย

1.10 ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

2. งานศูนย์ข้อมูลสารสนเทศ มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

2.1 รวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานภายในและภายนอกสถานศึกษา ประมวลผลจัดเก็บ รักษา จัดทำ และบริการข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียน นักศึกษา สถานประกอบการ ตลาดแรงงาน บุคลากร งบประมาณ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ แผนการเรียน และข้อมูลทางเศรษฐกิจและสังคม ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด ด้วยระบบ

อิเล็กทรอนิกส์โดยประสานงานกับแผนกวิชาและงานต่าง ๆ ในสถานศึกษาและหน่วยงานอื่น ที่เกี่ยวข้อง

2.2 รวบรวมและเผยแพร่สารสนเทศต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษา และการประกอบอาชีพ

2.3 พัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลของสถานศึกษา ให้สามารถเชื่อมโยงกับสถานศึกษาอื่น สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานอื่น รวมทั้งการพัฒนาศักยภาพการใช้ข้อมูลจากเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

2.4 กำกับ ควบคุม ดูแลระบบให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

2.5 ดำเนินการเกี่ยวกับศูนย์กำลังคนอาชีวศึกษาของสถานศึกษา

2.6 ประสานงานและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

2.7 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการและรายงานการปฏิบัติงานตามลำดับขั้น

2.8 ดูแล บำรุงรักษาและรับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย

2.9 ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

3. งานความร่วมมือ มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

3.1 ประสานความร่วมมือและดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา

3.2 ประสานความร่วมมือกับต่างประเทศและความช่วยเหลือจากภายนอก ในการร่วมลงทุนเพื่อการศึกษา

3.3 ประสานงานและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

3.4 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการและรายงานการปฏิบัติงานตามลำดับขั้น

3.5 ดูแล บำรุงรักษา และรับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย

3.6 ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

4. งานวิจัย พัฒนานวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

4.1 ส่งเสริม สนับสนุน นักเรียน นักศึกษา และบุคลากรในสถานศึกษาเกี่ยวกับการวิจัยการพัฒนาคำถามความรู้เทคโนโลยีนวัตกรรม และสิ่งประดิษฐ์ต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการจัดการศึกษาการประกอบอาชีพ และประโยชน์โดยรวมของสังคม ชุมชน และท้องถิ่น

4.2 วิเคราะห์วิจัย และประเมินผลการใช้หลักสูตร ผลสัมฤทธิ์การจัดการเรียน การสอนการใช้เครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ครุภัณฑ์ทางการศึกษา ในการจัดการเรียนการสอน การใช้อาคาร สถานที่และงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับจัดการเรียนการสอนและประเมินผลการจัดอบรมและการจัด กิจกรรมในสถานศึกษา

4.3 รวบรวมและเผยแพร่ผลการวิเคราะห์วิจัย และการประเมินผลการจัดการ เรียน การสอน นวัตกรรม และสิ่งประดิษฐ์การพัฒนาสถานศึกษา การบริหาร และการพัฒนาวิชาชีพ รวมทั้งผลงานทางวิชาการของครูและบุคลากรทางการศึกษา

4.4 ประสานงานและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษา

4.5 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการและรายงานการปฏิบัติงาน ตามลำดับขั้น

4.6 ดูแล บำรุงรักษา และรับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย

4.7 ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

5. งานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

5.1 ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาได้มีความรู้ความเข้าใจใน หลักการจุดหมายและหลักเกณฑ์ของการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

5.2 วางแผนดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษาเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาอย่างต่อเนื่องและรองรับการ ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในและภายนอก

5.3 ประสานงานกับฝ่ายต่าง ๆ แผนกวิชา และงานต่าง ๆ ในสถานศึกษารวมทั้ง สถานประกอบการ บุคคล องค์กร และหน่วยงานภายนอก ในการดำเนินงานตามระบบการประกัน คุณภาพการศึกษา

5.4 ประสานงานกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ในการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา

5.5 ประสานงานและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษา

5.6 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการและรายงานการปฏิบัติงาน ตามลำดับขั้น

5.7 ดูแล บำรุงรักษา และรับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย

5.8 ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

6. งานส่งเสริมผลิตผลการค้าและประกอบธุรกิจ มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

6.1 ส่งเสริมให้ครูนักเรียน นักศึกษา และบุคลากรในสถานศึกษาดำเนินงาน ส่งเสริมผลิตผล จัดทำแผนธุรกิจร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ส่งเสริมการทำธุรกิจขนาดย่อม การประกอบอาชีพอิสระเพื่อสร้างรายได้ให้สอดคล้องกับการเรียนการสอน

6.2 วางแผน ดำเนินงาน ประสานสัมพันธ์ร่วมมือกับบุคคล ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถานประกอบการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจ เพื่อรับงานการค้า รับจัดทำ รับบริการ รับจ้าง ผลิตเพื่อจำหน่าย การหารายได้ระหว่างเรียนการประกอบธุรกิจ และ กิจกรรมสหกรณ์

6.3 ตรวจสอบผลิตผลทุกประเภทของสถานศึกษาให้ตรงกับโครงการ ฝึก จัดทำ ทะเบียนผลิตผล และจำหน่ายผลิตผล

6.4 กำกับ ติดตาม และจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของงานผลิตผล การค้าและ ธุรกิจที่อยู่ในความรับผิดชอบให้เป็นปัจจุบันและจัดทำรายงานเป็นประจำทุกเดือน

6.5 รวบรวมข้อมูล สถิติต่าง ๆ รายรับ-รายจ่ายในการดำเนินงาน เพื่อเป็นข้อมูล ในการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขพัฒนางานให้เกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษา

6.6 ประสานงานและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษา

6.7 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการและรายงานการปฏิบัติงาน ตามลำดับขั้น

6.8 ดูแล บำรุงรักษา และรับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย

6.9 ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

7. งานฟาร์มและโรงงาน มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

7.1 ประสานงานกับแผนก และงานต่าง ๆ ในสถานศึกษาและหน่วยงานภายนอก ที่เกี่ยวข้องในการวางแผนการผลิตและจำหน่าย หรือบริการ เพื่อจัดทำโครงการในเชิงธุรกิจ และ พัฒนางานนั้นให้เข้าสู่มาตรฐาน เพื่อเป็นตัวอย่างแก่นักเรียนนักศึกษา เกษตรกร และประชาชน ผู้สนใจทั่วไป

7.2 ร่วมกับงานพัสดุในการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้ได้วัตถุดิบ วัสดุอุปกรณ์ครุภัณฑ์ และสิ่งต่าง ๆ ตามความต้องการในการดำเนินงานในเชิงธุรกิจ

7.3 ควบคุม กำกับ ดูแล ในการดำเนินงานการผลิตและจำหน่ายหรือบริการ และ แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น เพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

7.4 จัดทำแผนการใช้แรงงาน กำหนดภารกิจหน้าที่ของบุคลากรแต่ละคนที่อยู่ในความรับผิดชอบและควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพ

7.5 ตรวจสอบและวางแผนการใช้วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักรกลและอาคาร สถานที่ ที่อยู่ในความรับผิดชอบให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา

7.6 จัดทำทะเบียนประวัติพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์เครื่องมือ เครื่องจักรกล การใช้งาน การบำรุงรักษาที่อยู่ในความรับผิดชอบให้เป็นปัจจุบัน

7.7 ควบคุมดูแลฟาร์มและอาคารสถานที่ ที่อยู่ในความรับผิดชอบให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสม สะอาด และปลอดภัย

7.8 เผยแพร่ความรู้และวิทยาการต่าง ๆ จากการดำเนินงานแก่นักเรียนนักศึกษา เกษตรกร และประชาชนผู้สนใจทั่วไป

7.9 วางแผนและจัดระบบในการรับนักเรียนนักศึกษา เกษตรกรตลอดจนประชาชนผู้สนใจทั่วไปเข้าฝึกงาน หรือศึกษาดูงาน

7.10 จัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของงานฟาร์มหรือโรงงานที่อยู่ในความรับผิดชอบให้เป็นปัจจุบัน และจัดทำรายงานเป็นประจำทุกเดือน

7.11 รวบรวมข้อมูล สถิติต่าง ๆ รายรับ-รายจ่ายในการดำเนินการผลิตและจำหน่ายหรือบริการเพื่อเป็นข้อมูลในการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขพัฒนางานฟาร์มให้เกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษายิ่งขึ้น

7.12 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการและรายงานการปฏิบัติงานตามลำดับขั้น

7.13 ดูแล บำรุงรักษา และรับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย

7.14 ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

3. ฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

3.1 งานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา มีหน้าที่และความรับผิดชอบดังต่อไปนี้

3.1.1 ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดตั้งกิจกรรมชมรมต่าง ๆ ขึ้นภายในสถานศึกษา

3.1.2 ดำเนินการจัดตั้งและควบคุมดูแลองค์การวิชาชีพต่าง ๆ ขึ้นในสถานศึกษา เช่น องค์การเกษตรกรในอนาคต แห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อกท.) องค์การช่างเทคนิคในอนาคตแห่งประเทศไทย (อชท.) องค์การนักศึกษาศาสตร์ในอนาคตแห่งประเทศไทย (อศท.) องค์การนักธุรกิจในอนาคตแห่งประเทศไทย

(อศท.) องค์การช่างศิลป์หัตถกรรมในอนาคตแห่งประเทศไทย (อศท.) หรือองค์การที่เรียกชื่ออย่างอื่น ในลักษณะเดียวกัน

3.1.3 จัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่สถานศึกษา สังคม ชุมชน และกิจกรรมต่าง ๆ ในวันสำคัญของชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

3.1.4 จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพของ นักเรียน นักศึกษา และผู้เข้ารับการฝึกอบรมให้สอดคล้องและเป็นไปตามนโยบายคุณธรรมพื้นฐานของ กระทรวงศึกษาธิการ และตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งโครงการพัฒนานักเรียน นักศึกษา ด้านบุคลิกภาพ และมนุษยสัมพันธ์

3.1.5 ควบคุมดูแลกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี วิสามัญ และนักศึกษาวิชาทหาร

3.1.6 ส่งเสริมการกีฬา นันทนาการ และศิลปวัฒนธรรมในสถานศึกษา

3.1.7 ควบคุมและดำเนินการให้มีการจัดกิจกรรมหน้าเสาธง

3.1.8 ประสานงาน และให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและ ภายนอกสถานศึกษา

3.1.9 สรุปผลการประเมิน และนำผลการประเมินเสนอฝ่ายบริหาร และ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

3.1.10 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการ และรายงานการปฏิบัติงาน ตามลำดับขั้น

3.1.11 ดูแล บำรุงรักษา และรับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับ มอบหมาย

3.1.12 ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

3.2 งานครูที่ปรึกษา มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

3.2.1 เสนอแต่งตั้งครูที่ปรึกษา

3.2.2 ควบคุมดูแล ส่งเสริม การจัดทำ จัดเก็บ รวบรวมข้อมูล ประวัติ ข้อมูล การ เรียน และพฤติกรรมของนักเรียน นักศึกษา

3.2.3 ส่งเสริม ประสานงานครูที่ปรึกษาให้คำปรึกษาแนะนำนักเรียน นักศึกษา เกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ

3.2.4 ส่งเสริม ประสานงาน ครูที่ปรึกษาให้ความคิดเห็นและข้อมูลเกี่ยวกับการ กำหนดรายวิชาในการลงทะเบียนเรียน ให้ความเห็นชอบแก่นักเรียน นักศึกษา ในการลงทะเบียน รายวิชาการลงทะเบียนเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ การขอเปลี่ยน ขอเพิ่ม และขอถอนรายวิชา การขอพักการเรียน การโอนย้าย การลาออก การขอผ่อนผัน หรือยกเว้นการชำระเงินค่าลงทะเบียน

รายวิชา ติดตามแนะนำ ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเรียน การคำนวณหาค่าระดับคะแนนเฉลี่ยแก่นักเรียน นักศึกษา

3.2.5 ประสานกับครูแผนกวิชา และงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ของ นักเรียนนักศึกษา และผู้เข้ารับการอบรมในสถานศึกษา

3.2.6 ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของครูที่ปรึกษา สรุปผลการ ประเมินและนำผลการประเมินเสนอฝ่ายบริหารและสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

3.2.7 จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานเป็นข้อมูลในการเครื่องมือแบบฟอร์มที่เกี่ยวข้อง กับระบบครูที่ปรึกษา เสนอโครงการและรายงานการปฏิบัติงานตามลำดับขั้น

3.2.8 ดูแล บำรุงรักษา และรับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับ มอบหมาย

3.2.9 ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

3.3 งานปกครอง มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

3.3.1 ปกครองดูแลนักเรียน นักศึกษา และผู้เข้ารับการฝึกอบรมให้อยู่ใน ระเบียบวินัย ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

3.3.2 ประสานงานกับครูที่ปรึกษา แผนกวิชาและหัวหน้างานในการแก้ปัญหา ของนักเรียนนักศึกษา และผู้เข้ารับการฝึกอบรมในสถานศึกษา

3.3.3 ประสานงานกับพนักงานเจ้าหน้าที่ส่งเสริมความประพฤตินักเรียน นักศึกษาและเจ้าหน้าที่ จากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง และผู้ปกครองในการแก้ปัญหาความประพฤติ ของนักเรียน นักศึกษา

3.3.4 เสนอแต่งตั้งคณะกรรมการงานปกครอง เพื่อพิจารณาการลงโทษนักเรียน นักศึกษา

3.3.5 พิจารณาเสนอระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์การตัดคะแนนความประพฤติ และพิจารณาเสนอความเห็นในการลงโทษนักเรียนนักศึกษา

3.3.6 ประสานงานและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภายในและ ภายนอกสถานศึกษา เพื่อป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ป้องกันและแก้ปัญหาระบาด การก่อความไม่สงบในสถานศึกษา

3.3.7 จัดทำระเบียบนักเรียนนักศึกษาที่ได้รับการพิจารณาตัดคะแนนความ ประพฤติและลงโทษ กรณีกระทำความผิดต่อระเบียบวินัย ข้อบังคับ

3.3.8 สรุปผลการประเมินและนำผลการประเมินเสนอต่อฝ่ายบริหารและ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

- 3.3.9 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการและรายงานการปฏิบัติงานตามลำดับขั้น
- 3.3.10 ดูแล บำรุงรักษา และรับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย
- 3.3.11 ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย
- 3.4 งานแนะแนวอาชีพและการจัดหางาน มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้
- 3.4.1 ประเมินทิศและปัจเจกนิเทศ นักเรียนนักศึกษา และผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการเรียนการสอน ความประพฤติระเบียบวินัยและข้อบังคับ
- 3.4.2 จัดทำคู่มือนักเรียนนักศึกษา และผู้เข้ารับการฝึกอบรม
- 3.4.3 ดำเนินการงานกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษาและจัดสรรทุนเพื่อการศึกษาและการประกอบอาชีพ
- 3.4.4 บริการให้คำปรึกษา แนะนำอาชีพ และจัดหางานแก่นักเรียนนักศึกษาและผู้เข้ารับการฝึกอบรม
- 3.4.5 ติดต่อประสานงานกับหน่วยงาน สถานประกอบการ เพื่อจัดหางานให้แก่นักเรียน นักศึกษา และผู้เข้ารับการฝึกอบรม
- 3.4.6 สร้างระบบเครือข่าย การแนะแนวอาชีพร่วมกับหน่วยงานภายนอก ทั้งภาครัฐ เอกชน และชุมชน
- 3.4.7 ดำเนินการแนะแนวอาชีพพร้อมทั้งส่งเสริมอาชีพ ศึกษาต่อและประกอบอาชีพอิสระ
- 3.4.8 จัดเก็บและรวบรวมข้อมูลนักเรียนนักศึกษาและผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่สำเร็จการศึกษาโดยติดตามการมีงานทำ การศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ และการจัดทำรายงานให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง
- 3.4.9 ประสานงานและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในและภายนอกสถานศึกษา
- 3.4.10 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการและรายงานการปฏิบัติงานตามลำดับขั้น
- 3.4.11 ดูแล บำรุงรักษา และรับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย
- 3.4.12 ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

3.5 งานสวัสดิการนักเรียน นักศึกษา มีหน้าที่และความรับผิดชอบดังต่อไปนี้

3.5.1 จัดและควบคุมดูแลสวัสดิการและการให้บริการด้านต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา เช่น ร้านอาหาร น้ำดื่ม การทำบัตรประกันสุขภาพ การทำประกันอุบัติเหตุการทำใบอนุญาตขับขี่ การขอใช้สิทธิลดค่าโดยสารและยานพาหนะต่าง ๆ การตรวจสุขภาพประจำปีและตรวจหาสารเสพติดของนักเรียนนักศึกษาและผู้เข้ารับการฝึกอบรม

3.5.2 จัดหาเครื่องมือและเวชภัณฑ์ เพื่อปฐมพยาบาลและการให้บริการสุขภาพแก่นักเรียน นักศึกษา และผู้เข้ารับการฝึกอบรม

3.5.3 ดำเนินการเกี่ยวกับการปฐมพยาบาล การบริการทางสุขภาพแก่นักเรียน นักศึกษา ผู้เข้ารับการฝึกอบรม และบุคลากรของสถานศึกษา

3.5.4 ให้คำปรึกษาและทำหน้าที่เกี่ยวกับสุขภาพอนามัย เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพสิ่งเสพติดและโรคภัยร้ายแรงต่าง ๆ ทั้งการป้องกันและรักษา

3.5.5 จัดการตรวจติดตามและควบคุมดูแลการเข้าพักทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบ

3.5.6 จัดโรงอาหาร วางแผน จัดระบบและควบคุมดูแลการประกอบอาหารและการให้บริการแก่นักเรียน นักศึกษา และผู้เข้ารับการฝึกอบรม ให้ถูกต้องตามหลักโภชนาการที่ดี

3.5.7 ประสานงานและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

3.5.8 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการและรายงานการปฏิบัติงานตามลำดับขั้น

3.5.9 ดูแล บำรุงรักษา และรับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย

3.5.10 ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

3.6 งานโครงการพิเศษและการบริการชุมชน มีหน้าที่และความรับผิดชอบดังต่อไปนี้

3.6.1 จัดทำแผนปฏิบัติการฝึกอบรมและบริการวิชาชีพร่วมกับแผนกวิชาและงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี

3.6.2 ดำเนินการโครงการตามพระราชดำริเช่น โครงการฝึกอบรมวิชาชีพในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนหรือโครงการตามแนวพระราชดำริอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

3.6.3 ดำเนินการโครงการฝึกอบรมและให้บริการวิชาชีพแก่ชุมชนและบุคคลทั่วไป เช่น โครงการพัฒนาอาชีพแบบบูรณาการเพื่อแก้ปัญหาความยากจนและ 108 อาชีพ เป็นต้น

3.6.4 ดำเนินการโครงการฝึกอบรมและบริการวิชาชีพเคลื่อนที่ร่วมกับจังหวัด
ท้องถิ่นและหน่วยงานอื่น ๆ

3.6.5 ดำเนินการจัดกิจกรรมและการให้บริการที่ตอบสนองต่อชุมชนและสังคม
ตามนโยบาย เช่น โครงการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน โครงการอาชีพร่วมด้วยช่วยประชาชน โครงการ
อาชีพบริการ และโครงการช่วยเหลือให้บริการอื่น ๆ กรณีเกิดภัยพิบัติหรือเหตุเร่งด่วนตามที่ได้รับ
มอบหมาย

3.6.6 เผยแพร่องค์ความรู้ทักษะวิชาชีพแก่ประชาชน เพื่อการมีงานทำและ
ประกอบอาชีพ

3.6.7 ดำเนินงาน ประสานงาน ป้องกัน และปราบปราม สารเสพติด งาน
แก้ปัญหาป้องกันโรคเอดส์งานอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง

3.6.8 ส่งเสริมเผยแพร่ความรู้ตลอดจนข่าวสารและเสนอแนะแนวทางในการ
ประกอบอาชีพให้แก่ประชาชนผู้สนใจโดยผ่านทางสื่อมวลชนต่าง ๆ

3.6.9 ติดตามการประเมินผลการฝึกอบรมและประสานความร่วมมือกับ
ผู้เกี่ยวข้องในการให้คำแนะนำในการประกอบอาชีพแก่ผู้ผ่านการฝึกอบรม

3.6.10 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการและรายงานการปฏิบัติงาน
ตามลำดับขั้น

3.6.11 ดูแล บำรุงรักษา และรับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับ
มอบหมาย

3.6.12 ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

4. ฝ่ายวิชาการ มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

4.1. แผนกวิชา มีหน้าที่และความรับผิดชอบดังต่อไปนี้

4.1.1 การจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอน ตารางเรียน ตารางสอน บัญชี
วิชาเลือกจัดตารางสอนรวมและตารางสอนส่วนบุคคลของแผนกวิชา

4.1.2 ควบคุมดูแล ส่งเสริม กำกับ ติดตามการจัดการเรียนการสอน แก้ปัญหา
เกี่ยวกับการเรียนการสอน การฝึกงาน การวัดผลประเมินผลและการวิจัยในแผนกวิชาให้เป็นไป ตาม
หลักสูตรและระเบียบแบบแผนของทางราชการ

4.1.3 วางแผนและดำเนินงานด้านมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา
ของแผนกวิชาเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาอย่างต่อเนื่องและรองรับการ
ประเมินคุณภาพภายนอกได้

4.1.4 จัดหาดูแลรักษาวัสดุครุภัณฑ์อุปกรณ์เครื่องจักร เครื่องมือของแผนกวิชา
ให้ใช้งานได้เป็นปกติและมีเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน

4.1.5 สนับสนุนการพัฒนาการเรียนการสอน นวัตกรรม เทคโนโลยีและ สิ่งประดิษฐ์การใช้อุปกรณ์การเรียนการสอน การเขียนตำรา เอกสาร และใบช่วยสอนต่าง ๆ

4.1.6 ติดตามและแนะนำเกี่ยวกับการทำโครงการฝึก โครงการสอน แผนการเรียนรู้อุบัติเหตุ ใบบาง ตลอดจนเพิ่มสะสมงาน โดยบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้สอดคล้อง กับหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนการสอน

4.1.7 ควบคุมการใช้วัสดุการศึกษา และลงทะเบียนผลิตผลของแผนกวิชาให้ เป็นไปตามใบบาง

4.1.8 ควบคุมดูแลและพัฒนาสำนักงาน ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ให้สะอาด เรียบร้อยทันสมัยอยู่เสมอ

4.1.9 ปกครองดูแลบุคลากรในแผนกวิชาให้ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบแบบ แผนของทางราชการ และเสนอความดีความชอบของบุคลากรในแผนกวิชา

4.1.10 ประสานงานและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและ ภายนอกสถานศึกษา

4.1.11 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการและรายงานการปฏิบัติงาน ตามลำดับชั้น

4.1.12 ดูแล บำรุงรักษาและรับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับ มอบหมาย

4.1.13 ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

4.2 งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

4.2.1 จัดทำ รวบรวมและตรวจสอบแผนการเรียน ของทุกแผนกวิชาให้ตรงกับ โครงสร้างของหลักสูตร

4.2.2 จัดทำตารางสอน ตารางเรียนร่วมกับแผนกวิชาต่าง ๆ และสถาน ประกอบการที่เกี่ยวข้อง

4.2.3 จัดทำแบบฟอร์มต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานหลักสูตรการเรียนการสอน

4.2.4 พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนฐานสมรรถนะร่วมกับสถาน ประกอบการและหน่วยงานภายนอกเพื่อจัดรายวิชาและสาขางานให้สอดคล้องกับนโยบาย ความ ต้องการของตลาดแรงงาน ชุมชนท้องถิ่น สภาพเศรษฐกิจ วัฒนธรรม เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

4.2.5 จัดทำ รวบรวมและพัฒนาหลักสูตรที่จัดขึ้นเพื่อความรู้หรือทักษะในการ ประกอบอาชีพหรือการศึกษาต่อซึ่งจัดขึ้นเป็นโครงการหรือกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ

4.2.6 ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและผู้สอนในสถานศึกษาได้มีความรู้ความเข้าใจใน หลักการจุดหมายและหลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร ตลอดจนระเบียบการจัดการศึกษา

4.2.7 ประสานงานกับแผนกวิชาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ทั้งระบบการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ และสะสมหน่วยกิต

4.2.8 ส่งเสริมและพัฒนาการเรียนการสอนให้ตรงตามหลักสูตร

4.2.9 ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและผู้สอนจัดทำเอกสารประกอบการสอนและจัดการเรียนการสอน สื่อและเทคโนโลยีการสอนที่ทันสมัย

4.2.10 รวบรวม และเผยแพร่ผลงานทางวิชาการที่มีคุณค่าต่อการจัดการเรียนการสอนเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา

4.2.11 ประสานงานและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

4.2.12 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการและรายงานการปฏิบัติงานตามลำดับขั้น

4.2.13 ดูแล บำรุงรักษาและรับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย

4.2.14 ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

4.3 งานวัดผลและประเมินผล มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

4.3.1 ส่งเสริมสนับสนุนครูและผู้สอนให้มีความรู้ความเข้าใจและปฏิบัติตามระเบียบการวัดผลและประเมินผล

4.3.2 กำกับ ดูแล จัดการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผลในสถานศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบ

4.3.3 ดำเนินการเกี่ยวกับการโอนผลการเรียน

4.3.4 ตรวจสอบผลการให้ระดับคะแนนก่อนเสนอคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาและผู้อำนวยการวิทยาลัย เพื่ออนุมัติผลการเรียน

4.3.5 รวบรวมผลการเรียนที่ได้รับการอนุมัติแล้วส่งงานทะเบียน

4.3.6 จัดสอบมาตรฐานวิชาชีพพร้อมกับแผนกวิชาและรายงานผลการประเมินตามระเบียบ

4.3.7 ดำเนินการวิเคราะห์ข้อสอบและจัดทำข้อสอบมาตรฐาน

4.3.8 เก็บรักษาและทำลายเอกสารหลักฐานการประเมินผลการเรียนและเอกสารเกี่ยวกับงานวัดผลและประเมินผลการเรียนตามระเบียบ

4.3.9 ดำเนินการเกี่ยวกับการเทียบโอนผลการเรียน เทียบโอนความรู้และประสบการณ์

- 4.3.10 ประสานงานและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา
- 4.3.11 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการและรายงานการปฏิบัติงานตามลำดับขั้น
- 4.3.12 ดูแล บำรุงรักษา และรับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย
- 4.3.13 ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย
- 4.4 งานวิทยบริการและห้องสมุด มีหน้าที่และความรับผิดชอบดังต่อไปนี้
- 4.4.1 วางแผนพัฒนาการบริการห้องสมุดและศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย
- 4.4.2 จัดระบบการบริการให้ได้มาตรฐาน
- 4.4.3 ประสานงานและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา
- 4.4.4 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการและรายงานการปฏิบัติงานตามลำดับขั้น
- 4.4.5 ดูแล บำรุงรักษา และรับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย
- 4.4.6 ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย
- 4.5 งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีมีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้
- 4.5.1 จัดการศึกษาวิชาชีพโดยร่วมมือกับสถานประกอบการ และหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถไปประกอบอาชีพได้
- 4.5.2 จัดทำแผนและคู่มือการฝึกตามโครงสร้างของหลักสูตรร่วมกับสถานประกอบการในการวิเคราะห์จุดประสงค์รายวิชาและมาตรฐานรายวิชาที่จะฝึกอาชีพ
- 4.5.3 วางแผนร่วมกับสถานประกอบการในการนิเทศ ติดตาม การฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการและมีการวัดผลและประเมินผล ควบคุมกำกับดูแล และแก้ปัญหาต่าง ๆ
- 4.5.4 ประชุมสัมมนาครูฝึก ครูนิเทศ เพื่อร่วมกันวางแผนพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
- 4.5.5 ติดต่อประสานงานกับแหล่งงานและสถานประกอบการเพื่อการจัดหาที่ฝึกงานให้กับนักเรียนนักศึกษา
- 4.5.6 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการและรายงานการปฏิบัติงานตามลำดับขั้น

4.5.7 ดูแล บำรุงรักษา และรับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย

4.5.8 ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

4.6 งานสื่อการเรียนการสอน มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

4.6.1 วางแผนจัดหา จัดทำ การให้บริการ สื่อการเรียนการสอนโสตทัศนูปกรณ์ และพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศการเรียนรู้

4.6.2 จัดหารวบรวมวัสดุสิ่งพิมพ์สื่ออิเล็กทรอนิกส์โสตทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อให้บริการในการศึกษาค้นคว้าของครูนักเรียนนักศึกษาและประชาชนทั่วไปให้สอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนการสอนในสถานศึกษา

4.6.3 อำนวยความสะดวกและให้บริการแก่ครูในการจัดทำสื่อการเรียนการสอน

4.6.4 พัฒนางองค์ความรู้ให้แก่ครูในการใช้และผลิตสื่อด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การศึกษาทางไกล การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์

4.6.5 รับผิดชอบ ดูแลบำรุงรักษา วัสดุอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานและให้บริการด้านโสตทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ การใช้ห้องโสตทัศนศึกษา

4.6.6 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เสนอโครงการและรายงานการปฏิบัติงานตามลำดับขั้น

4.6.7 ดูแล บำรุงรักษา และรับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ได้รับมอบหมาย

4.6.8 ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็น

1. ความหมายของความต้องการจำเป็น

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของคำว่าความต้องการจำเป็น ดังนี้
 คมศร วงษ์รักษา (2540, หน้า 12) ได้ให้ความหมายของความต้องการจำเป็นว่า หมายถึง บางสิ่งบางอย่างที่เป็นความจำเป็นในอันที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามความปรารถนาหรือความต้องการได้

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2546, หน้า 18) ได้ให้ความหมายคำว่า ความต้องการจำเป็นหมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างสิ่งที่ควรจะเป็นและสิ่งที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน หากมีความขัดแย้งระหว่าง ความแตกต่างที่พบก็จะชี้ให้เห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้น

สุวิมล ว่องวานิช (2542, หน้า 20) จำแนกนิยามความต้องการจำเป็นออกเป็น 2 โมเดล ได้แก่ 1) นิยามตามโมเดลความแตกต่าง (discrepancy Model) หมายถึง ความแตกต่างระหว่างสิ่งที่

มุ่งหวัง (what should be) กับสิ่งที่เป็นอย่างจริง (what is) และ 2) นิยามตามโมเดลการแก้ปัญหา (solution model) หมายถึง สิ่งที่ต้องการและจำเป็นต้องทำให้ได้ หรือทำให้ให้เกิด หรือทำให้มีหากไม่ได้รับจะอยู่ในสถานะที่ไม่พึงประสงค์ และจากนิยามความต้องการจำเป็นทั้ง 2 โมเดล นักวิชาการด้านการประเมินความต้องการจำเป็นส่วนใหญ่ นิยามตามโมเดลความแตกต่างโดยนิยามนี้มีความสำคัญและเหมาะสมกว่าในการนำมาใช้ออกแบบการประเมินความต้องการจำเป็นในช่วงแรก เนื่องจากการประเมินความต้องการจำเป็นควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาสถานะที่แตกต่างก่อน แล้วจึงเลือกความต้องการจำเป็นที่สำคัญมาวิเคราะห์หาแนวทางแก้ไข

นันทิมา ศรีสุวรรณ (2550, หน้า 8) ได้ให้ความหมายว่า ความต้องการจำเป็นหมายถึง สภาพปัญหาที่ต้องการได้รับการแก้ไข ปรับปรุง เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อบุคคล หน่วยงาน ซึ่งวัดได้จากการเปรียบเทียบสภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่ควรจะเป็น

กัลยาณี แนวแห่งธรรม (2561, หน้า 26) ได้ให้ความหมายว่าความต้องการจำเป็น หมายถึง สิ่งที่ต้องการอย่างให้เกิดว่ามีลักษณะเช่นใดและประเมินสิ่งที่เกิดขึ้นจริงว่ามีลักษณะเช่นใด จากนั้นนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ถึงสิ่งที่เกิดขึ้นจริงว่าสมควรเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง

สตฟเฟิลบีม, และ คนอื่นๆ (Stufflebeam, et al., 1985, p.6) ได้ให้ความหมายความต้องการจำเป็นว่า สิ่งที่เป็นต้องได้รับการตอบสนองหรือก่อให้เกิดประโยชน์เมื่อได้รับการตอบสนอง มีมุมมองดังนี้

1. มุมมองด้านความแตกต่าง (discrepancy view) ความต้องการจำเป็น หมายถึงความแตกต่างระหว่างการกระทำหรือผลการปฏิบัติงานที่ต้องการกับการกระทำหรือผลการปฏิบัติงานที่สังเกตได้จากการปฏิบัติจริง

2. มุมมองด้านความเป็นประชาธิปไตย (democratic view) ความต้องการจำเป็นหมายถึงความปรารถนาหรือความต้องการของคนส่วนใหญ่ ซึ่งถือว่าเป็นกลุ่มอ้างอิงเชื่อถือได้

3. มุมมองด้านการวิเคราะห์ (analytic view) ความต้องการจำเป็นหมายถึงสารสนเทศของสิ่งหนึ่งสิ่งใดในหน่วยงาน ที่บุคลากรผู้มีความสามารถได้พิจารณาถึงความเห็นว่า มีความสำคัญต่อหน่วยงานและจะทำให้เกิดการพัฒนายในหน่วยงาน

4. มุมมองด้านการวินิจฉัย (diagnostic view) ความต้องการจำเป็นหมายถึงสิ่งที่บุคคลได้พิจารณาแล้วพบว่ามีความบกพร่องหรือขาดหายไปและพิสูจน์ได้ว่าสิ่งที่ขาดไปนั้นจะทำให้เกิด

วิทกิน, และ อัลชูลด์ (Witkin, & Altschuld, 1994, p.4) ได้ให้ความหมายของความ ต้องการจำเป็น คือการพิจารณาความแตกต่างของข้อมูลหรือช่องว่างระหว่างสิ่งที่เป็นอย่างขึ้นเป็นสถานะที่มีอยู่ในปัจจุบันของกลุ่ม และสิ่งที่ควรจะเป็นเป็นสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต

ดันเตอร์, และแอนดริว (Dunter, & Andrew, 1996, p.219) ได้ให้ความหมายของความ ต้องการจำเป็นว่า แรงจูงใจขั้นพื้นฐานหรือความจำเป็นของสิ่งมีชีวิตในขั้นพื้นฐานคือ อาหาร ที่พัก เครื่องนุ่งห่มและอากาศที่สะอาด

รีเวอร์, และ คนอื่นๆ (Reviere, et al., 1996, p.5) ได้ให้ความหมายของความ ต้องการจำเป็น คือ ช่องว่างระหว่างความจริงและความเหมาะสม โดยทั้ง 2 สิ่งนี้ได้รับการยอมรับจากการ ประเมินค่าของชุมชนและมองเห็นว่าควรได้รับการเปลี่ยนแปลง

คอร์ดแมน (Kaufman, 2000, p.47) ได้ให้ความหมายของความ ต้องการจำเป็น คือ การให้ ความสำคัญกับความจำเป็นที่แตกต่างกันของข้อมูลระหว่างผลที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและผลที่ต้องการให้ เกิดขึ้นในอนาคต

สรุปได้ว่า ความต้องการจำเป็น หมายถึงสภาพปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไขปรับปรุงเพื่อให้ เกิดประโยชน์ต่อบุคคลหรือองค์กร ซึ่งวัดได้จากผลลัพธ์ของความแตกต่างระหว่างสิ่งที่เป็นอย่างอยู่ใน ปัจจุบันกับสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต

2. ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของคำว่า การประเมินความต้องการจำเป็น ดังนี้ มยุรีย์ เขียวฉะอ้อน (2541, หน้า 10) ให้ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น ว่า หมายถึง การวิเคราะห์ช่องว่างหรือความแตกต่างระหว่างสภาพปัจจุบันกับสภาพที่ต้องการ หรือ สภาพที่ควรจะเป็นแล้วจัดลำดับความต้องการจำเป็นอันเป็นแนวทางในการแก้ปัญหา

ศิริรัตน์ ศรีสะอาด (2542, หน้า 8) ให้ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็นว่า หมายถึง วิธีทางในการหาความแตกต่างระหว่างสภาพที่มุ่งหวังกับสภาพที่เกิดขึ้นจริง และนำความ แตกต่างดังกล่าวมาจัดลำดับความสำคัญ เพื่อให้ได้แนวทางในการตัดสินใจว่าควรดำเนินการแก้ไขด้าน ไตก่อนหลัง ตามลำดับ

สุวิมล ว่องวานิช (2542, หน้า 14) ได้ให้ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น คือกระบวนการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างสภาพปัจจุบัน (what is) กับสภาพที่ควรจะเป็น (what should be) ที่มีระบบเพื่อจัดลำดับความสำคัญก่อนหลัง โดยเป็นการระบุความต้องการ จำเป็น และจัดลำดับความสำคัญก่อนหลังของสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตเพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจ เกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไข การจัดสรรงบประมาณ การจัดทำแผนการดำเนินงานขององค์กร

ปานจันทร์ โททอง (2542, หน้า 18) ได้ให้ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น ว่าหมายถึง กระบวนการในการค้นหาความแตกต่างระหว่างสภาพที่คาดหวังกับสภาพที่แท้จริงซึ่งเป็น สภาพที่ไม่พึงประสงค์ที่ต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไข พัฒนาให้ความแตกต่างหรือปัญหานั้นลดลง

ปิยมาภรณ์ โชคอวยชัย (2540, หน้า 53) ได้ให้ความหมายของการประเมินความต้องการ จำเป็นว่า เป็นกระบวนการประเมินความแตกต่างระหว่างสภาพที่ควรจะเป็นหรือสภาพที่คาดหวังที่

เป็นอยู่หรือสภาพที่ควรได้รับการแก้ไข รวมถึงการประเมินความต้องการที่แท้จริง แล้วนำผลความต้องการหรือความแตกต่างดังกล่าวมาจัดเรียงลำดับความสำคัญเพื่อใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจเลือกวางแผนโครงการต่อไปในอนาคต

แมคคิลลิป (Mckillip, 1987, p.18) ได้ให้ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น คือกระบวนการที่มีความเป็นระบบใช้สำหรับการกำหนดความแตกต่างระหว่างสภาพที่ควรจะเป็นหรือสภาพที่มุ่งหวังกับสภาพที่เป็นอยู่จริงในปัจจุบัน โดยเน้นที่ความแตกต่างของผลลัพธ์ หลังจากนั้นนำมาจัดเรียงลำดับความสำคัญของความแตกต่าง แล้วเลือกความต้องการจำเป็นที่สำคัญมาแก้ไข

วิทกิน, และ อัลชูลด์ (Witkin, & Altschuld, 1994, p.4) ให้ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็นว่า คือกระบวนการที่เป็นระบบ เพื่อจัดเรียงลำดับความสำคัญก่อนหลัง และการตัดสินใจเกี่ยวกับแผนการดำเนินการและการจัดการทรัพยากร

บิตเดิ้ลเดอร์ ปาโลโม, และ ลูน่า (Beadle de Palomo, & Luna, 2000, p.15) กล่าวว่า การประเมินความต้องการจำเป็น คือกระบวนการในการนำข้อมูลมาวิเคราะห์สำหรับการกำหนดสถานการณ์ในปัจจุบันเพื่อระบุความต้องการจำเป็นของบุคคลหรือพื้นที่ที่กำหนด

สรุปได้ว่า การประเมินความต้องการจำเป็น เป็นกระบวนการในการประเมินอย่างเป็นระบบเพื่อกำหนดความแตกต่างระหว่างสภาพที่ควรจะเป็นในอนาคต กับสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน แล้วนำมาจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเพื่อหาความต้องการจำเป็นที่แท้จริงมาแก้ปัญหาหรือพัฒนาต่อไป

3. ความสำคัญของการประเมินความต้องการจำเป็น

นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงความสำคัญของการประเมินความต้องการจำเป็น ดังนี้ คมศร วงษ์รักษา (2540, หน้า 21) ได้กล่าวว่าความสำคัญของการประเมินความต้องการจำเป็นมี 4 ประการคือ

1. เพื่อให้ได้ข้อมูลเพื่อการวางแผน ซึ่งจะส่งผลในการจำแนกเป้าหมายการตัดสินใจถึงขอบเขตของเป้าหมายว่าจะทำได้แค่ไหน
2. เพื่อเป็นการตรวจวิเคราะห์หรือการจำแนกแยกแยะปัญหาหรือหาจุดอ่อนของสิ่งที่ศึกษาอันจะทำให้การวางแผนเป็นไปอย่างเหมาะสม
3. เพื่อใช้เป็นส่วนประกอบสำหรับการประเมินหลายๆ รูปแบบ
4. เพื่อนำไปใช้กับการรับรองสถาบันการศึกษา เช่น การประเมินผลผลิตในเรื่องของนักศึกษา ผลการประเมินชนิดนี้นำไปจำแนกความพยายามทางการศึกษาของโรงเรียนว่าเกิดประสิทธิผลหรือไม่

ศิริชัย กาญจนวาสี, และ คนอื่นๆ (2541) กล่าวว่า ความสำคัญของการประเมินความต้องการจำเป็น มีดังต่อไปนี้

1. เพื่อให้ได้เป็นข้อมูลเพื่อการวางแผนซึ่งจะส่งผลในการจำแนกเป้าหมาย การตัดสินใจถึงขอบเขตของเป้าหมายว่าจะทำได้แค่ไหน
2. เพื่อเป็นการตรวจวิเคราะห์ หรือการจำแนกแยกแยะปัญหา หรือหาจุดอ่อนของสิ่งที่ศึกษาอันจะทำให้การวางแผนเป็นไปอย่างเหมาะสม
3. เพื่อใช้เป็นส่วนประกอบสำหรับการประเมินหลายๆ รูปแบบ
4. เพื่อนำไปใช้กับการรับรองสถาบันการศึกษา เช่น การประเมินผลผลิตในเรื่องของนักศึกษา ผลการประเมินชนิดนี้นำไปจำแนกความพยายามทางการศึกษาของโรงเรียนหรือระบบโรงเรียนว่าเกิดประสิทธิภาพหรือไม่

สุวิมล ว่องวาณิช (2542, หน้า 15) กล่าวว่า การวางแผนการทำงานต้องเริ่มจากการประเมินบริบท เพื่อให้เข้าใจสภาพที่เป็นอยู่ของหน่วยงาน และทราบความต้องการของหน่วยงานว่าจำเป็นต้องได้รับการตอบสนองตอบในด้านใด การดำเนินงานดังกล่าวจำเป็นต้องมีเครื่องมือที่ช่วยในการทำงาน ด้วยเหตุนี้จึงมีการพัฒนาวิธีการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น เพื่อช่วยวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นและแนวทางการแก้ไขการวางแผนงานหรือโครงการโดยมิได้คำนึงถึงความต้องการจำเป็นในระดับบุคคลหรือกลุ่มบุคคลต่างๆ และหาแนวทางปรับความต้องการจำเป็น ย่อมก่อให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติและปัญหาอื่นๆ ตามมาอย่างไม่สิ้นสุด โดยเฉพาะโครงการด้านบริการสังคม การละเลยต่อความต้องการจำเป็นของกลุ่มเป้าหมายในบริบทของโรงเรียน การวิจัยการประเมินความต้องการจำเป็นทำให้สามารถระบุสิ่งที่จำเป็นของผู้เรียนซึ่งนำมาใช้ในการพัฒนาออกแบบการจัดการเรียนการสอนชี้ให้เห็นจุดอ่อนของผู้เรียน ระบุจุดอ่อนที่ครูควรได้รับการพัฒนา ชี้ทิศทางที่โรงเรียนต้องพัฒนาในอนาคตและยังใช้ประโยชน์ในการเสาะแสวงหาวิธีการพัฒนาผู้เรียนที่คาดว่าจะส่งผลกระทบตามมาอย่างเหมาะสมมากที่สุด การจัดทำข้อมูลสารสนเทศถือว่ามีความสำคัญต่อการวางแผนและพัฒนาองค์กร การวิจัยการประเมินความต้องการจำเป็นทำให้สามารถกำหนดเป้าหมายของหน่วยงาน กำหนดระดับความสำเร็จที่มุ่งหวังและกำหนดแนวทางการใช้ทรัพยากรหรือปัจจัยในการทำงาน และยังสามารถชี้จุดบกพร่องหรือปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อนำไปสู่การกำหนดแนวทางแก้ไข

แมคคิลลิป (Mckillip, 1987) กล่าวว่า การประเมินความต้องการจำเป็น เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการจำเป็นอย่างเป็นระบบสามารถลดความไม่แน่นอนหรือความคลาดเคลื่อนของข้อมูลทำให้ได้ข้อมูลที่มีความต้องการที่จะพัฒนาหรือแก้ไขอย่างแม่นยำ ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการประเมินความต้องการจำเป็นมีประโยชน์ต่อกลุ่มคน ชุมชน โรงเรียน องค์กร โดยมีลักษณะ ดังนี้

- 1) ผลของการประเมินความต้องการจำเป็นใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนในการจัดทำโครงการหรือการสนับสนุนเงินทุน

2) ผลของการประเมินความต้องการจำเป็นใช้เป็นข้อมูลการลำดับความสำคัญนำมาใช้ในการของประมาณและการระดมทุนตามลำดับ

3) ผลของการประเมินความต้องการจำเป็นใช้เป็นข้อมูลสำหรับการวางแผนการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ

4) ผลของการประเมินความต้องการจำเป็นใช้เป็นข้อมูลที่ใช้เป็นหลักฐานสำหรับปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนที่ต้องแก้ไขตามลำดับ

วิทกิน, และ อัลชูลด์ (Witkin, & Altschuld, 1994, p.10) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการประเมินความต้องการจำเป็นว่าเป็นการดำเนินการเพื่อมุ่งพัฒนาและปรับปรุงโปรแกรมการบริการโครงสร้างขององค์การ และการดำเนินงานขององค์การให้ดีขึ้นหรือผสมผสานองค์ประกอบเหล่านี้เข้าด้วยกัน การประเมินความต้องการจำเป็นจะวางหลักเกณฑ์ในการกำหนดว่าจะจัดสรรเงินพนักงาน อุปกรณ์ และทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้อย่างไร

สรุปได้ว่า การประเมินความต้องการจำเป็นมีความสำคัญและมีประโยชน์ต่อการวางแผนเพื่อให้เกิดความสำเร็จตามที่คาดหวัง เป็นหลักฐานในการจัดลำดับความสำคัญของการแก้ไขปัญหาเพื่อการพัฒนาให้ดีขึ้น ทั้งยังเป็นประโยชน์ในบริบทของการศึกษาที่มีเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนเป็นขั้นตอนสำคัญสำหรับครูผู้สอนในการศึกษาความต้องการจำเป็นของผู้เรียน และยังสามารถทำความเข้าใจกับผู้เรียนที่ตนเองรับผิดชอบได้ดีอีกด้วย

4. ขั้นตอนของการประเมินความต้องการจำเป็น

นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็นไว้ ดังนี้

ศิริชัย กาญจนวาสี, และ คนอื่นๆ (2541) ได้กล่าวว่า การวัดความต้องการจำเป็นนั้นผู้วัดจะต้องมีความเข้าใจที่ชัดเจนในสิ่งที่มุ่งวัดและรู้ว่าควรวัดสิ่งนั้นอย่างไร สำหรับความเข้าใจในสิ่งที่มุ่งวัดนั้น จำเป็นต้องอาศัยแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับคุณลักษณะของสิ่งที่มุ่งวัด เพื่อเชื่อมโยงมโนทัศน์ของสิ่งนั้นให้เป็นข้อมูล หลักฐานที่เป็นรูปธรรม ส่วนการที่จะมีความเข้าใจที่ชัดเจนว่าควรวัดสิ่งใดนั้น จะต้องพิจารณาว่าควรใช้เครื่องมืออะไร รูปแบบคำถามชนิดใดจึงจะสอดคล้องกับคุณลักษณะที่มุ่งวัด และเหมาะสมกับผู้ให้ข้อมูล

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2546, หน้า 18) ได้กำหนดขั้นตอนของการประเมินความต้องการจำเป็นไว้ 3 ขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นก่อนการประเมิน (Pre-assessment) ในขั้นนี้เป็นขั้นของการสำรวจประกอบไปด้วยการวางแผนสำหรับการประเมิน นิยามหรือกำหนดจุดประสงค์ทั่วไป กำหนดขอบเขตของการประเมิน กำหนดรายละเอียดและข้อมูลความต้องการ ตัดสินใจกำหนดเกี่ยวกับการรวบรวมข้อมูล แหล่งข้อมูล วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และการใช้ประโยชน์จากข้อมูลที่ได้

2. ขั้นการประเมิน (Assessment) เป็นขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย การสรุปตัดสินใจกำหนดเกี่ยวกับบริบท ขอบเขต เก็บรวบรวมข้อมูล นำข้อมูลมาจัดเรียง วิเคราะห์หาสาเหตุของความต้องการ และสังเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด

3. ขั้นหลังการประเมิน (Post Assessment) การนำผลการประเมินไปใช้ ประกอบด้วย การจัดเรียนลำดับความสำคัญ พิจารณาหาทางเลือกสำหรับการแก้ไขปัญหา พัฒนาแผนการปฏิบัติ ประเมินผล และรายงานผลความต้องการจำเป็น

สุวิมล ว่องวานิช (2542, หน้า 18) ได้จำแนกกระบวนการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นออกเป็น 5 ขั้นตอนดังนี้

1. การศึกษาสิ่งที่มุ่งหวัง (what should be)
2. การศึกษาสภาพที่เป็นอยู่จริง (what is)
3. การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างสภาพที่มุ่งหวังกับสภาพที่เป็นอยู่จริงและจัดลำดับความสำคัญของผลที่เกิดขึ้นเพื่อระบุความต้องการจำเป็น (need identification)
4. การวิเคราะห์สาเหตุความต้องการจำเป็น (need analysis)
5. การศึกษาและกำหนดแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดจากสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น (need solution)

ศันสนีย์ จันทร์สถิตย์พร (2549) กล่าวว่า การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดเรียงลำดับความสำคัญ ความต้องการจำเป็น ถือได้ว่าเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการประเมินความต้องการจำเป็น แต่เป็นขั้นตอนที่นักประเมินต้องออกแบบตั้งแต่เริ่มต้นการประเมินความต้องการจำเป็น เทคนิคการจัดเรียงลำดับความสำคัญ ความต้องการจำเป็นมีทั้งวิธีการเชิงปริมาณ และวิธีการเชิงคุณภาพ วิธีการเชิงปริมาณยังมีเทคนิควิธีต่างกัน ตามลักษณะข้อมูลชุดเดียว หรือข้อมูลที่นำมาเปรียบเทียบกัน ได้โดยทั่วไปเทคนิควิธีเชิงปริมาณคือการหาค่าดัชนีความสำคัญ ของความต้องการจำเป็น (Priority Need Index หรือ PNI) ซึ่งมีหลายวิธี โดยในงานวิจัยขั้นนี้ จะขอกกล่าวถึงวิธีดัชนี PNI แบบปรับปรุง (PNI modified) เป็นสำคัญ เนื่องจากได้นำมาใช้ในงานวิจัยครั้งนี้

แมคคิลลิป (Mckillip, 1987, p.31) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็น เน้นกลุ่มผู้ใช้และลักษณะการใช้ผลการประเมินตลอดจนกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในกระบวนการ การให้ความสำคัญกับการกำหนดความต้องการจำเป็น ออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นการระบุกลุ่มผู้ใช้และลักษณะการใช้ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น
2. การระบุกลุ่มเป้าหมายและสภาพแวดล้อมของการให้บริการ
3. การระบุรายละเอียดของความต้องการจำเป็น
4. การประเมินความต้องการจำเป็นที่สำคัญ
5. การเผยแพร่ผลการประเมินความต้องการจำเป็น

รูดา, และ กูซี (Rouda, & Kusy, 1996) ได้กล่าวถึง ขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็นดังนี้

ขั้นที่ 1 ดำเนินการหาช่องว่างของความต้องการจำเป็น โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อระบุความต้องการจำเป็นของกลุ่มเป้าหมาย

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นโดยการระบุความสำคัญของความต้องการจำเป็นแต่ละลำดับจากความต้องการจำเป็นมากที่สุดไปยังความต้องการจำเป็นที่น้อยที่สุดตามลำดับ

ขั้นที่ 3 ระบุสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นจากการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นเพื่อหาแนวทางแก้ปัญหาต่อไปในอนาคต

ขั้นที่ 4 เปรียบเทียบผลการดำเนินงานของการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นก่อนและหลังการพัฒนา และมีการถ่ายทอดความรู้และอบรมเกี่ยวกับวิธีการในการแก้ปัญหาและการพัฒนาแก่กลุ่มเป้าหมายเพื่อการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ

วิทกิน, และอัลชูลด์ (Witkin, & Altschuld, 1994, p.14) ได้กล่าวว่า การประเมินความต้องการจำเป็นที่มีประสิทธิภาพควรเป็นการประเมินความต้องการจำเป็นแบบสมบูรณ์ เรียกว่า three-phase mode โดยแบ่งขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็นออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ก่อนการประเมิน ระยะนี้เป็นขั้นตอนของการสำรวจเพื่อดำเนินการวางแผนที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความต้องการจำเป็น เริ่มจากการรวบรวมปัญหาหรือความต้องการจำเป็นเพื่อกำหนดขอบเขตหรือประเด็นที่ต้องการแก้ไขหรือพัฒนา กำหนดวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายของความต้องการจำเป็นของข้อมูลที่ได้มา กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ การดำเนินการในระยะที่ 1 เป็นการวางแผนปฏิบัติการเบื้องต้นสำหรับการประเมินความต้องการจำเป็น เพื่อนำไปใช้ในระยะเวลาที่ 2 และระยะที่ 3 ต่อไป

ระยะที่ 2 การประเมิน ระยะนี้เป็นการประเมินตามขั้นตอนของการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่ได้วางแผนไว้ในแผนปฏิบัติการเบื้องต้นสำหรับการประเมินความต้องการจำเป็น โดยการวิเคราะห์หาความต้องการจำเป็นของข้อมูล แล้วนำข้อมูลความต้องการจำเป็นมาจัดลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อยเบื้องต้น และการวิเคราะห์หาสาเหตุของความต้องการจำเป็น การดำเนินการในระยะที่ 2 ทำให้ทราบเกี่ยวกับเรื่องและสาเหตุของความต้องการจำเป็นที่มีความสำคัญตามลำดับ

ระยะที่ 3 หลังการประเมินระยะนี้เป็นขั้นตอนในการนำผลการประเมินของระยะที่ 2 มาเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นมากไปหาน้อย เพื่อหาแนวทางแก้ไขหรือพัฒนาที่เหมาะสมตามลำดับ และนำเสนอผลการประเมินความต้องการจำเป็นแก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับข้อมูลดังกล่าว การดำเนินในระยะที่ 3 ทำให้ทราบการรายงานผลการประเมินความต้องการจำเป็นที่เป็นข้อสรุปทั้งหมด

สตัฟเฟิลบีม, และ คนอื่นๆ (Stufflebeam, et al., 1985, p.16) ได้กล่าวถึงกระบวนการประเมินความต้องการจำเป็นไว้ว่า ประกอบด้วยชุดกิจกรรมที่มีความเกี่ยวพันซึ่งกันและกัน 5 ชุด คือ

1. การเตรียมการที่จะทำการประเมินความต้องการจำเป็น
2. เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็น
3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็น
4. รายงานข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็น
5. การนำข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินความต้องการมาประยุกต์ใช้ขั้นตอนเหล่านี้

ไม่จำเป็นจะต้องเกิดขึ้นเรียงลำดับตายตัวเนื่องจากแต่ละขั้นตอนสามารถเกิดขึ้นได้พร้อมๆ กันและเนื่องจากไม่สามารถหลีกเลี่ยงลักษณะของการเกิดเวียนเป็นวัฏจักรได้

วีเนอร์, และ เวสตัน (Wiener, & Weston, 1994) ได้กล่าวถึงการประเมินความต้องการจำเป็นว่าทำได้หลายแนวทาง ประการแรกคือ การสำรวจความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับการให้บริการหรือความต้องการด้านให้บริการจากหลายๆ ส่วน ของหน่วยงานในชุมชน เช่น ผู้จัดการงานบริการ ผู้บริโภคและผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่น ปัญหาในการรวบรวมข้อมูล คือ ตัวแทนที่แสดงความคิดเห็นไม่ให้ความจริงที่ชัดเจน ประการที่สองในการประเมินความต้องการจำเป็นคือ การสำรวจผู้ใช้บริการ เป็นการสำรวจบุคคลแต่ละคนและสำรวจครอบครัวเพื่อให้ทราบความต้องการของเขา กลไกประการที่สามคือ การกำหนดความต้องการผ่านกระบวนการทางสถิติ การประเมินความต้องการจำเป็นต้องใช้วิธีการหลายๆ วิธีในการเก็บข้อมูลเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง สมบูรณ์ ตรงกับสภาพความเป็นจริง

สรุปได้ว่า การประเมินความต้องการจำเป็นมีขั้นตอนการดำเนินงาน เริ่มจากการกำหนดจุดมุ่งหมายหรือประเด็นที่สนใจสำหรับการพัฒนา ขอบเขตของการประเมินความต้องการจำเป็น เทคนิควิธีการประเมิน การเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล และในขั้นตอนสุดท้ายมีการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นที่เกิดขึ้นเพื่อเป็นแนวทางแก้ไขปัญหาคต่อไป

5. การจัดลำดับความต้องการจำเป็น

คมศร วงษ์รักษา (2540, หน้า 26) ได้กล่าวว่าการจัดเรียงลำดับความสำคัญ (setting priority) ของการประเมินความต้องการจำเป็นนั้นเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการประเมินความต้องการจำเป็นซึ่งทำให้การประเมินความต้องการจำเป็นมีความสมบูรณ์ ทำให้ผู้ประเมินได้ทราบถึงปัญหาหรือความต้องการจำเป็นที่ควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วนก่อนปัญหาอื่น

คันสนีย์ จันทร์สถิตย์พร (2549, หน้า 34) ได้กล่าวว่าการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ที่เป็นที่ยอมรับใช้กันมากคือ การจัดเรียงลำดับความสำคัญของความจำเป็นที่ได้จากการสำรวจและ แบ่งวิธีการตามลักษณะข้อมูลที่ได้มาเป็น 2 กลุ่ม คือข้อมูลการตอบสนองชุดเดียว และข้อมูลการตอบสนองหลายชุดหรือตอบสนองคู่

สุวิมล ว่องวานิช (2550, หน้า 275) ได้กล่าวว่า การประเมินความต้องการจำเป็น จำเป็นต้องอาศัยโมเดลความแตกต่าง ซึ่งการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาสำหรับข้อมูลแบบ ตอบสนองคู่ (Dual-Response Format) เป็นวิธีการที่ใช้กันมากที่สุดในหน่วยงานหรือองค์กรทางการศึกษา ในความเป็นจริงแล้วการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาสำหรับข้อมูลที่ถูกเก็บรวบรวม แบบตอบสนองคู่สามารถแยกออกเป็น 3 กลุ่ม วิธีที่ใช้ในการจัดลำดับดังนี้

1. กลุ่มที่ใช้หลักประเมินความแตกต่าง
2. กลุ่มที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลที่มีหลายส่วนประกอบ
3. กลุ่มที่กำหนดน้ำหนักความต้องการจำเป็น

โดยกลุ่มวิธีที่ใช้หลักประเมินความแตกต่างเป็นที่นิยมใช้กันมาก มีการรวบรวม ข้อมูลแบบการตอบสนองคู่จากมาตราวัดที่แสดงระดับความสำคัญ (I = Importance) ของข้อความ นั้นเปรียบเสมือนค่าที่บอกระดับของ “What Should be” และมาตราวัดที่แสดงระดับรายการนั้น ได้รับการตอบสนองหรืออรรถระดับสัมฤทธิ์ผล (D = Degree of Success) ที่เป็นอยู่ในขณะนั้น เปรียบ เสมอค่าที่บอกระดับของ “What is” สูตรในการคำนวณแต่ละวิธี มีดังนี้

1. วิธี Mean Difference Method (MDF) กำหนดโดย หาผลต่างของค่าเฉลี่ย ของ I และค่าเฉลี่ยของ D บางคนเรียกวิธีนี้ว่า Rank Order of Difference Scores

$$MDF = I - D$$

วิธีนี้มีข้อดีในด้านการออกแบบการเก็บข้อมูลไม่ยุ่งยาก จัดเรียงลำดับได้ง่าย ข้อจำกัดคือ ดัชนียังไม่มีคุณสมบัติของดัชนีคือยังไม่สามารถระบุค่าสูงสุดและต่ำสุดได้และ การนำเอา สถานภาพในเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ต่างกันมาลบกันก็ไม่เหมาะสม หรือเมื่อผลต่างของคะแนน เฉลี่ยที่ได้มาใกล้เคียงกัน ทำให้แปลผลได้ยาก

2. วิธี Priority Needs Index (PNI) วิธีนี้มีพื้นฐานมาจากวิธี MDF โดยดัดแปลง ให้อยู่ในรูปดัชนีที่สามารถบอกค่าต่ำสุดและสูงสุดได้ วิธีการนี้ให้ความสำคัญกับ ระดับคาดหวังเป็นตัว ถ่วงน้ำหนัก กล่าวคือ โดยใช้วิธีการเติมแต่ถ่วงน้ำหนักของผลต่างของค่าเฉลี่ยระหว่าง I กับ D ด้วย น้ำหนักความสำคัญของ I

$$PNI = (I - D) \times I$$

วิธีนี้มีข้อดีกว่าวิธี MDF ตรงที่เมื่อถ่วงน้ำหนักแล้วจะทำให้เห็นความแตกต่าง ชัดเจนขึ้น

3. วิธี Priority Needs Index แบบปรับปรุง ($PNI_{Modified}$) วิธีนี้ปรับปรุงจากสูตร PNI แบบดั้งเดิม โดยนำลักษณะ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวานิช เป็นวิธีการหาค่าผลต่าง I-D แล้วหารด้วยค่า D เพื่อควบคุมขนาดของความต้องการจำเป็นให้อยู่ในพิสัยที่ไม่มีช่วงกว้างมากเกินไป และให้ความหมายเชิงเปรียบเทียบ เมื่อใช้ระดับของสภาพที่เป็นอยู่เป็นฐานในการคำนวณค่าอัตราการพัฒนาเข้าสู่สภาพที่คาดหวัง (สุวิมล ว่องวานิช, 2550) ซึ่งสูตรในการคำนวณ คือ

$$(PNI_{Modified}) = \frac{(I-D)}{D}$$

($PNI_{Modified}$) แทน ดัชนีเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

I แทน ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ของสภาพที่ควรจะเป็น

D แทน ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ของสภาพที่เป็นอยู่จริง

วิธีนี้มีข้อดีและข้อจำกัดหลายประการ สามารถสรุปข้อดี คือ คำนวณง่าย ให้อัปเดตที่ดี และเมื่อถ่วงน้ำหนักจะทำให้ได้ความแตกต่างที่ชัดเจนขึ้น ส่วนข้อจำกัดคือ ข้อตกลงเบื้องต้นข้อมูลต้องเป็น Interval Scale ที่ไม่ค่อนเหมาะสมและเป็นการพิจารณาแยกกันระหว่างสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันกับสภาพที่คาดหวัง ผลต่างที่มีค่าเท่ากันในระดับต่ำกับระดับสูงจะทำให้เกิดความยากในการเรียงลำดับ

จากที่กล่าวมาข้างต้น การประเมินความต้องการจำเป็นคือกระบวนการที่เป็นระบบ โดยใช้เป็นเครื่องมือในการวางแผนเพื่อให้ได้ข้อมูลในการตัดสินใจเลือกหรือหาวิธีการแก้ปัญหาได้ตรงกับสภาพหรือต้องการที่แท้จริง เป็นเทคนิคที่ช่วยในการสำรวจความต้องการหรือปัญหาที่เกิดขึ้นในหน่วยงาน สามารถนำไปกำหนดแผนงานที่มีความสอดคล้องของหน่วยงานและมีความชัดเจนในการดำเนินงานนำไปสู่การกำหนดเป้าหมายที่เป็นทางเลือกในการแก้ปัญหาต่างๆ

แนวคิดและทฤษฎีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา

1. ความหมายของข้อมูล สารสนเทศ เทคโนโลยีสารสนเทศ

ความหมายของคำว่า ข้อมูล

การให้ความหมายของคำว่าข้อมูลมีนักการศึกษาได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

สถาบันราชภัฏสวนดุสิต (2542, หน้า 2) ได้ให้ความหมายว่าข้อมูล หมายถึง ข้อความที่อาจจะเป็นตัวเลข หรือข้อความที่ทำให้ผู้อ่านทราบความเป็นไปของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ข้อมูลจึงบอกเกี่ยวกับสภาพการณ์หรือสิ่งที่เกิดขึ้นหรือสิ่งที่ปรากฏขึ้น และข้อมูลยังคงอยู่ในสภาพความเป็นข้อมูลนั้นไม่ว่าจะนำไปใช้หรือไม่ได้ใช้ก็ตาม

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2546, หน้า 66) ได้ให้ความหมายของข้อมูลว่า หมายถึงข้อเท็จจริงหรือเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งต่างๆ เช่น คน สัตว์ สิ่งของ สถานที่ โดยจัดอยู่ในรูปแบบที่เหมาะสมต่อการสื่อสาร การจัดการข้อมูล มีกระบวนการตั้งแต่การรวบรวมและการตรวจสอบข้อมูล การประมวลผลข้อมูล ได้แก่การจัดกลุ่มข้อมูล การทำสำเนา การเผยแพร่ การปรับปรุงข้อมูล

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 (2546) ได้ให้ความหมายของข้อมูลว่า หมายถึงข้อเท็จจริงหรือสิ่งที่ถือยอมรับว่าเป็นข้อเท็จจริงสำหรับใช้เป็นหลักในการอนุมานหาความจริงหรือการคำนวณ ข้อมูลจึงมีความหมายในลักษณะที่เป็นข้อมูลดิบ (Raw data) เรียกได้ว่าเป็นสิ่งที่ได้จากการสังเกตปรากฏการณ์การกระทำหรือลักษณะต่างๆ ของวัตถุ สิ่งของ คน หรือพืช แล้วบันทึกไว้เป็นตัวเลข หรือเสียง

ทักษิณา สนวนานนท์ (2546, หน้า 165) ได้ให้ความหมายของ ข้อมูล (Data) ว่าหมายถึงกลุ่มตัวอักษรที่เมื่อนามารวมกันแล้วมีความหมายอย่างใดอย่างหนึ่งและมีสำคัญควรค่าแก่การจัดเก็บเพื่อนำไปใช้ในโอกาสต่อ ๆ ไป ข้อมูลมักเป็นข้อความที่อธิบายถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อาจเป็นตัวอักษร ตัวเลข หรือสัญลักษณ์ใด ๆ ที่สามารถนำไปประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ได้

ประสิทธิ์ ทีฆพุดิ, และครรชิต มาลัยวงศ์ (2549, หน้า 77) ให้ความหมายของข้อมูลว่า คือการบันทึกที่แสดงความเป็นไปหรือข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการเกิดเหตุการณ์หนึ่งๆ หรือเกี่ยวกับคน สิ่งของ หรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง นอกจากนี้อาจกล่าวได้อีกความหมายหนึ่งว่าข้อมูลเป็นตัวแทนที่บอกให้เราทราบถึงความเป็นจริงต่างๆ ที่เกิดขึ้น

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2554, หน้า 23) ได้ให้ความหมายของข้อมูล (Data) ว่า หมายถึง ข้อเท็จจริงต่าง ๆ ซึ่งอาจแสดงเป็นตัวเลข ตัวหนังสือ หรือสัญลักษณ์ ข้อเท็จจริงเหล่านี้เป็นสิ่งที่เก็บรวบรวมมาโดยยังไม่ผ่านการประมวลผลหรือการวิเคราะห์จัดกระทำ จึงทำให้ส่วนมากไม่มีความหมายสมบูรณ์พอที่จะนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจตัวอย่างของข้อมูล เช่น จำนวนห้องเรียน จำนวนนักเรียน น้ำหนัก ส่วนสูง ผลการประเมินตัวชี้วัดตามมาตรฐานหลักสูตรสถานศึกษา เป็นต้น

สุขุม เฉลยทรัพย์, และ คนอื่นๆ (2555, หน้า 1) ได้ให้ความหมายของคำว่า ข้อมูล (data) หมายถึง เหตุการณ์ข้อเท็จจริงต่างๆ ที่มีอยู่ในชีวิตประจำวัน ในรูปแบบต่างๆ หรือข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการ เช่น ตัวเลข ตัวอักษร ภาพ เสียง และภาพเคลื่อนไหว เป็นต้น แต่ข้อมูลเหล่านี้ยังไม่สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ทันที

เมอร์ดิก, และ รอส (Merdick, & Ross, 1978, p.12) ได้กล่าวว่า ข้อมูลคือข้อเท็จจริงหรือตัวเลข ไม่สามารถมาประกอบการตัดสินใจโดยตรงตามปกติ ข้อมูลจะอยู่ในรูปการณัจดบันทึก ประวัติความเป็นมา โดยมีได้นำมาประมวลเพื่อใช้ในการตัดสินใจทันที

ฟอกซ์ ลีวิติน, และ เรดแมน (Fox Levitin, & Redman, 1994, p.9) กล่าวว่าข้อมูลที่มีคุณภาพจะประกอบด้วยคุณสมบัติที่สำคัญ 4 ประการได้แก่ 1. มีความถูกต้องแม่นยำ (Accuracy) 2. มีความเป็นปัจจุบัน (Currentness) 3. มีความสมบูรณ์ (Completeness) และ 4. มีความคงที่ (Consistency)

บาทอล, และ มาติน (Bartol, & Martin, 1998, p.605) ได้ให้ความหมายของข้อมูลว่า ข้อมูลเป็นข้อเท็จจริงที่ไม่ได้วิเคราะห์ และเป็นตัวเลข

ร็อบ, และ โครเนล (Rob, & Coronel, 2002, p.18) ได้กล่าวว่า ข้อมูล (data) เป็นชุดของความเป็นจริงที่ถูกบรรจุอยู่ในฐานข้อมูล ที่เก็บรวบรวมไว้ในระบบคอมพิวเตอร์เพื่อจะถูกนำมาเรียกใช้เพื่อการประมวลผล โดยโปรแกรมประยุกต์ต่างๆ

เบลคซปี, และ รัมเบล (Blakeslee, & Rumble, 2003, p.35) ได้กล่าวว่า คุณภาพข้อมูลเป็นสิ่งสำคัญ การนำข้อมูลมาใช้ต้องคำนึงถึงผู้ใช้ และสภาพแวดล้อมในการใช้ข้อมูล ข้อมูลที่มีคุณภาพคือ ข้อมูลที่เหมาะสมกับการใช้งาน (Fitness for Use) ต้องทราบว่าจะนำข้อมูลไปใช้สำหรับทำงานอะไร และมีจุดประสงค์อย่างไรในการใช้งาน

เลาดอน เคนเนท, และ เลาดอน จินส์ (Laudon, K.C., & Laudon, J.P., 2007, p.35) กล่าวว่า ข้อมูล คือ ความเป็นจริงที่ยังไม่ปรุงแต่งที่แสดงถึงเหตุการณ์ที่ปรากฏขึ้นในองค์กร หรือเป็นสภาพแวดล้อมขององค์กรก่อนที่นำมาเก็บเรียบเรียงให้บุคคลอื่นเข้าใจสารสนเทศ เป็นข้อมูลที่ผ่านมาการดำเนินการให้มีความหมายสำหรับให้บุคลากรนำไปใช้ประโยชน์ และระบบสารสนเทศ

สรุปได้ว่า ข้อมูล หมายถึงตัวเลข ตัวหนังสือ ข้อความ ซึ่งเป็นข้อเท็จจริงที่อยู่ในธรรมชาติ เป็นกลุ่มสัญลักษณ์แทนปริมาณ และยังไม่ได้ทำการกระทำ ประมวลผล วิเคราะห์ ไม่สามารถนำมาใช้ในการตัดสินใจได้โดยตรง

ความหมายของคำว่า สารสนเทศ

การให้ความหมายของคำว่าสารสนเทศมีนักการศึกษาได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

สุชาติ กิระนันท์ (2541, หน้า 12) ให้ความหมายของคำว่าสารสนเทศ คือ ข้อความรู้อที่ประมวลผลได้จากข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในเรื่องนั้น จนได้ข้อสรุปที่เป็นองค์ความรู้ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ โดยเน้นที่การเกิดประโยชน์คือความรู้ที่เกิดเพิ่มขึ้นกับผู้ใช้

ณัฐพันธ์ เขจรนันท์, และ ไพบูลย์ เกียรติโกมล (2542, หน้า 35) ให้ความหมายของสารสนเทศไว้ว่า ผลลัพธ์ที่เกิดจากกระบวนการประเมินผลข้อมูลดิบที่ถูกจัดเก็บไว้อย่างเป็นระบบระเบียบ โดยผลลัพธ์ที่ได้สามารถนำไปประกอบการทำงาน หรือสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหาร สารสนเทศที่มีคุณภาพ และเป็นที่ต้องการของผู้บริหารหรือผู้ใช้ ควรต้องประกอบไปด้วยคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. ตรงประเด็น (Relevance) สารสนเทศควรที่จะบรรจุด้วยสารสนเทศที่เป็นที่ ต้องการหรือเป็นประโยชน์ต่อเรื่องที่ผู้บริหารกำลังทำการตัดสินใจ

2. ความถูกต้อง (Accuracy) สารสนเทศที่ได้ควรเป็นสารสนเทศที่ถูกต้องไม่มี ข้อผิดพลาดและเป็นที่ยอมรับของผู้บริหาร

3. ถูกเวลา (Timeliness) สารสนเทศที่ได้ควรทันสมัย และทันเวลา เพื่อ สนับสนุนการตัดสินใจที่กระทำอยู่ในขณะนั้น

สถาบันราชภัฏสวนดุสิต (2542, หน้า 2) ได้ให้ความหมายว่า สารสนเทศ หมายถึง ข้อความที่ได้จากการประมวลผลข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในเรื่องนั้น จนได้เป็นข้อความที่สามารถ นำไปใช้ประโยชน์ได้

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2554, หน้า 24) ได้ให้ความหมายของ สารสนเทศ (Information) หมายถึง ข้อมูลที่ได้ผ่านการประมวลผลหรือการวิเคราะห์ด้วยวิธีการต่าง ๆ จนอยู่ใน รูปแบบที่มีความหมาย สามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจหรือนำไปใช้ในเรื่องต่างๆ ได้ตาม วัตถุประสงค์ เช่น อัตราส่วนครู ต่อนักเรียน การเปรียบเทียบ ผลการดำเนินงานตั้งแต่เริ่มดำเนินการ การจัดเรียงลำดับ คะแนนของนักเรียน ร้อยละของนักเรียน ที่มีผลการเรียนตั้งแต่ระดับ 3 ขึ้นไป ร้อย ละของนักเรียนที่ผ่านการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรสถานศึกษาในระดับ ดีเยี่ยม ดี ผ่าน ไม่ผ่าน เป็นต้น

บุญเลิศ อรุณพิบูลย์ (2554, หน้า 8) ได้ให้ความหมายของคำว่า ข้อมูล (Data) ว่าเป็น ทรัพยากรซึ่งประกอบด้วยข้อเท็จจริง (Facts) ที่มนุษย์ต้องการใช้และ Data ไม่อยู่คงที่มีการเพิ่มขึ้น และปรับเปลี่ยนตลอดเวลา

สุขุม เฉลยทรัพย์, และ คนอื่นๆ (2555, หน้า 1) ให้ความหมายของคำว่า สารสนเทศ (information) ว่า หมายถึง ผลลัพธ์อันเกิดจากการนำเอาข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาผ่านการประมวลผล วิเคราะห์ สรุป จนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

เมอร์ดิก, และรอส (Merdkick, & Ross, 1978, p.12) กล่าวว่า สารสนเทศ หมายถึงข้อมูลที่ ผ่านการเลือกสรรแล้วประมวลผล หรือข้อมูลที่ใช้เป็นข้อถกเถียง อ้างอิงหรือใช้เป็นพื้นฐานคาดการณ์ ล่วงหน้าหรือช่วยในการวินิจฉัยสั่งการได้

สแตร์ (Stair, 1992, p.4) กล่าวว่า สารสนเทศคือ การรวบรวมความจริงต่างๆ ในองค์การที่ ผ่านกระบวนการประเมินผลเพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีประโยชน์และมีคุณค่าสำหรับตัดสินใจ

ฮิกส์ (Hicks, 1993, p.36) กล่าวว่า สารสนเทศ หมายถึง ข้อมูลที่ผ่านกระบวนการเชิง ระบบและนำไปใช้ตัดสินใจได้ข้อมูลของคนคนหนึ่ง อาจจะเป็นสารสนเทศของอีกคนหนึ่งขึ้นอยู่กับ ตำแหน่งงานและความต้องการการใช้สารสนเทศนั้น

บาร์ทอล, และมาร์ติน (Bartol, & Martin, 1998, p.605) ได้ให้ความหมายของสารสนเทศว่า สารสนเทศเป็นข้อมูลที่วิเคราะห์หรือประมวลผลให้อยู่ในรูปที่มีความหมายสำหรับตัดสินใจ

เลาดอน เคนเนท, และ เลาดอน จินส (Laudon, K.C., & Laudon, J.P., 2007, p.36) กล่าวว่า ระบบสารสนเทศ เป็นกระบวนการที่รวบรวมประมวลผลเก็บรักษาและกระจายสารสนเทศเพื่อช่วยในการตัดสินใจควบคุมและวิเคราะห์ปัญหาในองค์การโดยมีส่วนประกอบที่สำคัญสามส่วนคือ 1) ปัจจัยนำเข้า (Input) เป็นการรวบรวมข้อมูลดิบจากทั้งภายในองค์การและสิ่งแวดล้อมภายนอก 2) กระบวนการ (Processing) เป็นการแปลงข้อมูลดิบให้มีความหมาย 3) ผลผลิต (Output) ส่งผลลัพธ์ที่ได้จากกระบวนการไปยังผู้ใช้ซึ่งในระบบสารสนเทศจะมีข้อมูล

สรุปได้ว่า สารสนเทศ หมายถึง ผลที่ได้ผ่านกระบวนการประมวลผลแล้ว จนได้สารสนเทศอีกชนิดหนึ่ง และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ประกอบการตัดสินใจ การวางแผน หรือนำไปใช้สื่อความหมายตามความต้องการของผู้ใช้

ความหมายของคำว่า เทคโนโลยีสารสนเทศ

การให้ความหมายของคำว่าเทคโนโลยีสารสนเทศมีนักการศึกษาได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้ สำนักงานคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศ (2537, หน้า 8) ได้ให้ความหมายของเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการจัดหาจัดการประมวลผลจัดเก็บเรียกใช้ แลกเปลี่ยน หรือเผยแพร่สารสนเทศด้วยเทคโนโลยี อิเล็กทรอนิกส์ หรือการนำสารสนเทศและข้อมูลไปปฏิบัติตามเนื้อหาของข้อมูลนั้นๆ เพื่อบรรลุเป้าหมายของผู้ใช้ สำหรับเทคโนโลยีที่นำมาใช้ ได้แก่ คอมพิวเตอร์ ทั้งฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ และฐานข้อมูลเทคโนโลยีโทรคมนาคมซึ่งรวมถึงเทคโนโลยีระบบสื่อสารมวลชน ทั้งแบบมีสายและไร้สาย เทคโนโลยีด้านอิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ อีกหลายชนิด เช่น สารกึ่งนำแสง เส้นใยแก้วนำแสง โทรศัพท์ความคมชัดสูง และอื่น ๆ

ครรชิต มาลัยวงศ์ (2540, หน้า 40) ได้ให้ความหมายของ เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง การดำเนินการต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำสารสนเทศไว้ใช้งาน โดยให้ความหมายเป็นแบบแคบและแบบกว้าง ดังนี้ แบบแคบ หมายถึง เครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ ได้แก่คอมพิวเตอร์ เครื่องใช้สำนักงาน อุปกรณ์คมนาคมทั้งหลาย คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือที่ช่วยในการเก็บบันทึก และรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในการประมวลผลให้เกิดเป็นการสารสนเทศสำหรับส่งให้ผู้บริหารและปฏิบัติงานใช้ ซึ่งการจัดส่งอาจใช้ระบบคมนาคมเช่นโทรสาร ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Mail) หรือระบบอื่นแบบกว้าง หมายถึง การประยุกต์เครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ ในหน่วยงานหรือธุรกิจต่างๆที่มุ่งไปที่การคิดค้นวิธีการจัดเก็บข้อมูลจากแหล่งข้อมูล การจัดระบบข้อมูลให้ผู้ใช้สามารถใช้ข้อมูลร่วมกันอย่างสะดวก การจัดทำรายงานในรูปแบบกราฟิกที่ผู้ใช้เข้าใจได้ง่าย การจัดทำระบบต่างๆ เพื่อช่วยการสนับสนุนการจัดทำกลยุทธ์ธุรกิจ

กิตติมา จันทรสม (2541, หน้า 7) ได้ให้ความหมายของว่า เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง หลักในการนำระบบเทคโนโลยีและการสื่อสารมาปรับประยุกต์ใช้กับการบริหารในองค์การ เพื่อให้ องค์การสามารถแข่งขันกับองค์การอื่นๆ และสามารถคงยืนหยัดได้ในยุคโลกาภิวัตน์

ยีน ภู่วรรณ, และ สมชาย นำประเสริฐชัย (2546, หน้า 20) กล่าวถึงความหมายของ เทคโนโลยีสารสนเทศว่า หมายถึง เทคโนโลยีที่ใช้จัดการสารสนเทศซึ่งเป็นเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องตั้งแต่ การรวบรวม จัดเก็บข้อมูล การประมวลผล การพิมพ์ การสื่อสารข้อมูล โดยเป็นการรวมกันระหว่าง เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์กับเทคโนโลยีการสื่อสาร

กิดานันท์ มลิทอง (2548, หน้า 3) กล่าวว่าเทคโนโลยีสารสนเทศเกิดจากการรวมตัวกันของ เทคโนโลยี 2 อย่างเข้าด้วยกันคือ IT และ CT คำว่า IT คือเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นคำใช้อธิบาย Hardware และชุดคำสั่ง Software ของคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ทำงานร่วมกันในการประมวลผล จัดเก็บ เข้าถึง สืบค้น นำเสนอและเผยแพร่สารสนเทศด้วยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ส่วนคำว่า CT คือเทคโนโลยี การสื่อสาร เป็นคำที่ใช้อธิบายถึงอุปกรณ์และวิธีการในการสื่อสารโทรคมนาคมเพื่อเข้าถึง ค้นหา และ รับส่งสารสนเทศด้วยความรวดเร็ว

ณัฐกร สงคราม (2552, หน้า 18) ได้ให้ความหมายของเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) หรือ IT ว่าเป็นการประยุกต์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาใช้ในระบบสารสนเทศ ตั้งแต่ กระบวนการจัดเก็บ ประมวลผล และการเผยแพร่สารสนเทศ เพื่อช่วยให้ได้สารสนเทศที่มี ประสิทธิภาพและรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ โดยเทคโนโลยีสารสนเทศประกอบด้วย

1. เครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องใช้สำนักงาน อุปกรณ์สื่อสารโทรคมนาคมต่างๆ รวมทั้งซอฟต์แวร์ทั้งแบบสำเร็จรูปและแบบพัฒนาขึ้นเพื่อใช้ในงาน เฉพาะด้านซึ่งเครื่องมือเหล่านี้จัดเป็นเครื่องมือทันสมัย และใช้เทคโนโลยีระดับสูง
2. กระบวนการในการนำอุปกรณ์เครื่องมือต่างๆ ข้างต้นมาใช้งานเพื่อรวบรวม จัดเก็บ ประมวลผล และแสดงผลลัพธ์เป็นสารสนเทศในรูปแบบต่างๆ ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ ต่อไป เช่น การจัดเก็บข้อมูลในลักษณะของฐานข้อมูล เป็นต้น

วิสูตร วรสง่าศิลป์ (2554, หน้า 23) ให้ความหมายเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศไว้ว่า ระบบสารสนเทศ หมายถึง ระบบที่ถูกออกแบบมาเพื่อนำข้อมูลคอมพิวเตอร์ (ฮาร์ดแวร์ และ ซอฟต์แวร์) กระบวนการและบุคลากรมาทำงานร่วมกันเพื่อจัดการสารสนเทศให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ คือ การประมวลผลที่นำคอมพิวเตอร์มาใช้ให้ได้สารสนเทศที่ต้องการ

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2554, หน้า 23) ให้ความหมายคำที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี สารสนเทศ ประกอบด้วย คำสองคำ คือ สารสนเทศ (Information) และข้อมูล (Data) ซึ่งมีความสัมพันธ์กัน

สุขุม เฉลยทรัพย์, และ คนอื่นๆ (2555, หน้า 2) ได้ให้ความหมายของเทคโนโลยีสารสนเทศ มีกำเนิดจากคำสองคำคือ เทคโนโลยี และคำว่า สารสนเทศ “เทคโนโลยี” หมายถึง ประดิษฐ์กรรม (innovate) ที่มีความสัมพันธ์กับการผลิต การประมวลผล และการจำแนกแจกจ่ายสารสนเทศไปยัง ผู้ใช้ ตัวอย่างเทคโนโลยีสารสนเทศได้แก่ โทรคมนาคมและวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ เป็นต้น เมื่อรวมกัน ระหว่างเทคโนโลยี และสารสนเทศ ก็กลายเป็นเทคโนโลยีสารสนเทศ

พจนานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (2556, หน้า 580) ได้กำหนด ความหมายของคำที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศว่า เทคโนโลยี (Technology) หมายถึง วิทยาการที่นำเอาความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในทางปฏิบัติ อุตสาหกรรม ส่วน สารสนเทศ หมายถึง ข่าวสาร การแสดง หรือชี้แจงข่าวสาร ข้อมูลต่าง ๆ

โรเซนเบิร์ก (Rosenberg, 1993, p.168) ได้ให้ความหมาย เทคโนโลยีสารสนเทศหมายถึง การจัดหา การประมวลผล การจัดเก็บและการเผยแพร่ของสารสนเทศ หลากหลายชนิดโดยผ่านทาง คอมพิวเตอร์และโทรคมนาคมการสื่อสาร

ลูคัส (Lucas, 1997, p.7) ได้กล่าวว่า เทคโนโลยีสารสนเทศจะอ้างอิงเทคโนโลยีทุกชนิดที่ ประยุกต์เพื่อใช้ในการประมวลผล จัดเก็บ และส่งผ่านสารสนเทศต่าง ๆ ให้อยู่ในรูปของสื่อ อิเล็กทรอนิกส์ เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีหลักสองสาขา คือ เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสื่อสารโทรคมนาคม โดยทั่วไปหมายถึง เทคโนโลยีที่ใช้สำหรับ การสร้าง การจัดการ การประมวลผลข้อมูลให้เป็นสารสนเทศ การเก็บบันทึกข้อมูลเป็นฐานข้อมูล และ ส่งผ่านสารสนเทศจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง ตลอดจนเทคโนโลยีทั้งหลายที่เกี่ยวข้องกับการแสดง สารสนเทศโดยใช้ระบบดิจิทัล

เซาท์เตอร์ (Souter, 1999, p.124) อธิบายไว้ว่าเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือ เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารก็คือเทคโนโลยีสองด้านหลักๆ ที่ประกอบด้วยเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และ เทคโนโลยีสื่อสารโทรคมนาคมที่ผนวกเข้าด้วยกันเพื่อใช้ในกระบวนการจัดหา จัดเก็บ สร้างและ เผยแพร่สารสนเทศในรูปแบบต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเสียง ภาพ ภาพเคลื่อนไหว ข้อความ หรือตัวอักษร และตัวเลขเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ความถูกต้อง ความแม่นยำ และความรวดเร็วให้ทันต่อการนำไปใช้ ประโยชน์

มัลลาด (Mallard, 2002, p.445) ได้กล่าวว่าเทคโนโลยีสารสนเทศมีความหมายถึง Information Technology (IT) และ Communication Technology (CT) ดังนี้

1. IT หมายถึงอุปกรณ์ (Hardware) และโปรแกรมคอมพิวเตอร์ (Software) ซึ่ง ใช้เพื่อการเข้าถึง แก้ไข จัดเก็บ รวบรวม ควบคุม และการนำเสนอสารสนเทศในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์
2. CT หมายถึงอุปกรณ์โทรคมนาคม (Tele-communication Equipment) ใช้ เพื่อประโยชน์ในการค้นหาและเข้าถึงสารสนเทศ ได้แก่ โทรศัพท์ โทรสาร โมเด็ม และคอมพิวเตอร์

เทอร์บัน (Turban, 2006, p.21) ได้ให้ความหมายของเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) หมายถึง ชุดของระบบคอมพิวเตอร์ที่นำมาใช้ภายในองค์กร หรืออีกนัยหนึ่งคือ เทคโนโลยีพื้นฐานของระบบสารสนเทศที่ประกอบด้วย ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ ฐานข้อมูล เครือข่าย โทรคมนาคม รวมทั้งอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ โดยถูกนำมาใช้เพื่อวัตถุประสงค์ด้านการแลกเปลี่ยนข้อมูลและสารสนเทศ

ยูเนสโก (UNESCO, 2008, p. 11) ให้คำนิยามของ ICT ไว้ว่า เป็นการนำเอาข้อมูล ข่าวสาร เทคโนโลยีการสื่อสาร และหลายเทคโนโลยีมาใช้ในการติดต่อสื่อสาร การสร้าง การจัดการและ แจกจ่ายข้อมูลข่าวสาร รวมถึงคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต โทรศัพท์ โทรทัศน์ วิทยุและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับไอที

สรุปได้ว่า เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึงการนำเทคโนโลยีมาจัดเก็บรวบรวม ค้นหาและการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร โดยนำระบบคอมพิวเตอร์และระบบการสื่อสารมาประยุกต์ใช้กับงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

2. ความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศ

นักการศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศ หลายประการ ดังนี้

ยี่น ภู่วรรณ, และ สมชาย นำประเสริฐชัย (2546, หน้า 1) ได้กล่าวถึงความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศไว้ว่า เป็น เทคโนโลยีสารสนเทศที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้า เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวิถีความเป็นอยู่ของสังคมสมัยใหม่อยู่มาก เทคโนโลยีสารสนเทศก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกับโลกครั้งใหญ่ทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคตหรือกล่าวได้ว่าเทคโนโลยีสารสนเทศมีผลกระทบต่อทุกสิ่งทุกอย่างทั้งทางการดำเนินชีวิต เศรษฐกิจ สังคม การเมือง การศึกษาและอื่นๆ ระบบการจัดการทุกแห่งต้องใช้ข้อมูลเพื่อการดำเนินการและการตัดสินใจ ระบบธุรกิจจึงใช้เครื่องมือเหล่านี้ช่วยในการทำงาน

กิดานันท์ มลิทอง (2548, หน้า 21) ได้กล่าวถึงความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศว่า เทคโนโลยีสารสนเทศมีความสำคัญอย่างยิ่งในวงการศึกษ ทำให้ทุกประเทศในโลกนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพิ่มพูนประสิทธิภาพประสิทธิผลทางการศึกษาทั้งในด้านการบริหารจัดการและการเรียนการสอน

ศรีไพร ศักดิ์รุ่งพงศากุล, และ เจษฎาพร ยุทธนวิบูลย์ชัย (2549) ได้กล่าวว่า ระบบสารสนเทศที่มีคุณภาพจะช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กร ซึ่งประโยชน์ของระบบสารสนเทศที่เด่นชัดจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ช่วยสร้างทางเลือกในการแข่งขัน ช่วยสนับสนุนการตัดสินใจ ช่วยเพิ่มคุณภาพชีวิต

ณัฐพันธ์ เขจรนันท์, และ คนอื่นๆ (2551, หน้า 40) ได้กล่าวถึงความสำคัญเทคโนโลยีสารสนเทศที่จะช่วยสร้างประโยชน์ต่อการดำเนินงานขององค์กรไว้ดังนี้ เทคโนโลยีสารสนเทศจะช่วยให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการได้อย่างรวดเร็วและทันต่อเหตุการณ์ ทำให้ผู้ใช้ในการกำหนดเป้าหมายกลยุทธ์และการวางแผนปฏิบัติการ สามารถตรวจสอบผลการดำเนินงาน โดยนำข้อมูลบางส่วนมาประมวลผล ประเมิน สารสนเทศที่ได้จะแสดงให้เห็นผลการดำเนินงานว่าสอดคล้องกับเป้าหมายที่ต้องการเพียงไร สามารถวิเคราะห์สาเหตุปัญหา ผู้บริหารสามารถใช้ระบบสารสนเทศประกอบการศึกษาและค้นหาสาเหตุหรือข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นเพื่อปรับปรุงและแก้ไขปัญหา สารสนเทศที่ได้จากการประมวลผลจะช่วยให้ผู้บริหารวิเคราะห์ว่าการดำเนินงานในแต่ละทางเลือกจะช่วยเหลือ หรือควบคุมปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างไร ธุรกิจต้องทำอะไรเพื่อปรับเปลี่ยนหรือพัฒนาให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนหรือเป้าหมาย และยังช่วยยลดเวลา ลดแรงงานลง

วีไลวรรณ ไตรยราช (2559, หน้า 27) กล่าวว่า เทคโนโลยีสารสนเทศมีความสำคัญและมีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตในปัจจุบันเป็นอย่างมาก ซึ่งสามารถประยุกต์เทคโนโลยีสารสนเทศได้หลากหลายสาขา อาทิ ด้านธุรกิจ ด้านการแพทย์ ด้านอุตสาหกรรมด้านสิ่งแวดล้อมด้านความบันเทิง ด้านการทหารและตำรวจและด้านการศึกษา เป็นต้น

สุขุม เฉลยทรัพย์, และ คนอื่นๆ (2555, หน้า 14) กล่าวว่า เทคโนโลยีสารสนเทศจัดว่าเป็นเทคโนโลยียุทธศาสตร์สำคัญแห่งยุคปัจจุบันและอนาคต เนื่องจากมีความสามารถในการเพิ่มประสิทธิภาพและสมรรถภาพในเกือบทุกกิจกรรม โดยก่อให้เกิดการลดต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายช่วยเพิ่มคุณภาพงาน การสร้างกระบวนการหรือกรรมวิธีใหม่ๆ แก่ผู้ใช้ได้รับสารสนเทศตามต้องการ เทคโนโลยีสารสนเทศมีประโยชน์ต่อผู้ใช้

สุทธิพร จิตต์มิตรภาพ (2553, หน้า 1) ได้กล่าวว่า กระทรวงศึกษาธิการ ได้เล็งเห็นความสำคัญของการนำ ICT (Information and Communications Technology : ICT) มาใช้ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนและพัฒนาครูได้อย่างรวดเร็ว ยังช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนครูตลอดจนลดความไม่เท่าเทียมทางการศึกษาในโรงเรียนที่ห่างไกลอีกด้วย ปัจจุบันมีแนวทางการพัฒนา ICT เพื่อการศึกษา

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2557, หน้า 2) กล่าวว่า ลักษณะเด่นที่สำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศมีดังนี้ เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยเพิ่มผลผลิต ลดต้นทุน และเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน คอมพิวเตอร์และระบบสื่อสารเข้ามาช่วยทำให้เกิดระบบอัตโนมัติ เทคโนโลยีสารสนเทศเปลี่ยนรูปแบบการบริการเป็นแบบกระจาย เมื่อมีการพัฒนาระบบข้อมูลและการใช้ข้อมูลได้ดี การบริการต่างๆ จึงเน้นรูปแบบการบริการแบบกระจาย เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นสิ่งที่จำเป็น สำหรับการดำเนินการในหน่วยงานต่างๆ ปัจจุบันทุกหน่วยงานต่างพัฒนาระบบรวบรวมจัดเก็บข้อมูลเพื่อใช้ในองค์กรประเทศไทยมีระบบทะเบียนราษฎรที่จัดทำด้วยระบบเทคโนโลยี

สารสนเทศเกี่ยวข้องกับคนทุกระดับ พัฒนาการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของคนเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี

เซาท์เตอร์ (Souter, 1999, p.409) ได้กล่าวว่า ความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศมี 5 ประการ ดังนี้

1. การสื่อสารถือเป็นสิ่งจำเป็นในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ สิ่งสำคัญที่มีส่วนในการพัฒนากิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ประกอบด้วย Communications media, การสื่อสารโทรคมนาคม (Telecoms), และเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT)

2. เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารประกอบด้วยผลิตภัณฑ์หลักที่มากกว่าโทรศัพท์และคอมพิวเตอร์ เช่น แฟกซ์, อินเทอร์เน็ต, อีเมล ทำให้สารสนเทศเผยแพร่หรือกระจายออกไปในที่ต่าง ๆ ได้สะดวก

3. เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีผลให้การใช้งานด้านต่างๆ มีราคาถูก

4. เครือข่ายสื่อสาร (Communication networks) ได้รับประโยชน์จากเครือข่ายภายนอก เนื่องจากจำนวนการใช้เครือข่าย จำนวนผู้เชื่อมต่อ และจำนวนผู้ที่มีศักยภาพในการเข้าเชื่อมต่อกับเครือข่ายนั้นวันจะเพิ่มสูงขึ้น

5. เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทำให้ฮาร์ดแวร์คอมพิวเตอร์ และต้นทุนการใช้ ICT มีราคาถูกลงมาก

ริทชี มาร์เชล, และ เอียด์เลย์ (Ritchie Marshal, & Eardley, 1998) ได้กล่าวถึงความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีต่อองค์กรในด้านต่างๆ ดังนี้

1. พัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานทั้งในด้านเวลา ด้านการใช้ทรัพยากรบุคคล และต้นทุน

2. พัฒนาคุณภาพของสารสนเทศที่ได้รับ ได้แก่ ความเที่ยงตรง ความชัดเจน การประหยัดเวลา ฯลฯ

3. ผู้ใช้สามารถเข้าถึงสารสนเทศได้จากแหล่งต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์กรได้

4. เพิ่มประสิทธิภาพการทำงานด้วยการใช้ฐานข้อมูลร่วมกันทั้งภายในและภายนอกองค์กร

5. พัฒนาประสิทธิภาพการติดต่อสื่อสารทั้งภายในและภายนอกองค์กร

6. เป็นเครื่องมือพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของความรู้ในองค์กร ให้เป็นความรู้ที่เกิดประโยชน์ต่อบุคคล กลุ่มบุคคล องค์กร เรียกว่าระบบการจัดการความรู้ ซึ่งเป็นระบบสารสนเทศรูปแบบหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการสร้าง การเก็บรักษา และการแบ่งปันถ่ายทอดความรู้ทั้งภายในและภายนอกองค์กร

สรุปได้ว่า เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของคนเราทุกด้าน นอกจากนี้ เทคโนโลยีสารสนเทศยังเข้าไปมีบทบาทในองค์กรต่างๆ ซึ่งได้มีการนำมาใช้ในการปฏิบัติงานด้านต่างๆ ทั้งด้านการศึกษา การท่องเที่ยว การรักษาพยาบาล การศึกษาค้นคว้า เป็นต้น และยังเป็นเครื่องมือที่ผู้บริหารใช้ในการตัดสินใจ เพราะในปัจจุบันเป็นยุคของข้อมูลข่าวสาร ความรู้ข้อมูลสารสนเทศ ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีส่งผลต่อทุกวงการ จึงต้องมีการพัฒนาปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพเหมาะสมต่อการใช้งานในอนาคต เพื่อที่จะนำเทคโนโลยีสารสนเทศไปประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสมต่อไป

3. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา

ครรชิต มัลย์วงศ์ (2543, หน้า 14) ได้กล่าวถึงแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาไว้ดังนี้

1. ด้านการเรียนการสอน การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน การเรียนการสอนทางไกล การใช้งานห้องปฏิบัติการโดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ร่วมกับอุปกรณ์ต่างๆ ตลอดจนการใช้งานประจำและงานบริหาร

2. ด้านการบริหารสถานศึกษา สถานศึกษาเป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่สำคัญที่สุดในการนำเอานโยบายทางการศึกษาของทุกระดับไปบริหารการจัดการในสถานศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพเพื่อให้เป็นคนดีมีปัญญาและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่สุดในการบริหารจัดการในสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายโดยเฉพาะการนำเอาเทคโนโลยีมาใช้

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2545) ได้กล่าวว่าการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อพัฒนาบริหารบุคลากรและการบริการการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา แต่เดิมนั้นใช้การฝึกอบรมเป็นประการสำคัญมีหลักสูตร วิธีการอบรม ระยะเวลาของการอบรม การวัดผลและประเมินผล กำหนดไว้แน่นอนตายตัวจึงทำให้ขาดความยืดหยุ่นและไม่สามารถจะพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาที่มีอยู่เป็นจำนวนมากได้ครอบคลุมและทั่วถึงได้การนำระบบสารสนเทศ มาใช้ในการพัฒนาบุคคลสามารถกระทำได้หลายรูปแบบ ได้แก่

1. การใช้คอมพิวเตอร์ฝึกอบรม (Computer-Based Training)
2. การใช้เว็บฝึกอบรม (Web-Based Training)
3. การประชุมทางไกลด้วยเสียง (Audio Conference)
4. การประชุมทางไกลด้วยภาพ (Video Conference)
5. การประชุมทางไกลด้วยระบบโทรศัพท์ (Teleconference) ฯลฯ

ในการที่จะพัฒนาองค์กรให้ประสบความสำเร็จได้นั้น ทรัพยากรบุคคลถือเป็นปัจจัยที่สำคัญมากประการหนึ่ง ที่มีส่วนสนับสนุนให้องค์กรเกิดความก้าวหน้า ดังนั้นการจัดการใน

เรื่องที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรบุคคลให้ได้ประสิทธิภาพสูงสุด จึงเป็นเรื่องที่ทุกองค์กรต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งมีงานที่จะต้องควบคุมอยู่หลายอย่าง ตลอดจนการประสานงานกับหน่วยงานภายนอก นอกจากนี้ สิ่งที่เขาไม่ได้ในงานด้านบุคลากรก็คือ ระบบที่สนับสนุนการพัฒนาบุคลากร, การประเมินผลการทำงาน หรืองานการสรรหาบุคลากร เป็นต้น

สายสุดา ปันตระกูล, และ คนอื่นๆ (2555, หน้า 26) ได้รวบรวมและสรุปว่า เทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทกับการศึกษา 3 ด้าน คือ ด้านผู้เรียน คือผู้เรียนสามารถเรียนรู้ผ่านสื่อต่างๆได้ตลอดเวลา และมีสิทธิโอกาสทางการเรียนอย่างเสมอภาคกัน โดยการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่ที่สามารถแสวงหาข้อมูลข่าวสารได้อย่างรวดเร็วและทันสมัย อีกทั้งยังช่วยให้ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาระหว่างในเมืองและชนบทด้วย ด้านผู้สอน คือ ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษามีวิธีการสอนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นสื่อช่วยในการเรียนการสอนมากขึ้น ลดปัญหาการขาดแคลนครูและมีการประสานความร่วมมือระหว่างครุภัณฑ์นักเรียนและผู้ปกครองมากขึ้นโดยการเชื่อมโยงเครือข่ายการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีต่าง ๆ ระหว่างบ้านกับโรงเรียน และด้านเวลา คือ มีการเรียนรู้ด้วยระยะเวลาและขอบเขตที่สั้นลงโดยมีขอบเขตการเรียนรู้ที่กว้างมากขึ้น อีกทั้งการเรียนการสอนทางไกล การเรียนการสอนผ่านเครือข่ายช่วยลดระยะทางและเวลาในระบบการเรียนการสอนอีกด้วย

อร่าม ตอลรัมย์ (2556, หน้า 6) ได้กล่าวว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานในโรงเรียน หมายถึง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ซึ่งประกอบด้วยเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการนำข้อมูลข่าวสารมาใช้ดำเนินงานสารสนเทศตั้งแต่การแสวงหาการวิเคราะห์ การประมวลผล การจัดการ การจัดเก็บ การเรียกใช้ การแลกเปลี่ยนและเผยแพร่สารสนเทศด้วยระบบสารสนเทศเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพทั้งทางด้านการบริหารจัดการซึ่งแบ่งลักษณะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร

เรณู จันทพันธ์ (2557, หน้า 1) ได้กล่าวว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาเป็นสิ่งสำคัญในการบริหารจัดการศึกษาในยุคปัจจุบัน หากมีการวางแผนในการบริหารจัดการที่ดีจะทำให้บริหารงานในโรงเรียนเป็นระบบ สะดวก รวดเร็ว มีความน่าเชื่อถือในการนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาสถานศึกษาหลักการสำคัญในการบริหารจัดการสารสนเทศในโรงเรียนมีดังนี้ 1) ประชุมสร้างความตระหนักให้บุคลากรทุกคนในโรงเรียนเห็นความสำคัญของการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ 2) วางแผนจัดระบบงานในโรงเรียนให้เป็นหมวดหมู่ 3) มอบหมายให้ผู้รับผิดชอบแต่ละงานอย่างชัดเจน 4) ผู้รับผิดชอบดำเนินการจัดทำข้อมูลตามที่ได้รับมอบหมาย

ศุภสิริ พัฒนภักดี (2558, หน้า 22) ได้กล่าวว่าการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการงานต่างๆ เพื่อให้การบริหารมีประสิทธิภาพสูงและได้ประสิทธิผลสูงสุด ผู้บริหารยุคใหม่จึงนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารดังนี้ 1) การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ช่วยในการตัดสินใจได้เร็วขึ้นไม่ผิดพลาด 2) การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยี

สารสนเทศมาใช้ในการบริหารทางไกลมีการนำสื่อหลายอย่าง เช่น โทรศัพท์มือถือ โทรสาร วิทยุ สื่อสาร เพื่อความรวดเร็วประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายเป็นอันมาก 3) การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาบริหารงานด้านต่างๆ เช่น การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานกิจการนักเรียน งานบุคคล งานธุรการ การเงิน พัสดุและ ครุภัณฑ์ 4) การสร้างเครือข่ายข้อมูลด้วยระบบสารสนเทศเป็นเครือข่ายช่วยพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการศึกษาเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้หลายอย่าง เช่น อินเทอร์เน็ต จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ การทำเว็บไซต์

อเลสซี, และ โทรลิป (Alessi, & Trollip, 1985, p.50) ได้ให้ความเห็นว่า การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาสามารถแยกออกเป็น 2 ด้าน คือ 1) ด้านของผู้บริหารสถานบันการศึกษา คอมพิวเตอร์สามารถช่วยผู้บริหารสถานบันการศึกษาในการทำงานด้านต่างๆ เช่น การบัญชี การจัดตารางสอน การเก็บบันทึกข้อมูล 2) ด้านการบริหารหัวหน้างานเนื่องจากหัวหน้างานตงมีกิจกรรมในเรื่องต่าง ๆ นอกเหนือไปจากงานด้านการสอนปกติ ได้แก่ งานด้านการเขียน เช่น การเขียนรายงาน การเตรียมโน้ตยอบทเรียน การเตรียมแบบทดสอบ งานด้านคิดคำนวณ งานเหล่านี้หัวหน้างานสามารถจะใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในการทำงานและเก็บข้อมูลได้

แวน ฮอร์น (Van Horn, 1991, p.98) กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงทางการศึกษานั้นสามารถมองได้เป็นสองลักษณะด้วยกัน กล่าวคือ อันดับแรกมองเป็นผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งมีการกำหนดเป้าหมายและระยะเวลา แบบที่สองมองเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลง ซึ่งจะมีกระบวนการย่อย ๆ อยู่มากมายภายใต้การเปลี่ยนแปลง

เดวิด, และ ริชาร์ด (David, & Richard Keith, 2005) กล่าวว่า การบริหารการศึกษาเกี่ยวข้องกับการหาวิธีการใช้ทรัพยากร บุคคล งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์อย่างฉลาดให้เกิดสัมฤทธิ์ผลคุ้มค่ามากที่สุด เมื่อระบบสารสนเทศ คอมพิวเตอร์และเครือข่ายสารสนเทศ สามารถช่วยผู้บริหารทำงานได้ดียิ่งขึ้น จึงเห็นกันโดยทั่วไป เรื่องนี้เป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะช่วยให้การทำงานด้านต่างๆ สำเร็จลุล่วงได้ อย่างมีประสิทธิภาพ มากขึ้นด้วยโดยรวมแล้ววัตถุประสงค์ในการใช้ระบบสารสนเทศและเครือข่ายคอมพิวเตอร์ในการบริหารการศึกษาแยกเป็นงานกว้างๆ 3 ด้าน คือ 1) ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา (Management Information Systems: MIS) 2) ระบบคอมพิวเตอร์เพื่อช่วยสอน (Computer-Assisted Instruction: CAI) 3) การรู้คอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐาน (Computer Literacy: CL)

โรดริเกซ (Rodriguez, 2007) ได้ศึกษาเรื่อง เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาและการพัฒนา พบว่า การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการศึกษา เป็นสิ่งแรกที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาเป็นสิ่งที่จะยกระดับ บุคคลให้ประสบผลสำเร็จในการดำเนินชีวิต “ประสิทธิภาพของการสื่อสาร” จะทำให้บุคคลมีการเปลี่ยนแปลงและเพิ่มความสามารถของสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และ

การถ่ายทอดวัฒนธรรม นักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต้องการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ แต่ต้องเสียค่าใช้จ่ายสูงมาก เด็กบางคนไม่สามารถเข้าถึงได้เพราะไม่มีโรงเรียนใกล้บ้าน ค่าอุปกรณ์การเรียนและค่าบำรุงการศึกษาแพงแต่เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยขยายโอกาสทางการศึกษา

โอเวน (Owen, 2015) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารสถานศึกษาใดๆ ที่จะก่อให้เกิดประสิทธิผลได้ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องใช้ความเป็นผู้นำกระจายความรับผิดชอบอย่างเป็นธรรมและจะต้องใช้ภาวะผู้นำที่เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ โดยสามารถปรับตัวให้เหมาะสมกับทุกสภาพการณ์ได้และสามารถใช้ความสามารถของตนให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยภายในประเทศ

พนศศิวิศ โนรี (2556) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศในสถาบันการอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศในสถาบันการอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในการดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาความต้องการสภาพ และแนวทางการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศในสถาบันการอาชีวศึกษา โดยการสำรวจความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี จำนวน 5 แห่ง รวมทั้งสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศในสถาบันการอาชีวศึกษา โดยนำข้อมูลจากขั้นตอนที่ 1 มายกร่างรูปแบบการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศในสถาบันการอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบฯ ด้วยการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 14 คน ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศในสถาบันการอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศในสถาบันการอาชีวศึกษา ที่สร้างขึ้นประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) คณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศ 2) ขอบข่ายงานเทคโนโลยีสารสนเทศ 3) กระบวนการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่ารูปแบบการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศในสถาบันการอาชีวศึกษามีความเหมาะสม และผู้บริหารสถาบันและผู้อำนวยการสถานศึกษามีความเห็นว่ากรนำรูปแบบการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศในสถาบันการอาชีวศึกษาไปใช้มีความเป็นไปได้และมีประโยชน์อยู่ในระดับมาก

ทิพวัลย์ นนทเกท (2559) ได้ศึกษาวิจัยสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษาและเปรียบเทียบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 152 คน และครู 313 คน รวมทั้งสิ้น 465 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษา ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของคอนบาค เท่ากับ 0.72 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่า t-test ผลการศึกษาพบว่า 1) สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมากที่สุด คือ ด้านการบริหารงานบุคคล อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก น้อยที่สุด คือ ด้านการบริหารทั่วไป อยู่ในระดับมาก 2) ปัญหาในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา พบว่า ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมากที่สุด คือ ด้านการบริหารทั่วไป อยู่ในระดับน้อย รองลงมา คือ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับน้อยที่สุดคือ ด้านการบริหารงบประมาณ อยู่ในระดับน้อย 3) ผลการเปรียบเทียบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 จำแนกตามสถานภาพของบุคลากรโดยภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารบุคคลมีความต่างต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภูมิพัฒน์ วณพิพัฒน์พงศ์ (2559) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคเหนือ เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคเหนือ และเพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาและบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคเหนือ ให้ดีขึ้น จากกลุ่มตัวอย่างคือ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หัวหน้างานศูนย์ข้อมูล จำนวน 210 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคเหนือ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านซอฟต์แวร์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านบุคลากร

เอกรักษ์ ปาร์มวงค์ (2559) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการทำงานของครูอาชีวศึกษาเอกชน เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการทำงานของครูอาชีวศึกษาเอกชน และประเมินความเป็นไปได้และความเหมาะสมในการนำรูปแบบการบริหารการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการทำงานของครูอาชีวศึกษาเอกชนไปใช้ โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารและครูอาชีวศึกษา จำนวน 379 คน โดยใช้แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้เชี่ยวชาญ และใช้การสนทนากลุ่มเพื่อประเมินรูปแบบ โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการบริหารการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการทำงานของครูอาชีวศึกษาเอกชนเป็นการดำเนินการใน 2 ขั้นตอนใหญ่ได้แก่ ขั้นตอนการวางแผน ซึ่งประกอบไปด้วย 3 องค์ประกอบคือ การพัฒนานักศึกษา การนำองค์กร และการวางกลยุทธ์ อันนำไปสู่ขั้นตอนที่ 2 คือการปฏิบัติ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ การจัดความรู้ การพัฒนาบุคลากร การพัฒนาการปฏิบัติการ และผลลัพธ์จากการดำเนินการ ซึ่งได้ผลลัพธ์ที่สอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กร ส่วนการประเมินความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการบริหารการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการทำงานของครูอาชีวศึกษาเอกชนพบว่า รูปแบบการบริหารจัดการที่พัฒนาขึ้นช่วยเพิ่มความรู้ ทักษะ ในการใช้เพื่อการรวบรวมข้อมูลและการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้อง ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายในการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ ร้อยละ 90

สถิต เทศาราช (2563, หน้า 442) ได้ศึกษาสภาพแนวทางการพัฒนาวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดอุบลราชธานีเพื่อศึกษา 1) สภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี 2) เพื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารจำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ทำงาน 3) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 274 คน แล้วสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามจำนวน 50 ข้อ พบว่า 1) สภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ธนวัฒน์ พรหมจินดา (2563) ได้ศึกษาทักษะการบริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ ของผู้บริหารในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน ภาคใต้ เพื่อศึกษา 1) ทักษะการบริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน ภาคใต้ 2) แนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารและสมรรถนะการบริหารเทคโนโลยี

สารสนเทศของผู้บริหารในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน ภาคใต้ งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการฝ่าย และหัวหน้าฝ่าย จำนวน 157 คน ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมเป็นแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการบริหารในด้านทักษะความสัมพันธ์บุคคล ทักษะด้านความสามารถด้านการคิดการตัดสินใจ และทักษะด้านเทคนิคส่งผลต่อสมรรถนะการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร อย่างมีนัยสำคัญนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 2) แนวทางในการพัฒนาผู้บริหารอาชีวศึกษาเอกชนควรนำทักษะการบริหารด้านความสามารถด้านการคิดและตัดสินใจ โดยผู้บริหารต้องมีแผนพัฒนา มีวิสัยทัศน์ กลยุทธ์และยุทธศาสตร์เพื่อสามารถปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ในการบริหารสถานศึกษาได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ ในการบริหารจัดการจะต้องมีความชำนาญในการเลือกใช้สื่อ เครื่องมือและอุปกรณ์เพื่ออำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน การวิจัยนี้ทำให้ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนภาคใต้ ได้นำทักษะด้านต่างๆ ไปปรับใช้เพื่อให้การบริหารเกิดประสิทธิภาพสูง

นครินทร์ ธิยะภูมิ (2563, หน้า 138) ได้ศึกษาการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ 2) เปรียบเทียบการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 136 คน จำแนกตาม เพศ วิทยฐานะ ประสบการณ์ในการทำงานและขนาดโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตาม เพศ วิทยฐานะ ประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และเมื่อจำแนกวิทยฐานะและขนาดโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

ศรุตตา แววสุวรรณ (2564) ได้ศึกษาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำนวนครู 226 คน จาก 8 โรงเรียน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ และ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากใน 4 ด้านได้แก่ 1.ด้านการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการบริหารจัดการ 2. ด้านการใช้สื่อเทคโนโลยีจัดการเรียน

การสอน 3. ด้านการใช้สื่อเทคโนโลยีของครู 4. ด้านการใช้สื่อเทคโนโลยีวัดผลประเมินผลการเรียนรู้
เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีคุณวุฒิการศึกษา
ประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการใช้
เทคโนโลยีทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 1 โดยภาพรวม
และรายด้านไม่แตกต่างกัน

2. งานวิจัยต่างประเทศ

กวัลท์นี่ (Gwaltney, 1982) ได้ทำการศึกษารูปแบบสารสนเทศเพื่อใช้สำหรับ
สถาบันอุดมศึกษา เพื่อใช้ในการบริหารและการวางแผนระยะยาวซึ่งการศึกษาวิจัยมีจุดมุ่งหมายเพื่อ
ประยุกต์การจัดระบบสารสนเทศด้วยคอมพิวเตอร์เพื่อให้การดำเนินงานการควบคุมและวางแผนดี
ยิ่งขึ้น การรวบรวมการนำเสนอข้อมูลใช้เวลาอันน้อยลงและให้ผู้บริหารทุกระดับสามารถใช้สารสนเทศ
ได้ทันเวลาถูกต้องและสมบูรณ์ผลการศึกษาวิจัยพบว่า รูปแบบสารสนเทศในสถาบันอุดมศึกษาประกอบด้วย
แฟ้มข้อมูลหลัก 5 แฟ้ม คือ บุคลากร นิสิต นักศึกษา ศิษย์เก่า งบประมาณและอาคารสถานที่สำหรับ
รูปแบบสารสนเทศนี้จะแตกต่างกันในแต่ละสถาบันตามองค์ประกอบและระบบย่อยของสถาบันนั้น
การจัดสารสนเทศต้องพิจารณาโครงสร้างของสถาบันและความต้องการสารสนเทศ

คาราดิมา (Karadima, 1984) ศึกษาาระบบสารสนเทศอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา
มหาวิทยาลัย ซานดิเอโกเดอชิลีการวิจัยดังกล่าวได้กล่าวถึงความสำคัญของสารสนเทศอาจารย์ว่ามี
ความสำคัญ ต่อการบริหารมหาวิทยาลัยอย่างมากจุดมุ่งหมายของการศึกษานี้ มุ่งไปที่กระบวนการ
วางแผน วิชาการการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยในระบบสารสนเทศตรวจสอบ
จำนวนอาจารย์และจัดภาระการสอนของอาจารย์แบบสอบถามจึงมุ่งศึกษาองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับ 1)
ลักษณะทั่วไปของวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย 2) นโยบายและเกณฑ์ทางวิชาการที่ใช้ และ 3) กิจกรรม
ที่สำคัญที่จะประเมินงานของฝ่ายวิชาการ การสอน การวิจัย งานนันทนาการ งานบริการ ชุมชน การ
พัฒนาคณาจารย์ งานบริหารทั่วไป

คิม (Kim, 1996) ได้ทำการศึกษาการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการจัดองค์การให้เกิด
ประสิทธิภาพ ในประเทศสาธารณรัฐเกาหลี พบว่ารัฐบาลสาธารณรัฐเกาหลีได้ เห็นความจำเป็นใน
การนำไมโครคอมพิวเตอร์มาใช้ในด้านการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ เพื่อการจัดการขององค์การ
การดำเนินงานประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านคอมพิวเตอร์และระบบข้อมูลสารสนเทศ ผู้ใช้บริการได้
นำผลมาใช้ในการวิเคราะห์ จากการจัดระบบดังกล่าวได้รับผลที่แน่นอน

เคส (Case, 2003) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนการประมวลผลเทคโนโลยีสารสนเทศ
ในการให้บริการด้านการบริหารการศึกษาจากสิบกว่าปีที่ผ่านมากการประมวลผลเทคโนโลยีทางการ
ศึกษามีอยู่มากมาย ทั้งนี้เป็นการศึกษาจากวิทยานิพนธ์ของมหาวิทยาลัยนอร์ทคาโรไลนาความสำคัญ
ของการประมวลผลคือ การนำข้อมูลสารสนเทศเข้ามาช่วย ซึ่งผลลัพธ์ของงานจะเจาะจงไปยัง

ความสำเร็จจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยทั้งการปรับเปลี่ยนวิธีการ แนวคิด การประมวลผล ใช้ในเขตพื้นที่ของนอร์ทคาโรไลนาพบว่า การประมวลผลด้านการติดต่อสื่อสารไม่มีประสิทธิภาพและไม่มีหลักฐานในการให้บริการ ดังนั้น การเพิ่มระบบในการให้บริการด้านนี้เป็นสิ่งสำคัญ และจำเป็นต้องมีข้อมูลสารสนเทศในการเรียนรู้ด้านการบริหารจะต้องนำผลงานเหล่านี้ไปศึกษาก่อนนำไปใช้เมื่อนำโครงการต่างๆ มาสังเคราะห์พบว่า มีความต้องการข้อมูลสารสนเทศมาก ดังนั้นในอนาคต โครงการต่างๆ จะต้องมีการเพิ่มข้อมูลสารสนเทศ มีการปรับเปลี่ยนลักษณะของผู้นำให้เป็นผู้นำด้านข้อมูลสารสนเทศเพราะจำเป็นและสำคัญต่อการบริหารมาก

ทอนเดียร์ (Tondeur, 2006) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในชั้นเรียน : ความท้าทายศักยภาพนโยบายการบริหารงานของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า นโยบายของโรงเรียนมีส่วนสำคัญต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในโรงเรียน การวางแผนการให้การสนับสนุน และการฝึกอบรมมีความสำคัญต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในห้องเรียน ข้อเสนอแนะการวิจัย พบว่า ในการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียน ควรมีการพัฒนาหรือปรับแผนนโยบายอย่างต่อเนื่องจะทำให้การนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คีวาน, และ มัสตาฟา (Kivanc, & Mustafa, 2012) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการเตรียมการสอนของครู พลศึกษาโดยการบูรณาการการใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพตามที่คาดหวัง โดยได้ผลการศึกษา คือ การเรียนการสอนที่ใช้เทคโนโลยีมาบูรณาการมีประสิทธิภาพและผลการเรียนทางกายภาพในระดับที่น่าพอใจ การศึกษาทางกายภาพและเทคโนโลยีที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีการกีฬาใหม่ไม่ได้มีอยู่ในการปฏิบัติการเรียนการสอน จึงทำให้ต้องศึกษาหาความรู้ทางเทคโนโลยีการสอนเพื่อนำมาบูรณาการการเรียนรู้ด้วยตนเองและความคาดหวังจากผลการเรียนการสอนเป็นระดับปานกลาง ซึ่งการรับรู้ของครูที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ทางด้านเทคโนโลยีโดยมาบูรณาการทางเทคโนโลยีการรับรู้ความสามารถของตนเองและผลเทคโนโลยีการเรียนการสอน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ มีผลการวิจัยที่สอดคล้องกัน สรุปได้ว่าการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมีความสำคัญในการนำมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาจะช่วยให้การทำงานมีประสิทธิภาพ ช่วยในระบบข้อมูลในสถานศึกษาเป็นระบบ เมื่อนำมาประยุกต์ใช้กับงานด้านต่างๆ จะทำให้ช่วยเพิ่มความรวดเร็วถูกต้องแม่นยำ ทำให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น มีการใช้สารสนเทศที่เหมาะสมมีข้อมูลที่ทันสมัยและเอื้อประโยชน์ในการตัดสินใจของในด้านต่างๆ ของผู้ปฏิบัติงานและผู้บริหารสถานศึกษา

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาความต้องการจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี เพื่อให้การวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้ดำเนินขั้นตอนตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดลพบุรี ปีการศึกษา 2564 ทั้งหมด 14 วิทยาลัย จำนวนทั้งสิ้น 921 คน (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี , 2564)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดลพบุรี ปีการศึกษา 2564 เนื่องจากจำนวนประชากรมีจำนวนที่แน่นอน สูตรที่ใช้ในการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างจึงใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมรับให้มีค่าความคลาดเคลื่อน .05 ในการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาทั้งหมด 279 คน โดยผู้วิจัยจะทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (cluster random sampling) โดยใช้สถานศึกษาเป็นการแบ่งกลุ่ม เนื่องจากผู้บริหารมีจำนวนน้อยเมื่อเทียบสัดส่วนกับจำนวนครูและต้องแบ่งจำนวนผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try out) ในการเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารสถานศึกษาโดยกำหนดจำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 18 ของขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และครู จำนวน 229 คน คิดเป็นร้อยละ 82 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด โดยจำแนกตามสถานศึกษาและใช้สัดส่วนของประชากรแต่ละสถานศึกษาเป็นตัวแบ่งกลุ่มตัวอย่างในแต่ละสถานศึกษา ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานศึกษา

ลำดับ ที่	สถานศึกษา	จำนวนประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
		ผู้บริหาร	ครู	รวม	ผู้บริหาร	ครู	รวม
1	วิทยาลัยเทคโนโลยีละโว้	4	100	104	3	26	29
2	วิทยาลัยเทคโนโลยีชัยบาดาล	4	52	56	3	14	17
3	วิทยาลัยเทคโนโลยีอาชีวศึกษา หนองม่วง	4	33	37	4	9	13
4	วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนชยการ ลพบุรี	5	28	33	4	7	11
5	วิทยาลัยเทคโนโลยีลพบุรี	4	26	30	4	7	11
6	วิทยาลัยเทคโนโลยีเอเชียลพบุรี	4	14	18	4	4	8
7	วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี	5	342	347	4	91	95
8	วิทยาลัยการอาชีพชัยบาดาล	5	57	62	4	15	19
9	วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ลพบุรี	5	56	61	4	15	19
10	วิทยาลัยเทคนิคโคกสำโรง	4	48	52	4	13	17
11	วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี แห่งที่ 2	4	39	43	4	10	14
12	วิทยาลัยอาชีวศึกษาลพบุรี	5	35	40	4	9	13
13	วิทยาลัยสารพัดช่างลพบุรี	3	31	34	3	8	11
14	วิทยาลัยเทคโนโลยีและการ บริหารจัดการอุตสาหกรรมอ้อย และน้ำตาลทราย	1	3	4	1	1	2
รวม		57	864	921	50	229	279

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (questionnaire) ประเภทคำถามปลายปิด (close form) ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากนั้นขอรับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อนำมาใช้สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบสำรวจรายการ (check list) เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบสำรวจรายการ (check list) เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารสถานศึกษา

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา เป็นรูปแบบประมาณค่า 5 ระดับ (5 point rating scales) อยู่ในรูปแบบการตอบสนองคู่ กล่าวคือ ใน 1 ข้อคำถามผู้ตอบแบบสอบถามต้องตอบข้อมูล 2 ชุด คือ ระดับของสภาพจริงที่เป็นอยู่ และสภาพที่ควรจะเป็น รูปแบบนี้สร้างขึ้นโดยมีพื้นฐานแนวคิดของการบริหารสถานศึกษา แบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านฝ่ายบริหารทรัพยากร ด้านฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ ด้านฝ่ายพัฒนานักเรียนนักศึกษา และ ด้านฝ่ายวิชาการ โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนระดับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศดังต่อไปนี้

5 หมายถึง มีการบริหารงานโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีการบริหารงานโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีการบริหารงานโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีการบริหารงานโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีการบริหารงานโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยจากหนังสือ เอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาใช้เป็นประเด็นในการตั้งคำถาม

2. กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยกำหนดโครงสร้างของเครื่องมือในการวิจัยนำกรอบโครงสร้างและเนื้อหาของข้อคำถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบแก้ไข

3. ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา ในการกำหนดขอบเขตของการทำคั่นคว่ำอิสระ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือให้ครอบคลุมเนื้อหาให้เหมาะสม

4. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมตามกรอบแนวคิดการวิจัยทั้ง 4 ด้าน คือ 1) ด้านฝ่ายบริหารทรัพยากร 2) ด้านฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ 3) ด้านฝ่ายพัฒนานักเรียนนักศึกษา 4) ด้านฝ่ายวิชาการ เป็นแบบสอบถามประเมินค่า 5 ระดับเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เสร็จแล้วนำเสนอคณะกรรมการควบคุมการวิจัยเพื่อตรวจแก้ไข

5. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงตามคำแนะนำและดำเนินการหาคุณภาพเครื่องมือต่อไป

การหาคุณภาพเครื่องมือ

ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่สร้างไว้
2. การตรวจสอบความเที่ยงตรง (validity) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วนำเสนอให้กับผู้เชี่ยวชาญหรือผู้รอบรู้เฉพาะเรื่อง (subject matter specialists) จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง (validity) พิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาสาระและโครงสร้างของคำถาม ตลอดจนภาษาที่ใช้และหาค่าดัชนีความสอดคล้องกับเนื้อหา (Item of Objective Congruence Index : IOC) ซึ่งข้อคำถามมีค่าดัชนีความอยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00
3. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในสถานศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น
4. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากการทดลองใช้มาหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient method) ตามวิธีการของของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งความ เชื่อมั่นของเครื่องมือเท่ากับ 0.979
5. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับแก้ไข เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอความเห็นชอบและจัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยจัดเตรียมเครื่องมือให้ครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละสถานศึกษา
2. ผู้วิจัยทำบันทึกเสนอคณะกรรมการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี เพื่อออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานศึกษา 14 แห่ง
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหารสถานศึกษาในการแจกแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูล โดยแจกแบบสอบถามให้ผู้บริหารและครู จำนวน 279 คน โดยการนำส่งและเก็บคืนด้วยตนเอง
4. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการนำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ความถูกต้องในการตอบแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและผู้บริหารโดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และการหาค่าร้อยละ (percentage) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพจริงที่เป็นอยู่และสภาพที่ควรจะเป็นอยู่ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดลพบุรี วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และเปรียบเทียบโดยใช้วิธี priority need index (PNI) ซึ่งเป็นสูตรที่ปรับปรุงจากสูตร PNI ดั้งเดิม โดย นงลักษณ์ วิรัชชัย, และสุวิมล ว่องวาณิช (2544) เป็นวิธีการหาค่าผลต่างของ (I-D) แล้วหารด้วยค่า D เพื่อควบคุมขนาดความต้องการจำเป็นให้อยู่ในพิสัยที่ไม่มีช่วงกว้างมากเกินไปและให้ความหมายเชิงเปรียบเทียบ เมื่อใช้ระดับของสภาพจริงที่เป็นอยู่เป็นฐานในการาคำนวณค่าอัตราการพัฒนาเข้าสู่สภาพที่คาดหวังของกลุ่ม (สุวิมล ว่องวาณิช, 2550) การแปลความหมายการให้คะแนนจากค่าเฉลี่ย (mean) ของคำตอบทั้งหมดตามขอบเขตของคะแนนเฉลี่ยโดยยึดเกณฑ์ดังนี้ (Best, J.W., 1981)

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 มีการบริหารงานโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 มีการบริหารงานโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 มีการบริหารงานโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 มีการบริหารงานโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 มีการบริหารงานโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นที่ 3 วิเคราะห์สถิติทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบสภาพความต้องการจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา โดยการทดสอบที (t-test) เมื่อจำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประเภทของสถานศึกษา ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) โดยใช้สถิติทดสอบเอฟ (F-test) เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน เมื่อมีนัยสำคัญทางสถิติจึงทำการทดสอบรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's method) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติที่ใช้หาขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตร (Taro Yamane, 1973)

การคำนวณขนาดตัวอย่าง

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ	n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	N	แทน	จำนวนประชากร
	e	แทน	ความคาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นได้ (.05)

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 การหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 67)

$$\text{IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาหรือลักษณะพฤติกรรม

R แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเนื้อหาทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2.2 การหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540, หน้า 132)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ α แทน สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

n แทน จำนวนข้อของเครื่องมือวัด

S_i^2 แทน คะแนนความแปรปรวนแต่ละข้อ

S_t^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ

3. สถิติบรรยาย (descriptive statistics)

3.1 ร้อยละ (percentage) จากสูตร (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2553, หน้า 186)

$$\text{ร้อยละ} = \frac{f}{N} \times 10$$

เมื่อ f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

3.2 ค่าเฉลี่ย (mean) จากสูตร (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2553, หน้า 150)

$$\bar{x} = \frac{\sum fx}{n}$$

เมื่อ $\bar{x}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum fx$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

n แทน จำนวนตัวอย่าง

3.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard Deviation) จากสูตร (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2553, หน้า 163)

$$\text{S.D.} = \sqrt{\frac{n\sum x_i^2 - (\sum x_i)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum fx$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนตัวอย่าง

4. สถิติอนุมาน (inferential statistics)

4.1 การทดสอบค่าที (t-test) โดยมีข้อตกลงเบื้องต้นว่าประชากรทั้ง 2 กลุ่มเป็นอิสระต่อกัน จากสูตร (วีไล ทองแผ่, 2542, หน้า 227)

$$F = \frac{S_1^2}{S_2^2}, df_1 = n_1 - 1, df_2 = n_2 - 1$$

$$\text{โดย } S_1^2 > S_2^2$$

4.1.1 ถ้ามีค่าความแปรปรวนของประชากร 2 กลุ่มเท่ากัน ($\sigma_1^2 = \sigma_2^2$)

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{S_p^2 \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}}$$

$$S_p^2 = \frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2}$$

4.1.2 ถ้ามีค่าความแปรปรวนของประชากร 2 กลุ่มไม่เท่ากัน ($\sigma_1^2 \neq \sigma_2^2$)

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

$$df = \frac{\left[\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2} \right]^2}{\frac{\left[\frac{S_1^2}{n_1} \right]^2}{n_1 - 1} + \frac{\left[\frac{S_2^2}{n_2} \right]^2}{n_2 - 1}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติทดสอบที
	$\bar{x}_1$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1
	$\bar{x}_2$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ 2
	s_1^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1
	s_2^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ 2
	df	แทน	ระดับชั้นของความเป็นอิสระ
	n_1	แทน	จำนวนหน่วยในกลุ่มที่ 1
	n_2	แทน	จำนวนหน่วยในกลุ่มที่ 2

4.2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (one – way ANOVA)

จากสูตร (กานดา พูนลาภทวี, 2539, หน้า 228)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าสถิติเอฟ (F-statistic)
	MS_b	แทน	ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม (mean Square between groups)
	MS_w	แทน	ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม (mean square within groups)

4.3 เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ รายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's method)

$$F_1 = \frac{(\bar{x}_1 + \bar{x}_2)^2}{MS_w \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right) (k-1)}$$

เมื่อ	F_1	แทน	ค่าสถิติทดสอบเอฟ
	k	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
	$\bar{x}_1$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1
	$\bar{x}_2$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ 2
	n_1	แทน	จำนวนหน่วยในกลุ่มที่ 1
	n_2	แทน	จำนวนหน่วยในกลุ่มที่ 2
	MS_w	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

5. การจัดลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็นโดยใช้สูตร Modified Priority Needs Index ($PNI_{Modified}$) จากสูตร (สุวิมล ว่องวานิช, 2550, หน้า 36) ซึ่งสูตรในการคำนวณ คือ

$$(PNI_{Modified}) = \frac{(I-D)}{D}$$

($PNI_{Modified}$) แทน ดัชนีเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

I แทน ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ของสภาพที่ควรจะเป็น

D แทน ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ของสภาพที่เป็นอยู่จริง

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาความต้องการจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี ผู้วิจัยได้จัดลำดับการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมาย ผู้วิจัยได้ใช้สัญลักษณ์ ดังนี้

n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติทดสอบที
F	แทน	ค่าสถิติทดสอบเอฟ
df	แทน	ค่าองศาแห่งความเป็นอิสระ
SS	แทน	ผลรวมของกำลังสองของค่าเบี่ยงเบน
MS	แทน	ผลเฉลี่ยกำลังสอง
p	แทน	ค่าทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ
*p ≤ .05	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 279 คน ซึ่งสามารถแบ่งผลการศึกษาเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สถานภาพของผู้บริหารสถานศึกษา

ตอนที่ 3 ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี

ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบความสภาพจริงที่เป็นอยู่ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี เมื่อจำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ประเภทของสถานศึกษาและประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งจำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ดังแสดงรายละเอียดในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละ จำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	จำนวน (n = 279)	ร้อยละ
1. ตำแหน่ง		
ผู้บริหารสถานศึกษา	50	17.90
ครู	229	82.10
2. ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	230	82.40
สูงกว่าปริญญาตรี	49	17.60
3. ประสบการณ์ในการทำงาน		
น้อยกว่า 5 ปี	86	30.80
5 – 10 ปี	71	25.50
มากกว่า 10 ปี	122	43.70
รวม	279	100.00

จากตาราง 2 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นครู คิดเป็นครูร้อยละ 82.10 มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 82.40 และมีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 43.70

ตอนที่ 2 สถานภาพของผู้บริหารสถานศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งจำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา ประเภทของสถานศึกษาและประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา ดังแสดงรายละเอียดในตาราง 3

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละ จำแนกตามสถานภาพของผู้บริหารสถานศึกษา

สถานภาพ	จำนวน (n = 279)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	223	79.90
หญิง	56	20.10
2. ระดับการศึกษา		
ปริญญาโท	268	96.10
สูงกว่าปริญญาโท	11	3.90
3. ประเภทของสถานศึกษา		
สถานศึกษาภาครัฐ	190	68.10
สถานศึกษาภาคเอกชน	89	31.90
4. ประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา		
น้อยกว่า 5 ปี	76	27.20
5 – 10 ปี	37	13.30
มากกว่า 10 ปี	166	59.50
รวม	279	100.00

จากตาราง 3 สถานภาพของผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 79.90 มีวุฒิมการศึกษาระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 96.10 ประเภทของสถานศึกษาของภาครัฐ คิดเป็นร้อยละ 68.10 และมีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษามากกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 59.50

ตอนที่ 3 ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพจริงที่เป็นอยู่และสภาพที่ควรจะเป็นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี ด้านฝ่ายบริหารทรัพยากร

ฝ่ายบริหารทรัพยากร	สภาพจริงที่เป็นอยู่				สภาพที่ควรจะเป็น			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. ปฏิบัติงานตามระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรีว่า ด้วยงานสารบรรณโดย ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่เป็นประจำ	4.22	0.75	มาก	1	4.41	0.51	มาก	7
2. ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ช่วยการจัดเก็บรวบรวม และจัดระบบเอกสาร หลักฐานอยู่เป็นประจำ	4.01	0.64	มาก	11	4.46	0.73	มาก	4
3. ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ แนะนำ เผยแพร่และ ดำเนินการเกี่ยวกับการ บริหารงานบุคลากรของ สถานศึกษาอยู่เป็น ประจำ	4.20	0.54	มาก	2	4.69	0.65	มากที่สุด	1
4. ควบคุม จัดทำและ รายงานเกี่ยวกับการลง เวลาปฏิบัติงาน การลา ของสถานศึกษาโดยใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่เป็นประจำ	4.01	0.68	มาก	11	4.58	0.50	มากที่สุด	3

ตาราง 4 (ต่อ)

ฝ่ายบริหารทรัพยากร	สภาพจริงที่เป็นอยู่				สภาพที่ควรจะเป็น			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
5. ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ปฏิบัติงานจัดทำ เอกสารหลักฐาน การ รับ เบิกจ่าย ตรวจสอบ รายงานเงินงบประมาณ อยู่เป็นประจำ	4.18	0.57	มาก	4	4.65	0.49	มากที่สุด	2
6. ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ จัดทำรายการบัญชี ปรับปรุงบัญชี การปิด บัญชี งบการเงิน อยู่ เป็นประจำ	4.20	0.75	มาก	2	4.39	0.60	มาก	9
7. จัดวางระบบเกี่ยวกับ การจัดการ การซื้อ การ จ้าง การเก็บรักษา การ เบิกจ่ายพัสดุของ สถานศึกษาโดยใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่เป็นประจำ	4.10	0.76	มาก	6	4.43	0.51	มาก	6
8. ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ จัดทำทะเบียนที่ดิน สิ่งก่อสร้างของ สถานศึกษาอยู่เป็น ประจำ	4.02	0.94	มาก	10	4.33	0.74	มาก	10
9. ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ช่วยวางแผนการใช้ พื้นที่ของสถานศึกษาอยู่ เป็นประจำ	4.09	0.86	มาก	7	4.25	0.65	มาก	12

ตาราง 4 (ต่อ)

ฝ่ายบริหารทรัพยากร	สภาพจริงที่เป็นอยู่				สภาพที่ควรจะเป็น			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
10. ควบคุม ดูแล ปรับปรุง ซ่อมแซม พัฒนาอาคาร สถานที่ของสถานศึกษา โดยใช้เทคโนโลยี สารสนเทศอยู่เป็น ประจำ	3.97	0.81	มาก	14	4.18	0.61	มาก	14
11. ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ช่วยดำเนินการรับสมัคร นักเรียน นักศึกษาใหม่ อยู่เสมอ	4.07	0.97	มาก	8	4.41	0.74	มาก	7
12. ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เกี่ยวกับการออก หลักฐานทางการเรียน และเอกสารอื่นๆ ของ สถานศึกษาอยู่ประจำ	4.13	0.87	มาก	5	4.45	0.68	มาก	5
13. ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เผยแพร่ข่าวสารที่ เกี่ยวข้องกับ สถานศึกษาให้แก่ บุคลากรและบุคคล ทั่วไปอยู่เป็นประจำ	4.07	0.84	มาก	8	4.33	0.66	มาก	10
14. ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ประสานงานกับชุมชน ท้องถิ่น และ สถานศึกษาอื่นๆ	3.98	0.91	มาก	13	4.25	0.72	มาก	12
โดยรวม	4.09	0.66	มาก		4.41	0.48	มาก	

จากตาราง 4 พบว่าสภาพจริงที่เป็นอยู่ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี ด้านฝ่ายบริหารทรัพยากรอยู่

ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$ S.D. = 0.66) เมื่อพิจารณารายข้อที่มีค่าเฉลี่ยที่มีค่าสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ปฏิบัติงานตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่เป็นประจำ ($\bar{X} = 4.22$ S.D. = 0.75) 2) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศแนะนำ เผยแพร่และดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคลากรของสถานศึกษาอยู่เป็นประจำ ($\bar{X} = 4.20$ S.D. = 0.54) 3) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจัดทำรายการบัญชี ปรับปรุงบัญชี การปิดบัญชี งบการเงิน อยู่เป็นประจำ ($\bar{X} = 4.20$ S.D. = 0.75) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดได้แก่ ควบคุม ดูแล ปรับปรุง ซ่อมแซม พัฒนาอาคารสถานที่ของสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่เป็นประจำ ($\bar{X} = 3.97$ S.D. = 0.81)

สภาพที่ควรจะเป็นของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี ด้านฝ่ายบริหารทรัพยากรอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$ S.D. = 0.47) เมื่อพิจารณารายข้อที่มีค่าเฉลี่ยที่มีค่าสูงที่สุด 3 อันดับแรกได้แก่ 1) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศแนะนำ เผยแพร่และดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคลากรของสถานศึกษาอยู่เป็นประจำ ($\bar{X} = 4.69$ S.D. = 0.48) 2) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศปฏิบัติงานจัดทำเอกสารหลักฐาน การรับ เบิกจ่าย ตรวจสอบ รายงานเงินงบประมาณอยู่เป็นประจำ ($\bar{X} = 4.65$ S.D. = 0.49) 3) ควบคุม จัดทำและรายงานเกี่ยวกับการลงเวลาปฏิบัติงาน การลาของสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่เป็นประจำ ($\bar{X} = 4.58$ S.D. = 0.50) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดได้แก่ ควบคุม ดูแล ปรับปรุง ซ่อมแซม พัฒนาอาคารสถานที่ของสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่เป็นประจำ ($\bar{X} = 4.18$ S.D. = 0.61)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพจริงที่เป็นอยู่และสภาพที่ควรจะเป็นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของเพื่อการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี ด้านฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ

ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ	สภาพจริงที่เป็นอยู่				สภาพที่ควรจะเป็น			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. ใช้เทคโนโลยีใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจัดทำแผนปฏิบัติงานแผนพัฒนาสถานศึกษาแผนปฏิบัติการประจำปี	4.12	0.70	มาก	6	4.43	0.50	มาก	9

ตาราง 5 (ต่อ)

ฝ่ายแผนงานและความ ร่วมมือ	สภาพจริงที่เป็นอยู่				สภาพที่ควรจะเป็น			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
2. ใช้เทคโนโลยีใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ จัดทำแผนปฏิบัติงาน แผนพัฒนาสถานศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี	4.13	0.69	มาก	5	4.45	0.67	มาก	8
3. จัดทำรายงานสรุปผล การปฏิบัติงานตาม แผนงานเสนอต่อ หน่วยงานอื่นโดยใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.14	0.70	มาก	4	4.33	0.65	มาก	12
4. ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ รวบรวมข้อมูลจาก หน่วยงานภายในและ ภายนอกสถานศึกษา และให้บริการข้อมูลและ สารสนเทศอยู่เสมอ	4.06	0.81	มาก	10	4.69	0.46	มาก	1
5. ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ รวบรวมและเผยแพร่สิ่ง ที่เป็นประโยชน์ต่อการ จัดการศึกษาและการ ประกอบอาชีพอยู่เสมอ	3.99	0.74	มาก	12	4.61	0.49	มาก	2
6. ประสานงานและให้ ความร่วมมือและดำเนิน กิจกรรมต่างๆ ภายใน สถานศึกษาโดยใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.07	0.67	มาก	9	4.47	0.51	มาก	7

ตาราง 5 (ต่อ)

ฝ่ายแผนงานและความ ร่วมมือ	สภาพจริงที่เป็นอยู่				สภาพที่ควรจะเป็น			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
7. ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งเสริมให้ นักเรียน บุคลากรในสถานศึกษา ทำวิจัยพัฒนาองค์ ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และ สิ่งประดิษฐ์เพื่อ ประโยชน์ในการจัด การศึกษาอยู่เสมอ	4.17	0.70	มาก	3	4.59	0.67	มากที่สุด	3
8. ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ รวบรวมเผยแพร่ ผลการวิจัยของ นักศึกษาและครู	4.04	0.79	มาก	11	4.52	0.75	มากที่สุด	4
9. ส่งเสริมให้บุคลากรใน สถานศึกษาได้มีความรู้ ความเข้าใจหลักเกณฑ์ การประกันคุณภาพและ มาตรฐานการศึกษาโดย ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่เสมอ	4.08	0.94	มาก	7	4.39	0.74	มาก	10
10. ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศดำเนินงาน ด้านการประกันคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษาอยู่เสมอ	4.23	0.84	มาก	2	4.49	0.61	มาก	6

ตาราง 5 (ต่อ)

ฝ่ายแผนงานและความ ร่วมมือ	สภาพจริงที่เป็นอยู่				สภาพที่ควรจะเป็น			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
11. ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งเสริมให้ครู นักเรียน นักศึกษา ดำเนินงาน ส่งเสริมการทำธุรกิจ ขนาดย่อมในสถานศึกษา อยู่เสมอ	4.08	0.83	มาก	7	4.51	0.60	มากที่สุด	65
12. ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศส่งเสริมการ หารายได้ระหว่างเรียน ร่วมกับ ชุมชน สถาน ประกอบการต่างๆ อยู่ เสมอ	4.39	0.77	มาก	1	4.39	0.74	มาก	10
โดยรวม	4.12	0.66	มาก		4.49	0.51	มาก	

จากตาราง 5 พบว่าสภาพจริงที่เป็นอยู่ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี ด้านฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$ S.D. = 0.66) เมื่อพิจารณารายข้อที่มีค่าเฉลี่ยที่มีค่าสูงที่สุด 3 อันดับแรกได้แก่ 1) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศส่งเสริมการหารายได้ระหว่างเรียนร่วมกับ ชุมชน สถานประกอบการต่างๆ อยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.39$ S.D. = 0.77) 2) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.23$ S.D. = 0.84) และ 3) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศส่งเสริมให้ นักเรียน บุคลากรในสถานศึกษาทำวิจัยพัฒนาองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และสิ่งประดิษฐ์เพื่อประโยชน์ในการจัดการศึกษาอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.1$ S.D. = 0.70) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดได้แก่ ประสานงานและให้ความร่วมมือและดำเนินกิจกรรมต่างๆ ภายในสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่เสมอ ($\bar{X} = 3.99$ S.D. = 0.74)

สภาพที่ควรจะเป็นของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี ด้านฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$ S.D. = 0.51) เมื่อพิจารณารายข้อที่มีค่าเฉลี่ยที่มีค่าสูงที่สุด 3 อันดับแรกได้แก่ 1) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศรวบรวมและเผยแพร่สิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาและการประกอบ

อาชีพอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.69$ S.D. = 0.46) 2) ประสานงานและให้ความร่วมมือและดำเนินกิจกรรมต่างๆ ภายในสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.61$ S.D. = 0.49) และ 3) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศส่งเสริมให้ นักเรียน บุคลากรในสถานศึกษาทำวิจัยพัฒนาองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และสิ่งประดิษฐ์เพื่อประโยชน์ในการจัดการศึกษาอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.59$ S.D. = 0.67) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดได้แก่ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานภายในและภายนอกสถานศึกษาและให้บริการข้อมูลและสารสนเทศอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.33$ S.D. = 0.65)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพจริงที่เป็นอยู่และสภาพที่ควรจะเป็นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของเพื่อบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี ด้านฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา

ฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา	สภาพจริงที่เป็นอยู่				สภาพที่ควรจะเป็น			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ช่วยส่งเสริมและ สนับสนุนการจัดตั้ง กิจกรรมชมรมต่างๆ ขึ้น ภายในสถานศึกษาอยู่ เสมอจัดทำรายงาน สรุปผล การปฏิบัติงาน	4.18	0.66	มาก	6	4.39	0.67	มาก	7
2. ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ช่วยส่งเสริมและ สนับสนุนการจัดตั้ง กิจกรรมชมรมต่างๆ ขึ้น ภายในสถานศึกษาอยู่ เสมอจัดทำรายงาน สรุปผล การปฏิบัติงาน	4.22	0.65	มาก	4	4.58	0.51	มากที่สุด	1

ตาราง 6 (ต่อ)

ฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา	สภาพจริงที่เป็นอยู่				สภาพที่ควรจะเป็น			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
3. จัดกิจกรรมที่เป็น ประโยชน์แก่สถานศึกษา สังคม ชุมชนและ กิจกรรมในวันสำคัญของ ชาติ ศาสนาและ พระมหากษัตริย์โดยใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ เสมอ	4.46	0.55	มาก	1	4.53	0.50	มากที่สุด	2
4. ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ จัดทำ จัดเก็บ รวบรวม ข้อมูลประวัติ พฤติกรรม ของนักเรียน นักศึกษา อยู่เสมอ	4.39	0.51	มาก	2	4.50	0.54	มากที่สุด	3
5. ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการประสานงานครูที่ ปรึกษาให้คำปรึกษา แนะนำแก้ปัญหาต่างๆ ของนักเรียนนักศึกษาอยู่ เสมอ	4.33	0.51	มาก	3	4.36	0.67	มาก	9
6. จัดทำระเบียบนักเรียน นักศึกษาที่ได้รับการตัด คะแนนความประพฤติ และลงโทษโดยใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.05	0.76	มาก	10	4.36	0.66	มาก	9

ตาราง 6 (ต่อ)

ฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา	สภาพจริงที่เป็นอยู่				สภาพที่ควรจะเป็น			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
7. ให้คำปรึกษา แนะนำ อาชีพและการจัดหางาน ให้กับนักเรียนนักศึกษา โดยใช้เทคโนโลยี สารสนเทศอยู่เสมอ	4.09	0.77	มาก	8	4.46	0.51	มาก	4
8. ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ จัดเก็บและรวบรวม ข้อมูลการมีงานทำ การศึกษาต่อและการ ประกอบอาชีพของ ผู้สำเร็จการศึกษา	4.19	0.67	มาก	5	4.46	0.51	มาก	4
9. ดูแลสวัสดิการและการ ให้บริการด้านต่างๆกับ นักเรียนนักศึกษาภายใน สถานศึกษาอยู่เสมอ	4.07	0.78	มาก	9	4.37	0.67	มาก	8
10. ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศช่วยในงาน ปกครองดูแลนักเรียน นักศึกษาให้อยู่ใน ระเบียบวินัยตามที่ กำหนดไว้อยู่เสมอ	4.01	0.76	มาก	12	4.23	0.63	มาก	11
11. ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศช่วยจัด กิจกรรมและการ ให้บริการที่ตอบสนองต่อ ชุมชนและสังคมอยู่เสมอ	4.04	0.78	มาก	11	4.23	0.63	มาก	11

ตาราง 6 (ต่อ)

ฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา	สภาพจริงที่เป็นอยู่				สภาพที่ควรจะเป็น			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
12. ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศเผยแพร่องค์ ความรู้ ทักษะวิชาชีพแก่ ประชาชนเพื่อการมีงาน ทำและประกอบอาชีพ อยู่เสมอ	4.18	0.67	มาก	6	4.45	0.51	มาก	6
โดยรวม	4.18	0.60	มาก		4.41	0.52	มาก	

จากตาราง 6 พบว่าสภาพจริงที่เป็นอยู่ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของเพื่อการบริหารสถานศึกษา ศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี ด้านฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$ S.D. = 0.60) เมื่อพิจารณารายข้อที่มีค่าเฉลี่ยที่มีค่าสูงสุด 3 อันดับแรกได้แก่ 1) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจัดทำ จัดเก็บ รวบรวมข้อมูลประวัติ พฤติกรรมของนักเรียน นักศึกษาอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.46$ S.D. = 0.55) 2) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการประสานงานครูที่ปรึกษาให้คำปรึกษาแนะนำแก้ปัญหาต่างๆ ของนักเรียนนักศึกษาอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.39$ S.D. = 0.51) และ 3) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยในงานปกครองดูแลนักเรียน นักศึกษาให้อยู่ในระเบียบวินัยตามที่กำหนดไว้อยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.33$ S.D. = 0.51) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดได้แก่ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยให้คำปรึกษาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพ สิ่งเสพติดโรคร้ายแรงอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.01$ S.D. = 0.76)

สภาพที่ควรจะเป็นของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี ด้านฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$ S.D. = 0.52) เมื่อพิจารณารายข้อที่มีค่าเฉลี่ยที่มีค่าสูงสุด 3 อันดับแรกได้แก่ 1) จัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่สถานศึกษา สังคม ชุมชนและกิจกรรมในวันสำคัญของชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.58$ S.D. = 0.51) 2) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจัดทำ จัดเก็บ รวบรวมข้อมูลประวัติ พฤติกรรมของนักเรียน นักศึกษาอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.53$ S.D. = 0.50) และ 3) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการประสานงานครูที่ปรึกษาให้คำปรึกษาแนะนำแก้ปัญหาต่างๆ ของนักเรียนนักศึกษาอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.50$ S.D. = 0.54) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดได้แก่ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยจัดกิจกรรมและการให้บริการที่ตอบสนองต่อชุมชนและสังคมอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.23$ S.D. = 0.63)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพจริงที่เป็นอยู่และสภาพที่ควรจะเป็นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของเพื่อบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี ด้านฝ่ายวิชาการ

ฝ่ายวิชาการ	สภาพจริงที่เป็นอยู่				สภาพที่ควรจะเป็น			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ควบคุมดูแล ส่งเสริม กำกับติดตามการจัดการ เรียนการสอน การ ฝึกงานอยู่เสมอ	4.13	0.88	มาก	10	4.43	0.71	มาก	10
2. สนับสนุนพัฒนาการ เรียนการสอน นวัตกรรม เทคโนโลยีและ สิ่งประดิษฐ์ สื่อการสอน	4.18	0.88	มาก	7	4.41	0.54	มาก	11
3. ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ควบคุมดูแลสำนักงาน ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ให้ทันสมัยอยู่เสมอ	4.35	0.76	มาก	3	4.67	0.53	มากที่สุด	3
4. ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ จัดทำแผนการจัดการ เรียนการสอน การจัด ตารางเรียน ตารางสอน	4.34	0.76	มาก	4	4.39	0.71	มาก	12
5. ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งเสริมสนับสนุนให้ ครูผู้สอนในสถานศึกษา ได้มีความรู้ความเข้าใจใน หลักการ จุดหมายและ หลักเกณฑ์การใช้ หลักสูตรอยู่เสมอ	4.28	0.75	มาก	6	4.49	0.56	มาก	9

ตาราง 7 (ต่อ)

ฝ่ายวิชาการ	สภาพจริงที่เป็นอยู่				สภาพที่ควรจะเป็น			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
6. ส่งเสริมสนับสนุนครูให้มีความรู้ความเข้าใจและปฏิบัติตามระเบียบการวัดผลและประเมินผลใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.38	0.59	มาก	2	4.57	0.54	มากที่สุด	6
7. กำกับ ดูแลการจัดการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผลในสถานศึกษาเป็นใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.41	0.60	มาก	1	4.54	0.50	มากที่สุด	7
8. ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยในการให้บริการศูนย์วิทยบริการหรือห้องสมุด	4.29	0.65	มาก	5	4.53	0.55	มากที่สุด	8
9. ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศวางแผนงานร่วมกับสถานประกอบการในการนิเทศติดตามการฝึกประกอบการอยู่เสมอ	4.14	0.72	มาก	9	4.66	0.53	มากที่สุด	4
10. ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจัดการศึกษาวิชาชีพโดยร่วมมือกับสถานประกอบการและหน่วยงานภาครัฐและเอกชนอยู่เสมอ	4.09	0.73	มาก	11	4.77	0.43	มากที่สุด	2
11. พัฒนาองค์ความรู้ให้แก่ครูในการใช้และผลิตสื่อด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.04	0.70	มาก	12	4.60	0.50	มากที่สุด	5

ตาราง 7 (ต่อ)

ฝ่ายวิชาการ	สภาพจริงที่เป็นอยู่				สภาพที่ควรจะเป็น			
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
12. สถานศึกษาจัดหา รวบรวมวัสดุ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อ โสตทัศนูปกรณ์ต่างๆ เพื่อให้บริการอยู่เสมอ	4.15	0.73	มาก	8	4.80	0.41	มากที่สุด	1
โดยรวม	4.23	0.61	มาก		4.57	0.42	มากที่สุด	

จากตาราง 7 พบว่าสภาพจริงที่เป็นอยู่ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี ด้านฝ่ายวิชาการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$ S.D. = 0.61) เมื่อพิจารณารายข้อที่มีค่าเฉลี่ยที่มีค่าสูงที่สุด 3 อันดับแรกได้แก่ 1) กำกับ ดูแลการจัดการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผลในสถานศึกษาเป็นใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.41$ S.D. = 0.60) 2) ส่งเสริมสนับสนุนครูให้มีความรู้ความเข้าใจและปฏิบัติตามระเบียบการวัดผลและประเมินผลใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.38$ S.D. = 0.59) และ 3) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศควบคุมดูแลสำนักงาน ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ให้ทันสมัยอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.35$ S.D. = 0.76) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดได้แก่ พัฒนาการความรู้ให้แก่ครูในการใช้และผลิตสื่อด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.04$ S.D. = 0.70)

สภาพที่ควรจะเป็นของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี ด้านฝ่ายวิชาการ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$ S.D. = 0.42) เมื่อพิจารณารายข้อที่มีค่าเฉลี่ยที่มีค่าสูงที่สุด 3 อันดับแรกได้แก่ 1) สถานศึกษาจัดหารวบรวมวัสดุ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อโสตทัศนูปกรณ์ต่างๆ เพื่อให้บริการอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.80$ S.D. = 0.41) 2) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจัดการศึกษาวิชาชีพโดยรวมร่วมมือกับสถานประกอบการและหน่วยงานภาครัฐและเอกชนอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.77$ S.D. = 0.43) 3) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศควบคุมดูแลสำนักงาน ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ให้ทันสมัยอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.67$ S.D. = 0.53) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดได้แก่ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอน การจัดทำตารางเรียน ตารางสอนอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.39$ S.D. = 0.71)

ตาราง 8 ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในภาพรวมของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของเพื่อการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี

	สภาพจริงที่	สภาพที่ควร	PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการ จำเป็น
	เป็นอยู่	จะเป็น		
	D	I		
ฝ่ายบริหารทรัพยากร	4.09	4.41	0.0782	3
ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ	4.12	4.49	0.0898	1
ฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา	4.18	4.41	0.0550	4
ฝ่ายวิชาการ	4.23	4.57	0.0804	2

จากตาราง 8 พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี เรียงตามลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อยได้แก่ 1) ด้านฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ (PNI_{modified} = 0.0898) 2) ด้านฝ่ายวิชาการ (PNI_{modified} = 0.0804) 3) ด้านฝ่ายบริหารทรัพยากร (PNI_{modified} = 0.0782) 4) ด้านฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา (PNI_{modified} = 0.0550)

ตาราง 9 ผลการเปรียบเทียบสภาพจริงที่เป็นอยู่ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี โดยจำแนกตามเพศของผู้บริหารสถานศึกษา

	เพศชาย		เพศหญิง		t	P
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ฝ่ายบริหารทรัพยากร	3.99	0.65	4.49	0.53	-5.400	.000*
ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ	4.02	0.65	4.53	0.53	-5.406	.000*
ฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา	4.10	0.58	4.52	0.55	-4.842	.000*
ฝ่ายวิชาการ	4.18	0.60	4.45	0.61	-3.002	.003*
รวม	4.07	0.57	4.50	0.54	-5.072	.000*

*p<.05

จากตาราง 9 สภาพจริงที่เป็นอยู่ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี จำแนกตามเพศ เมื่อพิจารณาในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 10 ผลการเปรียบเทียบสภาพจริงที่เป็นอยู่ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี โดยจำแนกตาม
ระดับการศึกษาผู้บริหารสถานศึกษา

	ปริญญาโท		สูงกว่าปริญญาโท		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ฝ่ายบริหารทรัพยากร	4.09	0.67	4.03	0.37	0.259	.796
ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ	4.12	0.67	4.22	0.26	-0.533	.241
ฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา	4.20	0.60	3.83	0.48	1.988	.048*
ฝ่ายวิชาการ	4.24	0.60	4.02	0.70	0.709	.245
รวม	4.16	0.59	4.03	0.45	-5.072	.479

* $p \leq .05$

จากตาราง 10 สภาพจริงที่เป็นอยู่ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา
เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่าไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้าน พบว่าด้านฝ่ายพัฒนา
กิจการนักเรียนนักศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 11 ผลการเปรียบเทียบสภาพจริงที่เป็นอยู่ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี โดยจำแนกตาม
ประเภทของสถานศึกษา

	สถานศึกษารัฐ		สถานศึกษาเอกชน		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ฝ่ายบริหารทรัพยากร	3.97	0.65	4.35	0.59	-4.932	.000*
ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ	3.99	0.67	4.41	0.52	-5.663	.000*
ฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา	4.11	0.58	4.34	0.60	-3.051	.003*
ฝ่ายวิชาการ	4.18	0.60	4.33	0.62	-1.940	.053
รวม	4.06	0.58	4.36	0.55	-4.078	.000*

* $p \leq .05$

จากตาราง 11 สภาพจริงที่เป็นอยู่ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี จำแนกตามประเภทของ

สถานศึกษา เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่ามีความแตกต่างไม่แตกต่างกัน

ตาราง 12 ผลการเปรียบเทียบสภาพจริงที่เป็นอยู่ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี โดยจำแนกตามประสบการณ์ทำงานของผู้บริหารสถานศึกษา

แหล่งความแปรปรวน		SS	df	MS	F	p
ฝ่ายบริหารทรัพยากร	ระหว่างกลุ่ม	3.640	2	1.820	4.309	.014*
	ภายในกลุ่ม	116.577	276	0.422		
	รวม	120.217	278			
ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ	ระหว่างกลุ่ม	7.138	2	3.569	8.712	.000*
	ภายในกลุ่ม	113.068	276	0.410		
	รวม	120.206	278			
ฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	1.373	2	0.686	1.919	.149
	ภายในกลุ่ม	98.696	276	0.358		
	รวม	100.069	278			
ฝ่ายวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	2.691	2	1.346	3.723	.025*
	ภายในกลุ่ม	99.751	276	0.361		
	รวม	102.442	278			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	3.080	2	1.540	4.554	.011*
	ภายในกลุ่ม	93.319	276	0.338		
	รวม	96.398	278			

* $p \leq .05$

จากตาราง 12 สภาพจริงที่เป็นอยู่ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี จำแนกตามประสบการณ์บริหารสถานศึกษาของผู้บริหาร พบว่าในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และเมื่อพิจารณาด้าน พบว่าด้านฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษาไม่แตกต่างกัน จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

ตาราง 13 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่สภาพจริงที่เป็นอยู่ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา ด้านฝ่ายบริหารทรัพยากร

ประสบการณ์ในการบริหาร สถานศึกษา	$\bar{x}$	น้อยกว่า 5 ปี	5-10 ปี	มากกว่า 10 ปี
		3.91	4.05	4.17
น้อยกว่า 5 ปี	3.91	-	.146	.262*
5-10 ปี	4.06		-	.118
มากกว่า 10 ปี	4.18			-

$p^* \leq .05$

จากตาราง 13 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ สภาพจริงที่เป็นอยู่ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี ด้านฝ่ายบริหารทรัพยากร จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาพบว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารมากกว่า 10 ปี แตกต่างกับผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการบริหารน้อยกว่า 5 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตาราง 14 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่สภาพจริงที่เป็นอยู่ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา ด้านฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ

ประสบการณ์ในการบริหาร สถานศึกษา	$\bar{x}$	น้อยกว่า 5 ปี	5-10 ปี	มากกว่า 10 ปี
		3.86	4.15	4.23
น้อยกว่า 5 ปี	3.87	-	.284	.369*
5-10 ปี	4.15		-	.084
มากกว่า 10 ปี	4.24			-

$p^* \leq .05$

จากตาราง 14 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ สภาพจริงที่เป็นอยู่ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี ด้านฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาพบว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารมากกว่า 10 ปี แตกต่างกับผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการบริหารน้อยกว่า 5 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตาราง 15 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่สภาพจริงที่เป็นอยู่ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา ด้านฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา

ประสบการณ์ในการบริหาร สถานศึกษา	$\bar{x}$	น้อยกว่า 5 ปี	5-10 ปี	มากกว่า 10 ปี
		4.09	4.32	4.19
น้อยกว่า 5 ปี	4.09	-	.231	.101
5-10 ปี	4.32		-	.130
มากกว่า 10 ปี	4.19			-

$p^* \leq .05$

จากตาราง 15 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ สภาพจริงที่เป็นอยู่ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี ด้านฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาในภาพรวมพบว่าไม่แตกต่างกัน

ตาราง 16 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่สภาพจริงที่เป็นอยู่ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา ด้านฝ่ายวิชาการ

ประสบการณ์ในการบริหาร สถานศึกษา	$\bar{x}$	น้อยกว่า 5 ปี	5-10 ปี	มากกว่า 10 ปี
		4.07	4.29	4.29
น้อยกว่า 5 ปี	4.07	-	.221	.220*
5-10 ปี	4.29		-	.001
มากกว่า 10 ปี	4.29			-

$p^* \leq .05$

จากตาราง 16 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ สภาพจริงที่เป็นอยู่ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี ด้านฝ่ายวิชาการ เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาพบว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารมากกว่า 10 ปี แตกต่างกับผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการบริหารน้อยกว่า 5 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ความต้องการจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี ผู้วิจัยได้สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะไว้ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผล
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพจริงที่เป็นอยู่และสภาพที่ควรจะเป็นของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี
2. เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี
3. เพื่อเปรียบเทียบสภาพจริงที่เป็นอยู่ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรีจำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา ประเภทของสถานศึกษาและประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา

สมมติฐานการวิจัย

สภาพจริงที่เป็นอยู่ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แตกต่างกันเมื่อจำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา ประเภทของสถานศึกษาและประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี ปีการศึกษา 2564 ทั้งหมด 14 วิทยาลัย จำนวนทั้งสิ้น 921 คน (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดลพบุรี, 2564)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดลพบุรี ปีการศึกษา 2564 เนื่องจากจำนวนประชากรมีจำนวนที่แน่นอน สูตรที่ใช้ในการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างจึงใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมรับให้มีค่าความคลาดเคลื่อน .05 ในการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาทั้งหมด 279 คน โดยผู้วิจัยจะทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (cluster random sampling) โดยใช้สถานศึกษาเป็นการแบ่งกลุ่ม เนื่องจากผู้บริหารมีจำนวนน้อยเมื่อเทียบสัดส่วนกับจำนวนครูและต้องแบ่งจำนวนผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try out) ในการเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารสถานศึกษาโดยกำหนดจำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 18 ของขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และครูจำนวน 229 คน คิดเป็นร้อยละ 82 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด โดยจำแนกตามสถานศึกษาและใช้สัดส่วนของประชากรแต่ละสถานศึกษาเป็นตัวแบ่งกลุ่มตัวอย่างในแต่ละสถานศึกษา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (questionnaire) ประเภทปลายปิด (closed form) ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบสำรวจรายการ (check list) เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบสำรวจรายการ (check list) เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารสถานศึกษา

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาเป็นรูปแบบประมาณค่า 5 ระดับ (5 point rating scales) อยู่ในรูปแบบการตอบสนองคู่ กล่าวคือ ใน 1 ข้อคำถามผู้ตอบแบบสอบถามต้องตอบข้อมูล 2 ชุด คือ ระดับของสภาพจริงที่เป็นอยู่ และสภาพที่ควรจะเป็น รูปแบบนี้สร้างขึ้นโดยมีพื้นฐานแนวคิดของการบริหารสถานศึกษา แบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านฝ่ายบริหารทรัพยากร ด้านฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ ด้านฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา และ ด้านฝ่ายวิชาการ

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการนำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ความถูกต้องในการตอบแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและผู้บริหารโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และการหาค่าร้อยละ (percentage) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพจริงที่เป็นอยู่และสภาพที่ควรจะเป็นอยู่ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดลพบุรี วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และเปรียบเทียบโดยใช้วิธี priority need index (PNI) ซึ่งเป็นสูตรที่ปรับปรุงจากสูตร PNI ดั้งเดิม โดย นางลักซ์ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวานิช เป็นวิธีการหาค่าผลต่างของ (I-D) แล้วหารด้วยค่า D เพื่อควบคุมขนาดความต้องการจำเป็นให้อยู่ในพิสัยที่ไม่มีช่วงกว้างมากเกินไปและให้ความหมายเชิงเปรียบเทียบ เมื่อใช้ระดับของสภาพจริงที่เป็นอยู่เป็นฐานในการหาค่านวนค่าอัตราการพัฒนาเข้าสู่สภาพที่คาดหวังของกลุ่ม (สุวิมล ว่องวานิช, 2550) การแปลความหมายการให้คะแนนจากค่าเฉลี่ย (mean) ของคำตอบทั้งหมด

ขั้นที่ 3 วิเคราะห์สถิติทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบสภาพความต้องการจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา โดยการทดสอบที (t-test) เมื่อจำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประเภทของสถานศึกษา ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) โดยใช้สถิติทดสอบเอฟ (F-test) เมื่อจำแนกตามประเภทการทำงาน เมื่อมีนัยสำคัญทางสถิติจึงทำการทดสอบรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's method) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

สรุปผล

1. สภาพจริงที่เป็นอยู่และสภาพที่ควรจะเป็นของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี สรุปผลได้ดังนี้

สภาพที่จริงที่เป็นอยู่

สภาพที่เป็นจริงที่เป็นอยู่ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรีอยู่โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทั้ง 4 ด้านเรียงลำดับได้ดังนี้

1. ด้านฝ่ายวิชาการ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยพบว่า 1) กำกับ ดูแลการจัดการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผลในสถานศึกษาเป็นใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 2) ส่งเสริมสนับสนุนครูให้มีความรู้ความเข้าใจและปฏิบัติตามระเบียบการวัดผล

และประเมินผลใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 3) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศควบคุมดูแลสำนักงาน ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ให้ทันสมัยอยู่เสมอ 4) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอน การจัดทำตารางเรียน ตารางสอนอยู่เสมอ 5) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยในการให้บริการศูนย์วิทยบริการหรือห้องสมุดอยู่เสมอ ส่วนค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ พัฒนาองค์ความรู้ให้แก่ครูในการใช้และผลิตสื่อด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่เสมอ

2. ด้านฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยพบว่า 1) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจัดทำ จัดเก็บ รวบรวมข้อมูลประวัติ พฤติกรรมของนักเรียน นักศึกษาอยู่เสมอ 2) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการประสานงานครูที่ปรึกษา ให้คำปรึกษาแนะนำแก้ปัญหาต่างๆ ของนักเรียนนักศึกษาอยู่เสมอ 3) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยในงานปกครองดูแลนักเรียน นักศึกษาให้อยู่ในระเบียบวินัยตามที่กำหนดไว้อยู่เสมอ 4) จัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่สถานศึกษา สังคม ชุมชนและกิจกรรมในวันสำคัญของชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่เสมอ 5) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลการปฏิบัติงาน การศึกษาต่อและการประกอบอาชีพของผู้สำเร็จการศึกษา ส่วนค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยให้คำปรึกษาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพ สิ่งเสพติดโรคมัยร้ายแรงอยู่เสมอ

3. ด้านฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยพบว่า 1) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศส่งเสริมการหารายได้ระหว่างเรียนร่วมกับชุมชน สถานประกอบการต่างๆ อยู่เสมอ 2) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาอยู่เสมอ 3) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศส่งเสริมให้นักเรียน บุคลากรในสถานศึกษาทำวิจัยพัฒนาองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และสิ่งประดิษฐ์เพื่อประโยชน์ในการจัดการศึกษาอยู่เสมอ 4) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานภายในและภายนอกสถานศึกษาและให้บริการข้อมูลและสารสนเทศอยู่เสมอ 5) จัดทำรายงานสรุปผล การปฏิบัติงานตามแผนงานเสนอต่อหน่วยงานอื่นโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่เสมอ ส่วนค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ประสานงานและให้ความร่วมมือและดำเนินกิจกรรมต่างๆ ภายในสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่เสมอ

4. ด้านฝ่ายบริหารทรัพยากร ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยพบว่า 1) ปฏิบัติงานตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่เป็นประจำ 2) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศแนะนำ เผยแพร่และดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคลากรของสถานศึกษาอยู่เป็นประจำ 3) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจัดทำรายการบัญชี ปรับปรุงบัญชี การปิดบัญชี งบการเงิน อยู่เป็นประจำ 4) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศปฏิบัติงานจัดทำเอกสารหลักฐาน การรับ เบิกจ่าย ตรวจสอบ รายงานเงินงบประมาณอยู่เป็นประจำ

5) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเกี่ยวกับการออกหลักฐานทางการเรียนและเอกสารอื่นๆ ของสถานศึกษา อยู่เป็นประจำ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ควบคุม ดูแล ปรับปรุง ซ่อมแซม พัฒนาอาคาร สถานที่ของสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่เป็นประจำ

สภาพที่ควรจะเป็น

สภาพที่ควรจะเป็นของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรีอยู่โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเรียงลำดับได้ดังนี้

1. ด้านฝ่ายวิชาการ ภาพรวมอยู่ระดับมากที่สุด เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยพบว่า 1) สถานศึกษาจัดหารวมวัสดุ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อโสตทัศนูปกรณ์ต่างๆ เพื่อให้บริการอยู่เสมอ 2) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจัดการศึกษาวิชาชีพโดยร่วมมือกับสถานประกอบการและหน่วยงานภาครัฐและเอกชนอยู่เสมอ 3) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศควบคุมดูแล สำนักงาน ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ให้ทันสมัยอยู่เสมอ 4) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศวางแผนงาน ร่วมกับสถานประกอบการในการนิเทศติดตามการฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการอยู่เสมอ 5) พัฒนาองค์ความรู้ให้แก่ครูในการใช้และผลิตสื่อด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอน การจัดทำตารางเรียน ตารางสอนอยู่เสมอ

2. ด้านฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยพบว่า 1) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศรวบรวมและเผยแพร่สิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาและการประกอบอาชีพอยู่เสมอ 2) ประสานงานและให้ความร่วมมือและดำเนินกิจกรรมต่างๆ ภายในสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่เสมอ 3) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศส่งเสริมให้ นักเรียน บุคลากรในสถานศึกษาทำวิจัยพัฒนาองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และสิ่งประดิษฐ์เพื่อประโยชน์ในการจัดการศึกษาอยู่เสมอ 4) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศรวบรวมเผยแพร่ผลการวิจัยของนักศึกษาและครูอยู่เสมอ 5) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศส่งเสริมให้ครู นักเรียน นักศึกษาดำเนินงานส่งเสริมการทำธุรกิจขนาดย่อมในสถานศึกษาอยู่เสมอ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานภายในและภายนอกสถานศึกษาและให้บริการข้อมูลและสารสนเทศอยู่เสมอ

3. ด้านฝ่ายบริหารทรัพยากร ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยพบว่า 1) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศแนะนำ เผยแพร่และดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงาน บุคลากรของสถานศึกษาอยู่เป็นประจำ 2) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศปฏิบัติงานจัดทำเอกสารหลักฐาน การรับ เบิกจ่าย ตรวจสอบ รายงานเงินงบประมาณอยู่เป็นประจำ 3) ควบคุม จัดทำและรายงาน เกี่ยวกับการลงเวลาปฏิบัติงาน การลาของสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่เป็นประจำ 4) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยการจัดเก็บรวบรวมและจัดระบบเอกสารหลักฐานอยู่เป็นประจำ 5) ใช้

เทคโนโลยีสารสนเทศเกี่ยวกับการออกหลักฐานทางการเรียนและเอกสารอื่นๆ ของสถานศึกษาอยู่เป็นประจำ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ควบคุม ดูแล ปรับปรุง ซ่อมแซม พัฒนาอาคารสถานที่ของสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่เป็นประจำ

4. ด้านฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยพบว่า 1) จัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่สถานศึกษา สังคม ชุมชนและกิจกรรมในวันสำคัญของชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่เสมอ 2) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจัดทำ จัดเก็บ รวบรวมข้อมูลประวัติ พฤติกรรมของนักเรียน นักศึกษาอยู่เสมอ 3) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการประสานงานครูที่ปรึกษาให้คำปรึกษาแนะนำแก้ปัญหาต่างๆ ของนักเรียนนักศึกษาอยู่เสมอ 4) ให้คำปรึกษา แนะนำอาชีพและการจัดหางานให้กับนักเรียนนักศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่เสมอ 5) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลการทำ การศึกษาต่อและการประกอบอาชีพของผู้สำเร็จการศึกษา ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยจัดกิจกรรมและการให้บริการที่ตอบสนองต่อชุมชนและสังคม

2. ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี สรุปผลได้ดังนี้

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี พบว่า ลำดับ 1 ได้แก่ ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ ลำดับ 2 ได้แก่ ฝ่ายวิชาการ ลำดับที่ 3 ได้แก่ ฝ่ายบริหารทรัพยากร และลำดับ 4 ได้แก่ ฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา

3. ผลการเปรียบเทียบสภาพจริงที่เป็นอยู่ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา ประเภทของสถานศึกษาและประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา มีดังนี้

3.1 การเปรียบเทียบสภาพจริงที่เป็นอยู่ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี จำแนกตามเพศชายและเพศหญิง ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

3.2 การเปรียบเทียบสภาพจริงที่เป็นอยู่ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี จำแนกตามระดับการศึกษาปริญญาโทและสูงกว่าปริญญาโท ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่าด้านฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

3.3 การเปรียบเทียบสภาพจริงที่เป็นอยู่ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี จำแนกตามประเภท

ของสถานศึกษาภาครัฐ และสถานศึกษาภาคเอกชน ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เมื่อพิจารณาารายด้านพบว่า มีเพียงด้านฝ่ายวิชาการ ด้านเดียวที่ไม่แตกต่างกัน

3.4 การเปรียบเทียบสภาพจริงที่เป็นอยู่ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี จำแนกตามประสบการณ์ทำงานของผู้บริหารสถานศึกษา น้อยกว่า 5 ปี 5-10 ปี และมากกว่า 10 ปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เมื่อพบความแตกต่างจึงทดสอบรายคู่ ด้วยวิธีการของเซฟเฟ่ พบว่าด้านฝ่ายบริหารทรัพยากร ด้านฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ และด้านฝ่ายวิชาการ ประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาน้อยกว่า 5 ปี แตกต่างจากประสบการณ์ทำงานในการบริหารสถานศึกษามากกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

อภิปรายผล

ผลการศึกษาค้นคว้าความต้องการจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี ผู้วิจัยได้อภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ตั้งไว้ โดยมีข้อค้นพบที่นำมากำหนดเป็นประเด็นในการอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพจริงที่เป็นอยู่และสภาพที่ควรจะเป็นของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี

ผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพจริงที่เป็นอยู่ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี ผลการวิจัยพบว่าภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงลำดับจากมากไปน้อยพบว่า สถานศึกษามีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานด้านฝ่ายวิชาการ ด้านฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา ด้านฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ และด้านฝ่ายบริหารทรัพยากร ตามลำดับ เมื่อพิจารณาในด้านฝ่ายวิชาการ พบว่าลำดับแรกสุดคือการกำกับ ดูแลการจัดการเรียนการสอน การวัดประเมินผลในสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สอดคล้องกับ เรณู จันทพันธ์ (2557, หน้า 1) ได้กล่าวว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาเป็นสิ่งสำคัญในการบริหารจัดการศึกษาในยุคปัจจุบัน หากมีการวางแผนในการบริหารจัดการที่ดีจะทำให้บริหารงานโรงเรียนเป็นระบบ สะดวก รวดเร็ว มีความน่าเชื่อถือในการนำข้อมูลไปใช้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2555, หน้า 48) ได้ระบุวาระระบบบริหารจัดการอาชีวศึกษาได้ถูกคิดค้นและพัฒนาเพื่อช่วยในการบริหารจัดการงานต่างๆ ของอาชีวศึกษา อันได้แก่ การจัดการเรียนการสอน การกำกับ ติดตาม ดูแลผู้เรียน การประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนในการดูแลผู้เรียนอย่างใกล้ชิด การอำนวยความสะดวกให้กับครูที่ปรึกษาในการติดตามผลการเรียนและพฤติกรรมของผู้เรียนเพื่อแก้ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างทันที่ ทั้งนี้ นอกจากนี้นักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ยังได้สนับสนุนนโยบายพัฒนาระบบ

บูรณาการ โดยศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและกำลังคนอาชีวศึกษา พัฒนาระบบบูรณาการเพื่อการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างองค์กรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและบูรณาการฐานข้อมูล สอดคล้องกับ พนมศศิวิพิศ โนรี (2556, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนากระบวนการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศในสถาบันอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยการสำรวจความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี และผู้บริหารสถาบันและผู้อำนวยการสถานศึกษามีความเห็นว่าการนำรูปแบบการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศในสถาบันอาชีวศึกษาไปใช้มีความเป็นไปได้และมีประโยชน์อยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพที่ควรจะเป็นของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรีผลการวิจัยพบว่าภาพรวมอยู่ในระดับมาก เช่นกัน เมื่อเรียงลำดับจากมากไปน้อยพบว่า สถานศึกษามีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานด้านฝ่ายวิชาการ ด้านฝ่ายแผนงานและความร่วมมือและด้านฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษาตามลำดับ เมื่อพิจารณาด้านฝ่ายวิชาการ ลำดับแรกสุดคือ สถานศึกษาจัดทรวรรณวัสดุ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อโสตทัศนูปกรณ์ต่างๆ เพื่อให้บริการอยู่เสมอ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูและผู้บริหารมีความคาดหวังให้สถานศึกษาได้จัดเตรียมอุปกรณ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อโสตทัศนูปกรณ์ต่างๆ เพื่อให้บริการในสถานศึกษา สอดคล้องกับ ครรชิต มาลัยวงศ์ (2543, หน้า 14) ได้กล่าวถึงแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาไว้ว่า ด้านการเรียนการสอน การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน การเรียนการสอนทางไกล การใช้ห้องปฏิบัติการโดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ร่วมกับอุปกรณ์ต่างๆ ตลอดจนการใช้งานประจำและงานบริหาร นอกจากนี้ ศุภสิริ พัฒนภักดี (2558, หน้า 22) ได้กล่าวว่าการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการต่างๆ เพื่อให้การบริหารมีประสิทธิภาพสูงและได้ประสิทธิผลสูง ผู้บริหารยุคใหม่จึงควรนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหาร และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกราช เครือศรี (2558, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ผลการวิจัยพบว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการบริหารวิชาการ รองลงมาคือด้านการบริหารงบประมาณ

2. ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี

เมื่อผู้วิจัยได้ค้นพบสภาพจริงที่เป็นอยู่ และสภาพที่ควรจะเป็นแล้วจึงจัดลำดับความต้องการจำเป็นซึ่งเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการประเมินความต้องการจำเป็นทำให้การประเมินความต้องการจำเป็นมีความสมบูรณ์ทำให้ผู้วิจัยได้ทราบถึงปัญหาหรือความต้องการจำเป็นที่ควรได้รับการ

แก้ไขอย่างเร่งด่วนก่อนปัญหาอื่น ผลการวิจัยพบว่าลำดับความต้องการจำเป็นอันดับ 1 ด้านฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ อันดับ 2 ด้านฝ่ายวิชาการ อันดับ 3 ด้านฝ่ายบริหารทรัพยากร และอันดับ 4 ฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา เมื่อพิจารณาความต้องการจำเป็นในด้านฝ่ายแผนงานและความร่วมมือพบว่า ภารกิจและความรับผิดชอบของงานในฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ นั้น มีความสำคัญกับการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา ซึ่งประกอบไปด้วยงานวางแผนและงานงบประมาณ งานศูนย์ข้อมูลสารสนเทศ งานความร่วมมือ งานวิจัยพัฒนานวัตกรรม งานประกันคุณภาพ และงานส่งเสริมผลิตผลการค้าและประกอบธุรกิจ ผู้วิจัยพบว่า การประสานงานและให้ความร่วมมือและดำเนินกิจกรรมต่างๆ ภายในสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่เสมอ เป็นอันดับแรกๆ ที่ควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม สอดคล้องกับ ญัตติพัทธ์ เขงนันท์, และ คนอื่นๆ (2551, หน้า 40) ได้กล่าวถึงความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศที่จะช่วยสร้างประโยชน์ต่อการดำเนินงานขององค์กรไว้ดังนี้ เทคโนโลยีสารสนเทศจะช่วยให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการอย่างรวดเร็วและทันต่อเหตุการณ์ ทำให้ผู้ใช้กำหนดเป้าหมาย กลยุทธ์และการวางแผนปฏิบัติการ สามารถตรวจสอบผลการดำเนินงาน โดยนำข้อมูลบางส่วนมาประมวลผล ประเมิน สารสนเทศที่ได้จะแสดงให้เห็นผลการดำเนินงาน และ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภูมิพัฒน์ วณพิพัฒน์พงศ์ (2559, หน้า 1) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคเหนือ เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคเหนือและเพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาและบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่าปัญหาการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านซอฟต์แวร์และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านบุคลากร ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับ โรดริเกซ (Rodriguez, 2007) ได้ศึกษาเรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาและพบว่าให้นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการศึกษาเป็นสิ่งแรกที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาเป็นสิ่งที่จะยกระดับบุคคล มีการเปลี่ยนแปลงและเพิ่มความสามารถของสังคมในการวางรูปแบบองค์การทางเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและการถ่ายทอดวัฒนธรรม

3. ผลการเปรียบเทียบสภาพจริงที่เป็นอยู่ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรีจำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา ประเภทของสถานศึกษา และประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา

3.1 การเปรียบเทียบสภาพจริงที่เป็นอยู่ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี สภาพจริงที่เป็นอยู่โดยจำแนกตามเพศของผู้บริหารสถานศึกษา เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่ามี ความแตกต่างกันอย่าง

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สอดคล้องกับสมมุติฐานของการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ารูปแบบการบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเป็นการศึกษาพิเศษซึ่งหมายถึงการเรียนวิชาเฉพาะเน้นการสร้างอาชีพ ทรูดี้ เฮลเลอร์ (Trudy Heller, 1982) ได้ศึกษาในเรื่อง “Women and men as Leaders” พบว่าผู้หญิงสามารถเป็นผู้นำทางการบริหารได้เช่นเดียวกับผู้ชาย แต่มีลักษณะที่แตกต่างกันตามธรรมชาติของเพศ ตัวอย่างเช่น ผู้ชายจะเป็นผู้ห่างเหินผู้ใต้บังคับบัญชา ไม่มีความละเอียดลึกซึ้งซึ่งในการแก้ปัญหาให้ตรงจุด แต่จะยึดมั่นอยู่กับนโยบาย ส่วนผู้หญิงจะมีความเข้าใจและสนใจเข้าถึงจิตใจผู้ใต้บังคับบัญชาใกล้ชิดกว่าผู้ชาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ นครินทร์ ธิยะภูมิ (2563, หน้า 138) ได้ศึกษาการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ผลการวิจัยพบว่า การบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเพศชายและเพศหญิง โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 การเปรียบเทียบสภาพจริงที่เป็นอยู่ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี สภาพจริงที่เป็นอยู่โดยจำแนกตามระดับการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่าไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานของการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้นำทางการศึกษา ซึ่งถูกกำหนดให้ผู้ที่จะเป็นผู้บริหารสถานศึกษาต้องสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ซึ่งผู้บริหารทุกคนจะได้รับความรู้ในเรื่องของการบริหารสถานศึกษา ส่วนผู้ที่จบสูงกว่าระดับปริญญาโทเพื่อเป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้นๆ หรือเรียนเพื่อให้ถ่องแท้ในศาสตร์ความรู้ หรือเพื่อสร้างโอกาสที่มากขึ้น สอดคล้องกับ สมศักดิ์ ไพค์นาม (2558, หน้า 30) ได้ศึกษาการบริหารสถานศึกษาของวิทยาลัยการอาชีพ สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาของวิทยาลัยการอาชีพ สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามวุฒิการศึกษาที่ต่างกัน โดยรวมและรายฝ่ายไม่แตกต่างกัน

3.3 การเปรียบเทียบสภาพจริงที่เป็นอยู่ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี สภาพจริงที่เป็นอยู่โดยจำแนกตามระดับประเภทของสถานศึกษา เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สอดคล้องกับสมมุติฐานของการวิจัย ทั้งนี้จากการที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้มีคำสั่งที่ 8/2559 ลงวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2559 เรื่อง การบริหารจัดการรวมสถานศึกษาอาชีวศึกษาภาครัฐและเอกชน เพื่อให้การปฏิรูปการศึกษาและการบริหารราชการในกระทรวงศึกษาธิการเกิดประสิทธิภาพ มีความเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายอย่างมีคุณภาพได้มาตรฐาน ตลอดจนมีความคล่องตัวมากขึ้น ซึ่งเป็นผลให้มีการรวมสถานศึกษาของทั้งรัฐและเอกชน

เข้าด้วยกัน ทำให้อาชีวศึกษาเอกชนย้ายมาอยู่ในการดูแลของ สอศ. ซึ่งปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายที่ดูแลเป็นการเฉพาะ อาศัยเพียงการอ้างอิงกับ พ.ร.บ.โรงเรียนเอกชนที่กำลังมีการปรับปรุง และได้ตัดบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับอาชีวศึกษาเอกชนออกไป อติศร สินประสงค์ (2561) ได้กล่าวว่า ควรสร้างความเสมอภาคและเท่าเทียมระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษาภาครัฐและภาคเอกชนในทุกด้าน เพื่อให้เกิดการพัฒนาทั้งองค์กรอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ส่งเสริมให้มีกองทุนเงินกู้ยืมเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนในสังกัด สอศ. สามารถกู้ยืมเพื่อนำไปใช้ในการก่อสร้างอาคารเรียน ห้องปฏิบัติการ ครุภัณฑ์ สื่อการเรียนการสอน เป็นต้น

3.4 การเปรียบเทียบสภาพจริงที่เป็นอยู่ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี สภาพจริงที่เป็นอยู่โดยจำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานของการวิจัย เมื่อพิจารณารายด้านแล้วพบว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี แตกต่างกับผู้บริหารที่มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประสบการณ์ในการทำงานมีผลต่อการตัดสินใจ วางแผน กำหนดนโยบายการบริหารสถานศึกษาเมื่อพิจารณา สอดคล้องกับงานวิจัยของ สถิตี เทศาราช (2563, หน้า 442) ได้ศึกษาสภาพแนวทางการพัฒนาวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี พบว่าผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาความต้องการจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ด้านฝ่ายบริหารทรัพยากร พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยในลำดับสุดท้าย คือ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยควบคุม ดูแล ปรับปรุง ซ่อมแซมพัฒนาอาคารสถานที่ของสถานศึกษาดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรประชุม วางแผนงานเพื่อปรับปรุงนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อให้สามารถตรวจสอบ ควบคุมดูแล อาคารสถานที่ของสถานศึกษา เพื่อใช้ในการประเมินทำให้ได้สารสนเทศที่มีประสิทธิภาพรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์

1.2 ด้านฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยในลำดับสุดท้าย คือ การประสานงานและให้ความร่วมมือและดำเนินกิจกรรมต่างๆ ภายในสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่เสมอ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดให้มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในการประสานงานและช่วยสร้างประโยชน์ต่อการดำเนินงานขององค์กร ทำให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการได้อย่างรวดเร็ว กำหนดเป้าหมายกลยุทธ์และการวางแผนปฏิบัติการ สามารถตรวจสอบผลการดำเนินการ วิเคราะห์สาเหตุปัญหา ผู้บริหารจะสามารถใช้ระบบสารสนเทศประกอบการศึกษา และค้นหาสาเหตุหรือข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นเพื่อปรับปรุงแก้ไขปัญหา

1.3 ด้านฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยในลำดับสุดท้าย คือ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยในงานปกครองดูแล นักเรียนนักศึกษาให้อยู่ในระเบียบวินัยตามที่กำหนด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูได้เห็นประโยชน์ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการควบคุมดูแล ส่งเสริม การจัดเก็บ รวบรวมข้อมูลประวัติข้อมูลการเรียน พฤติกรรมของนักเรียนนักศึกษา

1.4 ด้านฝ่ายวิชาการ พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยในลำดับสุดท้าย คือ พัฒนาองค์ความรู้ให้แก่ครูในการใช้และผลิตสื่อด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรทำความเข้าใจเป็นผู้นำในการจัดการศึกษา ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีคุณภาพจะช่วยส่งเสริมการดำเนินงานในสถานศึกษา ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ช่วยเพิ่มคุณภาพชีวิต การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารบุคลากรและการบริหารการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาจึงมีความจำเป็นเพราะทรัพยากรบุคคลเป็นปัจจัยที่สำคัญมากประการหนึ่ง เป็นเรื่องที่สถานศึกษาต้องให้ความสำคัญ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาคำถามการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาของฝ่ายแผนงานและความร่วมมือเพียงฝ่ายเดียวเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาอาชีวศึกษา

2.2 ควรทำการศึกษารูปแบบ แนวทางการบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ สุทธิอาจ. (2556). สภาพและปัญหาการดำเนินงานจัดทำระบบสารสนเทศสถานวิชาการ
โรงเรียนเอกชนในจังหวัดสกลนคร. ภาคนิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ
สกลนคร.
- กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. (2554). กรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศและ
การสื่อสารระยะ พ.ศ.2554-2563 ของประเทศไทย ICT2020. กรุงเทพฯ: คุรุสภา
ลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579. กรุงเทพฯ: สำนักงาน
เลขาธิการสภาการศึกษา.
- กัลยาณี แนวแห่งธรรม. (2561). การศึกษาความต้องการจำเป็นแนวทางการดำเนินงานให้บริการ
รถไฟ ความเร็วสูงในอนาคต กรณีศึกษาเส้นทางกรุงเทพฯ -หัวหิน. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กานดา พูนลาภทวี. (2539). สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : พิสิษฐ์เซ็นเตอร์.
- กิดานันท์ มลิทอง. (2548). เทคโนโลยีและการสื่อสารเพื่อการศึกษา. กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.
- กิตติมา จันทรสุม. (2541). แนวคิดของของผู้บริหารในการพัฒนาระบบสารสนเทศ ศึกษากรณี :
สำนักงานคณบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- คมกฤช เกษศิริโยธิน. (2559). การพัฒนาระบบสารสนเทศสถานศึกษาเพื่อประเมินประวัตินักเรียนโรงเรียน
บ้านโพธิ์กระสังข์อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ. การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- คมศร วงษ์รักษา. (2540). การเปรียบเทียบคุณภาพและความสอดคล้องของเทคนิคการจัด
เรียงลำดับ ความสำคัญที่อิงโมเดลความแตกต่างในการประเมินความต้องการจำเป็น.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ครรชิต มาลัยวงศ์. (2539). ก้าวไกลไปกับคอมพิวเตอร์ (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ศูนย์เทคโนโลยี
อิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ.
- _____. (2540). ความก้าวหน้าและทิศทางของเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการเรียนการสอน.
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- _____. (2543). ทักษะไอที (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และ
คอมพิวเตอร์แห่งชาติ.

- ชนิตา เรื่องศิริวัฒนกุล. (2554). การพัฒนาระบบประเมินการสอนออนไลน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ โดยใช้เทคโนโลยีเว็บเซอร์วิส. กรุงเทพมหานคร: ฐานข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานภาครัฐด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.
- ฐิติพร สุดสาย. (2557). การศึกษาสภาพการใช้คอมพิวเตอร์ในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอบ้านนาสาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3. ภาคนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- ณัฐพันธ์ เขจรนันท์, และ คนอื่นๆ. (2551). พฤติกรรมองค์การ. กรุงเทพฯ: วีพริ้นท์.
- ณัฐพันธ์ เขจรนันท์, และ ไพบุลย์ เกียรติโกมล. (2542). ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ Management information systems. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- ณัฐกร สงคราม. (2552). การออกแบบและพัฒนามัลติมีเดียเพื่อการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ถวัลย์ พอกประโคน. (2557). สภาพการบริหารงานโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ทักษิณา สนวนานนท์. (2546). พจนานุกรมศัพท์คอมพิวเตอร์ : ฉบับนิสิต นักศึกษา และบุคคลทั่วไป. กรุงเทพฯ: ดวงกลมสมัย.
- ทิพวัลย์ นนทเกท. (2559). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราชเขต 3. วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์สาขามนุษย์ศาสตร์และสังคมศาสตร์, 3(1), 91.
- ธนวัฒน์ พรหมจินดา. (2563). ทักษะการบริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน ภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- ธราดล ทันทาหะ. (2557). การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการรายงานคุณภาพการศึกษาด้านผู้เรียนโรงเรียนบ้านลาดทองคำ อำเภอบ้านฝ้อ จังหวัดอุดรธานี. การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชานินทร์ ศิลป์จารุ. (2553). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS. กรุงเทพมหานคร : บิสซิเนสอาร์แอนด์ดี.
- นครินทร์ ธิยะภูมิ. (2563). การบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.

- นงลักษณ์ วิรัชชัย, และ สุวิมล ว่องวานิช. (2544). การวิจัยและพัฒนาเพื่อการปฏิรูปทั้งโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นันทิรัตน์ พิระพันธุ์, และ อธิพัทธ์ สุวทันพรกุล. (2561). การพัฒนาเครื่องมือประเมินสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารที่จำเป็นในการจัดการเรียนรู้สำหรับครูในศตวรรษที่ 21. วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มศว, 19(1), 244-260.
- นันทิมา ศรีสุวรรณ. (2550). ความต้องการจำเป็นเพื่อการปรับปรุงการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญเลิศ อรุณพิบูลย์. (2554). การพัฒนาห้องสมุดดิจิทัลด้วยโปรแกรม Greenstones. ปทุมธานี: ศูนย์บริการความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.
- ประสิทธิ์ ทีฆพุดิ, และ ครรชิต มาลัยวงศ์. (2549). การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้ากรุ๊ป.
- ปานจันทร์ โททอง. (2542). การเปรียบเทียบผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการจัดการเรียนแบบร่วมระหว่าง เทคนิคสตอรี่บอร์ดดั้งเดิมและแบบปรับปรุง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปิยมาภรณ์ โชคอวยชัย. (2540). การเปรียบเทียบผลการประเมินความต้องการจำเป็นระหว่างวิธีการจัดเรียงลำดับความสำคัญที่ต่างกันโดยใช้เครื่องมือการประเมินความต้องการจำเป็นที่มีการตอบสนองเดียว. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พจนานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. (2546). กรุงเทพฯ: นานมีบุคส์พับลิเคชั่นส์.
- พจนานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. (2556). กรุงเทพฯ: นานมีบุคส์พับลิเคชั่นส์.
- พดด้วงพิศ โนรี. (2556). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศในสถาบันการอาชีวศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 15(2), 16.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. (2542, สิงหาคม 19). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 116 ตอนที่ 74 ก. หน้า 12.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. (2551, มีนาคม 25). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 125 ตอนที่พิเศษ 60 ง. หน้า 22.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: เจริญผล.

- พิชิต โคตรมา. (2551). การศึกษาสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- ภาณุรุจ กลิ่นโพธิ์. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสถาบันการอาชีวศึกษาสังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา : กรณีศึกษาสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 4.
หลักสูตรพัฒนานักบริหารระดับกลาง กระทรวงศึกษาธิการ (นบก.ศช) รุ่นที่ 2 สถาบันพัฒนา
ครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- ภูมิพัฒน์ วนพิพัฒน์พงศ์. (2559). การศึกษาปัญหาการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ ของ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคเหนือ. วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- มยุรีย์ เขียวฉะอ้อน. (2541). การประเมินความต้องการจำเป็นด้านทักษะพื้นฐานของครูอนุบาล
โดยใช้การคิดวิเคราะห์งาน. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช. (2546). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา (พิมพ์
ครั้งที่ 4). นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช.
- ยีน ภูววรรณ, และ สมชาย นำประเสริฐชัย. (2546). ไอซีทีเพื่อการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. (2560, เมษายน 6). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 134 ตอนที่ 40
หน้า 74.
- รัตพิรพัฒน์ ทะมานนท์. (2561). ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ดุขฎิบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครสวรรค์.
- เรณู จันทพันธ์. (2557). การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาใน
ศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนแสนสุขสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18.
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกริก.
- วิไล ทองแม่. (2542). ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัย. ลพบุรี: สถาบันราชภัฏเทพสตรี.
- วิไลวรรณ ไตรยราช. (2559). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอนของอาจารย์ และ
นักศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศรีสงคราม มหาวิทยาลัยนครพนม.
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วิสูตร วรสง่าศิลป์. (2554). คอมพิวเตอร์เบื้องต้นและเทคโนโลยีสารสนเทศ. นครปฐม: มหาวิทยาลัย
ศิลปากร.
- ศรีไพร ศักดิ์รุ่งพงศากุล, และ เจษฎาพร ยุทธนวิบูลย์ชัย. (2549). ระบบสารสนเทศและเทคโนโลยี
การจัดการความรู้. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.

- ศรุตตา แวสุวรรณ. (2564). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- คันสนีย์ จันทร์สถิตย์พร. (2549). การพัฒนาหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแบบผสมผสานสัมพันธ์สำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริชัย กาญจนวาสี, และ คนอื่นๆ. (2541). รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาแนวทางการติดตามและประเมินโครงการพัฒนาในระดับจังหวัด. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริรัตน์ ศรีสะอาด. (2542). การศึกษาประเภทของบุคลิกภาพของสมาชิกและขนาดของกลุ่มที่ส่งผลต่อการประเมินความต้องการจำเป็นโดยใช้กลุ่มสมมติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศุภสิริ พัฒนภักดี. (2558). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี. ภาคนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- สถาบันราชภัฏสวนดุสิต. (2542). เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร: สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2546). การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มวิทยาศาสตร์ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2557). สะเต็มศึกษาและการออกแบบเชิงวิศวกรรม. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.
- สถิตย์ เทศราช. (2563). การศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนางานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชธานี.
- สถิรดา ทาขุลี. (2554). ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาคุณภาพนักศึกษาสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สมศักดิ์ ไพค่านาม. (2558). การบริหารสถานศึกษาของวิทยาลัยการอาชีพ สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี. สารนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต วิทยาลัยนครราชสีมา.

- สาโรจน์ ขอบจ่วนเตี้ยว. (2560). กลยุทธ์การบริหารการประกันคุณภาพของวิทยาลัยเทคนิค สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- สายสุดา ปั่นตระกูล, และ คนอื่นๆ. (2555). การศึกษาสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน ระดับอนุบาลในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2552). โครงสร้างสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ: กลุ่มพัฒนาระบบการบริหาร สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2555). มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2555 เพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี.
- _____. (2562). รายงานประจำปี 2562 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี.
- สำนักงานคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศ. (2537). แนวทางการพัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของประเทศไทย. กรุงเทพฯ: เซนจูรี่.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี. (2564). ข้อมูลสารสนเทศ. สืบค้น พฤษภาคม 2, 2564, จาก <http://www.lbtech.ac.th>.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2554). แนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุขุม เฉลยทรัพย์, และ คนอื่นๆ. (2555). เทคโนโลยีสารสนเทศ (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- สุชาดา กิระนันท์. (2541). เทคโนโลยีสารสนเทศทางสถิติ : ข้อมูลในระบบสารสนเทศ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุทธิพร จิตต์มิตรภาพ. (2553). การเปลี่ยนแปลงโลกของการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และการพัฒนา “ครุมีอาชีพ” สมาคมเครือข่ายการพัฒนาวิชาชีพอาจารย์และองค์กรอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2538). ความรู้ชายแดนด้านการประเมินผลการศึกษา. วารสารวิธีวิทยาการวิจัย, 7 (2), 52-67.

- สุวิมล ว่องวานิช. (2542). การสังเคราะห์เทคนิคที่ใช้ในการประเมินความต้องการจำเป็นในนิติต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2550). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2545). ความขัดแย้ง การบริหารเพื่อสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ: ตะเกียง.
- อดิสร สีนประสงค์. (2561). อาชีวะเอกชนขอสิทธิจัดการศึกษาเท่ารัฐ. สืบค้น เมษายน 7, 2564 จาก <https://d.dailynews.co.th/education/624040>.
- อร่าม ตอลรัมย์. (2556). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานในสถานศึกษา ขั้น พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษิต มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- เอกรักษ์ ปาร์มวงศ์. (2559). รูปแบบการบริหารการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการทำงานของครูอาชีพศึกษาเอกชน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษิต มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- เอกราช เครือศรี. (2558). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา, 3 (สืบเนื่อง (1 2558)), 202-209.
- Alessi, S.M., & Trollip, S.R. (1985). **Computer-based Instruction Method and Development** (4th ed.). New York : Prentice-Hall.
- Alkin, M.C. (Ed.) (2004). **Evaluation Roots : Tracing Theorists Views and Influences**. London : Sage Publications.
- Allison, A.W., Shrigley, R.L. (1986). Teaching Children to Ask Question in Science. **Science Education**, 70, 73-80.
- Altschuld, J. W., & Witkin, B. R. (2000). **From needs assessment to action: Transforming needs into solutions**. Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Bartol, M. Kathryn, & C. Martin. (1998). **Management Quality** (2nd ed.). New York : Prentice – Hall.
- Beadle de Palomo, F.B., & Luna. (2000). **The Needs Assessment : Tool for long Term Planning**. Retrieved March 14, 2017, from <http://www.ponline.org/node/253093>.
- Best, J.W. (1981). **Research in Education**. New Jersey: Prentice – Hall.

- Blakeslee, Dorothy M, & Rumble, John. (2003). The Essentials of a Database Quality Process, National Institute of Standards and Technology, Standard Reference Data Program. **Data Science Journal**, 12 February 2003, p 35.
- Case. (2003). Decision Making and Flow of Information A Case Study of Management Information System at Central YMCA College. **Dissertation Abstracts International**, 42(4), 1454-A.
- Casmar, Stephen Paul. (2002). **The adoption of computer technology by faculty in a college of education: An analysis of administrative planning issues**, Retrieved December 20, 2012, from www.academia.edu/2309597
- David, & Richard Keith. (2005). **An Analysis of Reading Achievement using a Team Teaching Approach**. Dissertation Abstracts International.
- Dunter, K., & Andrew, J. (1996). **Dictionary of Natural Resource Management**. Canada: University of British Columbia.
- Fox, Cristopher, Levitin, Anany, & Redman, Thomas C. (1994). The Notion of Data and It's Quality Dimensions Information Processing & Management. **Encyclopedia of Library and Information Science**, 30(1), 9-19.
- Gwaltney, R. (1982). **A Model Management Information System for an Institution of Higher**. Dissertation Abstract International.
- Hicks, Jame O. Jr. (1993). **Management Information System**. Singapore : West Publishing.
- Karadima, O. (1984). Management Information System for Faculty Allocation Institution of Higher Education: A Case Study for the University of Santiago de Chile, **Dissertation Abstracts International**, 42(2), 1517-A.
- Kaufman, R. (2000). **Mega planning**. Thousand Oaks : Sage Publications.
- Kaufman, R. Rojas, A.M., & Mayer, H. (1993). **Need assessment : A user's guide**. Englewood Cliffs, NJ : Educational Technology Publications
- Kim, H.S. (1996). **The Organizational Effectiveness of Public Management Information Systems in Korea**. Seoul : Jongno-gu.
- Kivanc Semiz, & Mustafa Levent Ince. (2012). Pre-service physical education teachers' technological pedagogical content knowledge, technology intergration self-

- efficacy and instructional technology outcome expectations. **Australasian Journal of Education Technology** 28, 7,1248-1265.
- Laudon, K. C., & Laudon, J. P. (2007). **Management information systems: Managing the digital firm** (10th ed.). Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.
- Lucas, H. (1997). **Information technology for management**. New York: McGraw-Hill.
- Mallard. (2002). **Information and communication technology (ICT)**. Retrieved July 7, 2011, from http://tdc.thailis.or.th/tdc/print.php?option-print&institute_code
- Mckillip, J. (1987). **Needs analysis : Tools for the human services and education**. Newbury Park: CA : Sage.
- Merdick, Robert G., & Ross James E. (1978). **Introduction to Management Information System**. New Jersey : Prentice Hall.
- Owen. (2015). **How to LEAD** (4th ed.). Gosport: Ashford Colour.
- Raymond McLeod, Jr., & Schell. (2010). **Management Information Systems** (8th ed.). New Jersey: Prentice Hall Englewood Cliffs, 12.
- Reviere, R., et al. (1996). **Needs Assessments a Creative and Practical guide For social scientists**. United State of America : Taylor & Francis.
- Ritchie, M., & Marshall, E. (1998). **Information System in Business**. London: International Thomson Business.
- Rob, Peter, & Coronel, Carlos. (2002). **Database System: Design, Implementation and Management** (5th ed.). Course Technology, Boston, MA.
- Rodriguez, D. (2007). Community-based management through ecotourism in Bahia de los Angeles. **Research**, 84, 114-118.
- Rosenberg. (1993). **Attitude Organization and Change : And Analysis of Consistency Among Attitude Components**. Wesport: Greenwood Press.
- Rouda, R., & Kusy, M. (1996). **Development of human resources : Needs assessment the first step**. Pulp and Paper Industry Journal, 78(6) : 255-257.
- Ruben Vanderlinde, & Johan van Braak. (2011). A New ICT Curriculum for Primary Education in Flanders:Defining and Predicting Teachers' Perceptions of Innovation Attributes. **Educational Technology&Society**, 14(2), 124-135.
- Souter. (1999). **Information Technology IT**, Retrieved July 27, 2011, from <http://danai.blog.mthai.com /2009/09/27/public-5>.

- Stair, Ralph M. (1992). **Principles of Information Systems**. Boston : Boyd and Fraser.
- Stufflebeam, D.L.(2001). **Evaluation Models**. San Francisco : Jossey – Bass.
- Stufflebeam., et al. (1985). **System Evaluation**. Boston: Kluwep-Nijhoff Publication.
- Taro Yamane. (1973). **Statistics: An Introductory Analysis** (3rd ed.). New York: Harper and Row Publications.
- Tondeur, Jo. (2006). **ICT Integration in the Classroom. Challenging the Potential of a School Policy**. Ghent University Belgium: Department of Educational Studies.
- Truedy Heller. (1982). **Women and Men as Leaders : in Business, Educational and Social Service Organizations**. New York: Praeger.
- Turban E. (2006). **Information Technology for Management: Understanding Enterprise Systems: Supply Chains** (6th ed.). John Wiley & Sons.
- UNESCO. (2008). **Towards Information Literacy Indicators : Conceptual Framework Paper**. Retrieved June 15, 2010, from http://www.uis.unesco.org/Library/Document/wp08_InfoLit_en.pdf
- Van Horn, R. (1991). **Advanced Technology and Educational Change in Advanced Technology**. In Education: An Introduction to Videodiscs Robotics, Optical Memory, Peripherals, New Software Tools, and High-Tech Staff Development. California: Brooks/Cole, 1991.
- Wiener, R. L., Pritchard, C.C., & Weston, M. (1995). **Comprehensibility of approved jury instructions in capital murder cases**. Journal of Applied Psychology.
- Witkin, B.R. (1984). **Assessing needs in education and social program**. San Francisco: Jossey-Boss publishers.
- Witkin, B.R., & Altschuld, J.W. (1994). **Planing and conducting needs assessments : A practical guide**. Thousand Oaks : Sage Publication.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ความต้องการจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะศึกษาความต้องการจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี
2. ผู้ตอบแบบสอบถามฉบับนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี
3. แบบสอบถามฉบับนี้ ผู้ศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ
ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้บริหารสถานศึกษา
ตอนที่ 3 สภาพจริงที่เป็นอยู่และสภาพที่ควรจะเป็นของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา
4. ผู้ศึกษาขอความกรุณาจากท่านในการตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามในการศึกษาวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรีต่อไป

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถามฉบับนี้

(นายทศพล ศิลลา)

นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง ให้ผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ให้ตรงกับสถานภาพของท่าน

1. ตำแหน่ง
  - ผู้บริหารสถานศึกษา
  - ครู
2. วุฒิการศึกษา
  - ปริญญาตรี
  - สูงกว่าปริญญาตรี
3. ประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่
  - น้อยกว่า 5 ปี
  - 5-10 ปี
  - มากกว่า 10 ปี
4. ประเภทของสถานศึกษา
  - สถานศึกษาภาครัฐ
  - สถานศึกษาภาคเอกชน

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้บริหารสถานศึกษา

คำชี้แจง ให้ผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ให้ตรงกับสถานภาพของผู้บริหารสถานศึกษาของท่าน

1. เพศ
  - ชาย
  - หญิง
2. วุฒิการศึกษา
  - ปริญญาโท
  - สูงกว่าปริญญาโท
3. ประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา
  - น้อยกว่า 5 ปี
  - 5-10 ปี
  - มากกว่า 10 ปี

ตอนที่ 3 ความต้องการจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดลพบุรี
คำชี้แจง

1. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนน เพื่อประเมินสภาพการใช้เทคโนโลยี
สารสนเทศที่ใช้ในการบริหารสถานศึกษาของท่านตามสภาพจริงที่เป็นอยู่และสภาพที่ควรจะเป็น ทั้งนี้
ระดับคะแนนสภาพจริงที่เป็นอยู่และสภาพที่ควรจะเป็นใช้เกณฑ์ดังต่อไปนี้

5 หมายถึง มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่างการตอบ

ข้อความ	สภาพจริงที่เป็นอยู่					สภาพที่ควรจะเป็น				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1. ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการรับสมัคร นักเรียน นักศึกษาใหม่			✓			✓				

จากตัวอย่างนี้ หมายถึง มีการปฏิบัติงานโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการรับ
สมัครนักเรียน นักศึกษาใหม่ ตามสภาพจริงที่เป็นอยู่ในระดับปานกลาง แต่ท่านมีความเห็นว่าสภาพที่
ควรจะเป็นในการปฏิบัติงานโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาเกี่ยวข้องกับการรับสมัครนักเรียน
นักศึกษาใหม่ควรจะเป็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ภาคผนวก ข

ผลการวิเคราะห์คุณภาพของแบบสอบถามในการวิจัย

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ตารางค่าเฉลี่ยผลความสอดคล้องของแบบสอบถาม
เรื่อง ความต้องการจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี

ข้อที่	ข้อคำถามในแบบสอบถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย	แปลผล
		คนที่							
		1	2	3	4	5			
ด้านฝ่ายบริหารทรัพยากร									
1	ปฏิบัติงานตามระเบียบสำนัก นายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณอยู่ เสมอ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	จัดเก็บรวบรวมและจัดระบบเอกสาร หลักฐานและระเบียบวิธีปฏิบัติต่างๆ เป็น ปัจจุบัน	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	แนะนำ เผยแพร่ ดำเนินการเกี่ยวกับการ บริหารงานบุคลากรของสถานศึกษาอยู่ เสมอ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	ควบคุม จัดทำทำสถิติและรายงาน เกี่ยวกับการลงเวลาปฏิบัติงาน การลา ของสถานศึกษาเป็นปัจจุบัน	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	จัดทำเอกสารและหลักฐานการจ่ายเงิน งบประมาณตามระเบียบเป็นปัจจุบัน	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6	รับและเบิกจ่ายเงิน ตรวจสอบ รายงาน เงินคงเหลือของสถานศึกษาเป็นปัจจุบัน	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7	จัดทำเอกสารหลักฐาน บันทึกรายการ บัญชี ปรับปรุงบัญชี การปิดบัญชี เป็น ปัจจุบัน	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
8	จัดทำรายงานงบการเงินและบัญชี เป็น ปัจจุบัน	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	ข้อความคำถามในแบบสอบถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย	แปลผล
		คนที่							
		1	2	3	4	5			
ด้านฝ่ายบริหารทรัพยากร									
9	จัดวางระบบเกี่ยวกับการจัดหา การซื้อ การจ้าง การเก็บรักษา การเบิกจ่ายพัสดุของสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10	จัดทำทะเบียนที่ดิน สิ่งก่อสร้างของสถานศึกษา	1	1	0	1	1	4	0.8	ใช้ได้
11	ประสานงานวางแผนในการใช้พื้นที่ของสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
12	ควบคุม ดูแล ปรับปรุง ซ่อมแซม พัฒนาอาคารสถานที่ของสถานศึกษาอยู่เสมอ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
13	ดำเนินการเกี่ยวกับการรับสมัครนักเรียน นักศึกษาใหม่	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
14	ให้บริการเกี่ยวกับการออกหลักฐานทางการเรียนของสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
15	เผยแพร่ข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาอยู่เสมอ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
16	ประสานงานกับชุมชน ท้องถิ่น สถานศึกษาอื่นๆ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
ด้านฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ									
17	จัดทำแผนปฏิบัติงาน แผนพัฒนาสถานศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
18	จัดทำรายงานสรุปผล การปฏิบัติงานตามตัวชี้วัดในแผนงานเสนอต่อหน่วยงานอื่น	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
19	รวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานภายในและภายนอกสถานศึกษา ประมวลผล จัดเก็บรักษาและให้บริการข้อมูลและสารสนเทศอยู่เสมอ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	ข้อความถามในแบบสอบถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย	แปลผล
		คนที่							
		1	2	3	4	5			
20	รวบรวมและเผยแพร่สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาและการประกอบอาชีพอยู่เสมอ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
21	ประสานงานและให้ความร่วมมือและดำเนินกิจกรรมต่างๆ ภายในสถานศึกษาอยู่เสมอ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
22	ประสานงานและให้ความร่วมมือและดำเนินกิจกรรมต่างๆ ภายนอกสถานศึกษาอยู่เสมอ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
23	ส่งเสริมให้ นักเรียน บุคลากรในสถานศึกษาทำวิจัยพัฒนาองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และสิ่งประดิษฐ์ เพื่อประโยชน์ในการจัดการศึกษา	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
24	รวบรวมเผยแพร่ผลการวิเคราะห์ วิจัยของนักศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
25	ส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาได้มีความรู้ความเข้าใจหลักเกณฑ์การประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาอยู่เป็นประจำ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
26	ดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นปัจจุบัน	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
27	ส่งเสริมให้ครู นักเรียน นักศึกษาดำเนินงานส่งเสริมการทำธุรกิจขนาดย่อมในสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	ข้อความถามในแบบสอบถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย	แปลผล
		คนที่							
		1	2	3	4	5			
28	ส่งเสริมการหารายได้ระหว่างเรียน ร่วมกับ ชุมชน องค์กร องค์กรวิชาชีพ สถานประกอบการต่างๆ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
ด้านฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา									
29	ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดตั้งกิจกรรม ชมรมต่างๆ ขึ้นภายในสถานศึกษาอยู่ เสมอ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
30	จัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่ สถานศึกษา สังคม ชุมชนและกิจกรรมใน วันสำคัญของชาติ ศาสนาและ พระมหากษัตริย์	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
31	จัดทำ จัดเก็บ รวบรวมข้อมูลประวัติ พฤติกรรมของนักเรียน นักศึกษา เป็น ปัจจุบัน	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
32	ประสานงานครูที่ปรึกษาให้คำปรึกษา แนะนำแก้ปัญหาต่างๆ ของนักเรียน นักศึกษา อยู่เสมอ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
33	ปกครองดูแลนักเรียน นักศึกษาให้อยู่ใน ระเบียบวินัยตามที่กำหนดไว้อยู่เสมอ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
34	จัดทำระเบียบนักเรียนนักศึกษาที่ได้รับ การตัดคะแนนความประพฤติและลงโทษ เป็นปัจจุบัน	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
35	ให้คำปรึกษา แนะนำอาชีพและการ จัดหางานให้กับนักเรียนนักศึกษาอยู่เป็น ประจำ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
36	จัดเก็บและรวบรวมข้อมูลการมีงานทำ การศึกษาต่อและการประกอบอาชีพของ ผู้สำเร็จการศึกษา	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	ข้อความคำถามในแบบสอบถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย	แปลผล
		1	2	3	4	5			
37	ดูแลสวัสดิการและการให้บริการด้านต่างๆ กับนักเรียนนักศึกษาภายในสถานศึกษาอยู่เสมอ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
38	ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพ สิ่งเสพติดโรคร้ายแรง	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
39	จัดกิจกรรมและการให้บริการที่ตอบสนองต่อชุมชนและสังคมอยู่เสมอ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
40	เผยแพร่องค์ความรู้ ทักษะวิชาชีพแก่ประชาชนเพื่อการมีงานทำและประกอบอาชีพอยู่เสมอ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
ด้านฝ่ายวิชาการ									
41	ควบคุมดูแล ส่งเสริม กำกับติดตามการจัดการเรียนการสอน การฝึกงานเป็นประจำ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
42	สนับสนุนพัฒนาการเรียนการสอน นวัตกรรม เทคโนโลยีและสิ่งประดิษฐ์ สื่อการสอนต่างๆ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
43	ควบคุมดูแลสำนักงาน ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ให้ทันสมัยอยู่เสมอ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
44	จัดทำแผนการจัดการเรียนการสอน การจัดทำตารางเรียน ตารางสอน ของแผนกและรายบุคคล	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
45	ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนในสถานศึกษาได้มีความรู้ความเข้าใจในหลักการ จุดหมายและหลักเกณฑ์การใช้หลักสูตรอยู่เป็นประจำ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อที่	ข้อความคำถามในแบบสอบถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	เฉลี่ย	แปลผล
		คนที่							
		1	2	3	4	5			
46	ส่งเสริมสนับสนุนครูให้มีความรู้ความเข้าใจและปฏิบัติตามระเบียบการวัดผลและประเมินผล	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
47	กำกับ ดูแลการจัดการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผลในสถานศึกษาเป็นประจำ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
48	ให้บริการศูนย์วิทยบริการหรือห้องสมุด	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
49	วางแผนงานร่วมกับสถานประกอบการในการนิเทศ ติดตาม การฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
50	จัดการศึกษาวิชาชีพโดยร่วมมือกับสถานประกอบการและหน่วยงานภาครัฐและเอกชน	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
51	พัฒนาองค์ความรู้ให้แก่ครูในการใช้และผลิตสื่อด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่เสมอ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
52	จัดหารวบรวมวัสดุ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อสื่อดิจิทัลอุปกรณ์ต่างๆ เพื่อให้บริการเป็นประจำ	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

ข้อความคำถามยังไม่สื่อถึงการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการ ยังเป็นเพียงการจัดการงานต่างๆ ตามระเบียบเฉยๆ ควรเพิ่มรายละเอียดไปว่างานในข้อนี้จะใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอะไร? อย่างไร? เพียงใด? ปรับให้มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาโยงกับการปฏิบัติงาน

- ต้องสื่อสารให้ชัดว่าผู้ตอบแบบสอบถามนั้นมีการนำเอาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการดำเนินการในหัวข้อดังกล่าวอย่างไร? จะ Rating อย่างไร? มีบางข้อความใกล้เคียงกันให้ยุบรวมเป็นข้อเดียวกัน

- ให้ยุบรวมข้อความข้อ 5 กับ 6 และข้อ 7 กับ 8 เข้าด้วยกัน

ภาคผนวก ค

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า	รองอธิการบดีฝ่ายบริหารและกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
2. อาจารย์ ดร.ภัสสร เลาสวัสดิกุล	คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
3. อาจารย์ ดร.สรรัชต์ ชูชีพ	อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชา การบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
4. รศ. ว่าที่ร้อยตรี ดร.ชูชาติ พยอม	รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะเทคโนโลยี อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
5. อาจารย์ ดร.เนติ เฉลยวาเรศ	อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชา การบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก ง
หนังสือขอความอนุเคราะห์
เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ ๖๑/๒๕๖๕

วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. เล่มการศึกษาค้นคว้าอิสระ
  ๒. แบบสอบถามในการค้นคว้าอิสระ
  ๓. แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ด้วยนายทศพล ศิลลา นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความต้องการจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสริมทรัพย์ วรปัญญา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และอาจารย์ ดร.ภูวตล จุลสุคนธ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือใช้ในการค้นคว้าอิสระซึ่งผู้วิจัยได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ไคร้ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการค้นคว้าอิสระ ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(อาจารย์ ดร.ภัสสร เลาสวัสดิกุล)

คณบดีคณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ ๖๒ /๒๕๖๕

วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน อาจารย์ ดร.ภัสยกร เลาสวัสดิ์กุล

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. เล่มการศึกษาค้นคว้าอิสระ
  ๒. แบบสอบถามในการค้นคว้าอิสระ
  ๓. แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ด้วยนายทศพล ศิลลา นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความต้องการจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสริมทรัพย์ วรปัญญา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และอาจารย์ ดร.ภูวดล จุลสุคนธ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือใช้ในการค้นคว้าอิสระซึ่งผู้วิจัยได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ไคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการค้นคว้าอิสระ ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(อาจารย์ ดร.ภัสยกร เลาสวัสดิ์กุล)
คณบดีคณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ ๖๓ /๒๕๖๕

วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน อาจารย์ ดร.สรรัชต์ ชูชีพ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. เล่มการศึกษาค้นคว้าอิสระ
  ๒. แบบสอบถามในการค้นคว้าอิสระ
  ๓. แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ด้วยนายทศพล ศิลลา นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความต้องการจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสริมทรัพย์ วรปัญญา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และอาจารย์ ดร.ภูวศล จุลสุคนธ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือใช้ในการค้นคว้าอิสระซึ่งผู้วิจัยได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการค้นคว้าอิสระ ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(อาจารย์ ดร.ภัสยกร เลาสวัสดิกุล)
คณบดีคณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ ๖๔ /๒๕๖๕

วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน รองศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.ชูชาติ พยอม

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. เล่มการศึกษาค้นคว้าอิสระ
  ๒. แบบสอบถามในการค้นคว้าอิสระ
  ๓. แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ด้วยนายทศพล ศิลลา นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความต้องการจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสริมทรัพย์ วรปัญญา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และอาจารย์ ดร.ภูวดล จุลสุคนธ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือใช้ในการค้นคว้าอิสระซึ่งผู้วิจัยได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ไคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการค้นคว้าอิสระ ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(อาจารย์ ดร.ภัสยกร เลาสวัสดิกุล)
คณบดีคณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ ๖๕/๒๕๖๕

วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน อาจารย์ ดร.เนติ เฉลยวาเรศ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. เล่มการศึกษาค้นคว้าอิสระ
  ๒. แบบสอบถามในการค้นคว้าอิสระ
  ๓. แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ด้วยนายทศพล ศิลลา นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความต้องการจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสริมทรัพย์ วรรณปัญญา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และอาจารย์ ดร.ภูวดล จุลสุคนธ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือใช้ในการค้นคว้าอิสระซึ่งผู้วิจัยได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ไคร้ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการค้นคว้าอิสระ ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(อาจารย์ ดร.ภัสสกร เลาสวัสดิกุล)
คณบดีคณะครุศาสตร์

ภาคผนวก จ
หนังสือขอความอนุเคราะห์
ทดลองใช้ (try out) เครื่องมือในการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ อว. ๐๖๒๘.๐๒/๑๓๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนนารายณ์มหาราช
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๑๗ มีนาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขออนุญาตทดลองใช้ (Try out) เครื่องมือในการค้นคว้าอิสระ

เรียน ประธานคณะกรรมการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี

ด้วยนายทศพล ศิลลา นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความต้องการจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสริมทรัพย์ วรปัญญา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ อาจารย์ ดร.ภูวตล จุลสุคนธ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการทดลองใช้เครื่องมือ (Try out) เพื่อตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงเครื่องมือวิจัยที่สร้างขึ้น

ในการนี้คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านให้นายทศพล ศิลลา ดำเนินการทดลองใช้เครื่องมือในการค้นคว้าอิสระกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งได้แก่ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาสังกัดของท่าน หวังอย่างยิ่งในความกรุณาและคงได้รับความอนุเคราะห์ด้วยดี ทั้งนี้ นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อและประสานขอความอนุเคราะห์ด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร. ก๊วยกร เลาสวัสดิ์กุล)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

โทร. ๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒, ๐-๓๖๔๒-๗๔๘๕-๙๓ ต่อ ๑๔๔๑๑

โทรสาร ๐-๓๖๔๒-๒๖๑๐

E-mail : saraban_edu@lawasri.tru.ac.th

ที่ อว. ๐๖๒๘.๐๒/ว๑๓๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนราชมรรคา
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๑๗ มีนาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขออนุญาตทดลองใช้ (Try out) เครื่องมือในการค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรีภาคีรัฐและภาคเอกชนทุกแห่ง

ด้วยนายทศพล ศิลลา นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความต้องการจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสริมทรัพย์ วรปัญญา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ อาจารย์ ดร.กวตล จุตสุนันท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการทดลองใช้เครื่องมือ (Try out) เพื่อตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงเครื่องมือวิจัยที่สร้างขึ้น

ในการนี้คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านให้นายทศพล ศิลลา ดำเนินการทดลองใช้เครื่องมือในการค้นคว้าอิสระกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งได้แก่ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาของท่าน หวังอย่างยิ่งในความกรุณาและคงได้รับความอนุเคราะห์ด้วยดี ทั้งนี้นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อและประสานขอความอนุเคราะห์ด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร. ศักยกร เลาสวัสดิกุล)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

โทร.๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒, ๐-๓๖๔๒-๗๔๘๕-๙๓ ต่อ ๑๔๔๑๑

โทรสาร ๐-๓๖๔๒-๒๖๑๐

E-mail : saraban_edu@lawasri.tru.ac.th

ภาคผนวก ฉ
หนังสือขอความอนุเคราะห์
เก็บข้อมูลในการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ อว. ๐๖๒๘.๐๒/ ๑๔๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนนารายณ์มหาราช
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๒๑ มีนาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในการค้นคว้าอิสระ

เรียน ประธานคณะกรรมการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี

ด้วยนายทศพล ศิลลา นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความต้องการจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสริมทรัพย์ วรปัญญา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ อาจารย์ ดร.ภูวศล จุลสุคนธ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการเก็บข้อมูล ซึ่งสถานศึกษาในสังกัดของท่านได้ถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลในครั้งนี้

ในการนี้คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี โค้รขอความอนุเคราะห์จากท่านให้นายทศพล ศิลลา ดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในการค้นคว้าอิสระกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้แก่ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาสังกัดของท่าน หวังอย่างยิ่งในความกรุณาและคงได้รับความอนุเคราะห์ด้วยดี ทั้งนี้นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อและประสานขอความอนุเคราะห์ด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร. ศักยกร เลาสวัสดิกุล)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

โทร.๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒, ๐-๓๖๔๒-๗๔๘๕-๙๓ ต่อ ๑๔๔๑๑

โทรสาร ๐-๓๖๔๒-๒๖๑๐

E-mail : saraban_edu@lawasri.tru.ac.th

ที่ อว. ๐๖๒๘.๐๒/ ๖๑๔๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนนารายณ์มหาราช
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๒๑ มีนาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในการค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรีภาครัฐและภาคเอกชนทุกแห่ง

ด้วยนายทศพล ศิลลา นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความต้องการจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษาจังหวัดลพบุรี โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสริมทรัพย์ วรปัญญา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ อาจารย์ ดร.ภูวดล จุลสุคนธ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการเก็บข้อมูล ซึ่งสถานศึกษาของท่านได้ถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านให้นายทศพล ศิลลา ดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในการค้นคว้าอิสระกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้แก่ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาของท่าน หวังอย่างยิ่งในความกรุณาและคงได้รับความอนุเคราะห์ด้วยดี ทั้งนี้นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อและประสานขอความอนุเคราะห์ด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร. ศักยกร เลาสวัสดิกุล)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

โทร.๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒, ๐-๓๖๔๒-๗๔๘๕-๙๓ ต่อ ๑๔๔๑๑

โทรสาร ๐-๓๖๔๒-๒๖๑๐

E-mail : saraban_edu@lawasri.tru.ac.th

ประวัติผู้ทำการค้นคว้าอิสระ

ชื่อ - ชื่อสกุล	นายทศพล ศิลลา
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 6 เดือน มกราคม พ.ศ. 2522
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 140/2 หมู่ 4 ตำบลบ่อทอง อำเภอหนองม่วง จังหวัดลพบุรี
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนเมืองศรีเทพ ตำบลศรีเทพ อำเภอศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2548 บริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ.) สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2554 ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาโสตทัศนศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2565 ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จังหวัดลพบุรี